ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1121

2 динара

22.VI 1973. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXIV

КОМПЛЕТАН СТРИП: ДЕНИС У ПАРИЗУ

Ripley

Веровали или не!

НЕОБИЧНО ИЗЛЕЧЕЊЕ

ЖАН КАСТЕЛ, ПЕТНАЕСТОГОДИШЊИ ФРАНЦУЗ, БИО ЈЕ РАЊЕН КАД ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА БЕЖАО ОД НЕМАЧКИХ ВОЈНИКА И ОД ТОГА ЈЕ **ПОТПУНО ИЗГУБИО ПАМЋЕЊЕ.**

9 ГОДИНА КАСНИЈЕ ОН ЈЕ СРЕО ЈЕДНУ ДЕВОЈКУ И ЗАЉУБИО СЕ У ЊУ. ПАМЋЕЊЕ МУ СЕ ПОТПУНО ВРАТИЛО КАД ЈЕ ДОЗНАО ЊЕНО ИМЕ — **ЖАНА КАСТЕЛ.**

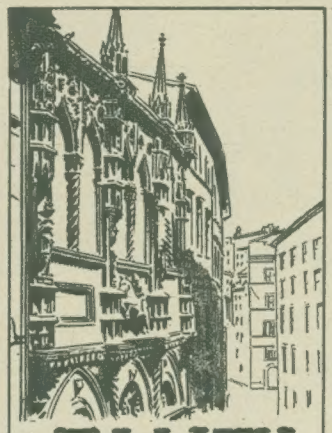

ПАЛАТУ СЕН-КРИК

У ПАРИЗУ ОСТАВИО ЈЕ ТЕСТАМЕНТОМ ОПШТИНИ **ПЈЕР ВЕРДИЗАН** ЗАХТЕВАЈУЋИ ДА СЕ У ЊОЈ ОТВОРИ ШКОЛА У КОЈОЈ БИ **МЛАДИЋИ УЧИЛИ КАКО ДА СЕ ПОНАШАЈУ ЗА СТОЛОМ.** ВЕРДИЗАН ЈЕ ЛИШИО НАСЛЕЂА СВОГ НЕЋАКА ЈЕР ГА ЈЕДНОМ ЗА ВРЕМЕ ВЕЧЕРЕ НИЈЕ ПОСЛУЖИО НАЈБОЉИМ ПАРЧЕТОМ МЕСА.

НУСЕРВАНЏИ ТАТА

(1882–1936) ОСНИВАЧ НАЈВЕЋЕ ИНДУСТРИЈСКЕ КОМПАНИЈЕ У ИНДИЈИ **ОЖЕНИО СЕ КАД ЈЕ ИМАО СВЕГА 4 ГОДИНЕ.**

ЈЕДАН

ПОЛАРНИ МЕДВЕД

СПАСАО ЈЕ ОД ГЛАДИ ХОЛАНДСКУ АРКТИЧКУ ЕКСПЕДИЦИЈУ КОЈА ЈЕ НА ОСТРВУ НОВА ЗЕМЉА ОСТАЛА БЕЗ ХРАНЕ. МЕДВЕД ЈЕ **УПРАВО ЗАВИРИВАО У БУРЕ ИЗ КОЈЕГ ЈЕ БИО ИЗВАЂЕН И ПОСЛЕДЊИ КОМАД УСОЉЕНОГ МЕСА** КАД ГА ЈЕ ЈЕДАН ЧЛАН ЕКСПЕДИЦИЈЕ СПАЗИО И УБИО.

(1596)

Биљка—

LUPINUS PUBESCENS

СВАКЕ НОЋИ СКЛАПА СВОЈЕ ЛИСТОВЕ — СВЕ СЕМ ЈЕДНОГ КОЈИ ОСТАЈЕ УСПРАВАН И КАО ДА БДИ НАД ОСТАЛИМА.

ТРОСТРУКИ ВРЧ ЗА ПИВО

ИЗРАЂЕН ЈЕ У НЕМАЧКОЈ ЗА ПРАВЕ ПИВОПИЈЕ.

1121

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● да честица злата нема на Месецу показали су узорци Месечевог тла које су последњих година донели амерички космонаути.

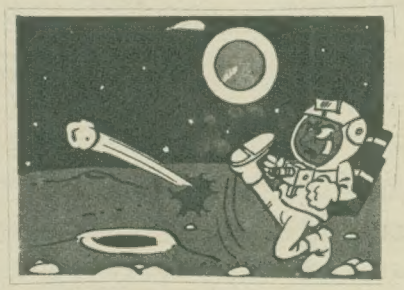

● изградња тврђаве Фериер на Тахитима трајала је пуних 16 година. Тврђаву су градили Французи и за то време 20.000 радника је на својим леђима пренело 500.000 тона материјала на врх планине на којој је тврђава подизана. Тврђава никад ником није послужила као утврђење.

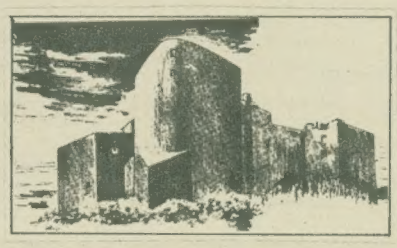

● енглески државник Оливер Кромел (1599 — 1658) диктирао је своје поверљиве извештаје у три различите верзије. Тако његови секретари никад нису знали која је верзија права.

● Ајфелова кула у Паризу коју је, као што је познато конструисао француски инжењер Александар Гистав Ајфел за светску изложбу 1889. године, висока је 320 метара а у њеној челичној конструкцији налази се око 2,5 милиона ексера.

● у време мира у старом Риму носили су одећу звану тога. Биле су то дуге, беле горње хаљине од вуне пребачене преко левог рамена, тако да је десно раме остајало слободно. Тоге чиновника и свештеника разликовале су се: имали су пурпурне пруге.

● сматра се да су неку врсту седла за коње имали још стари Римљани и Византинци. Међутим, тек у шестом веку седло и узенгија постали су неопходни при јахању.

● док је француски судија Хенри Франсоа д' Агесо (1668 — 1751) био познат са свога поштења, истинољубивости и тачности, дотле је његова жена била веома нетачна. Чекајући је свакодневно да се обуче за вечеру д' Агесо је у току низа година написао три обимна уџбеника.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

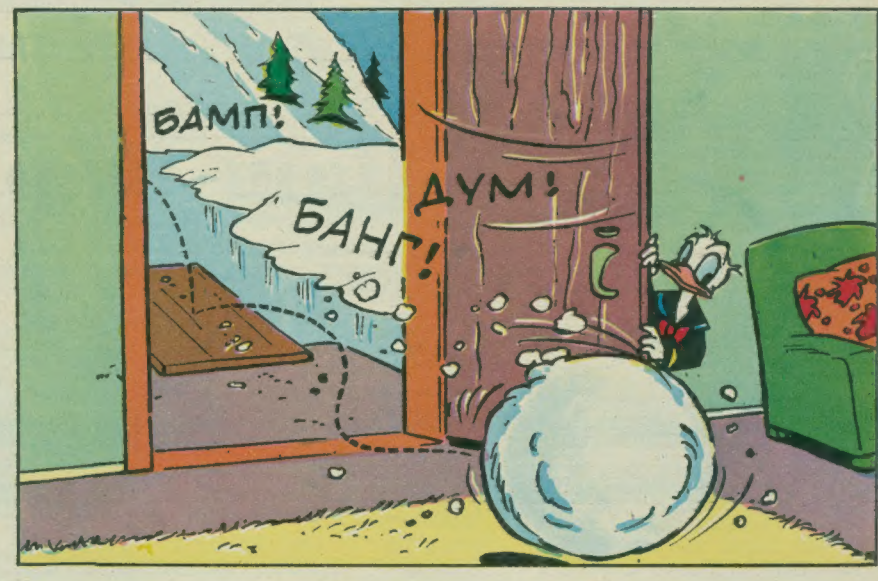

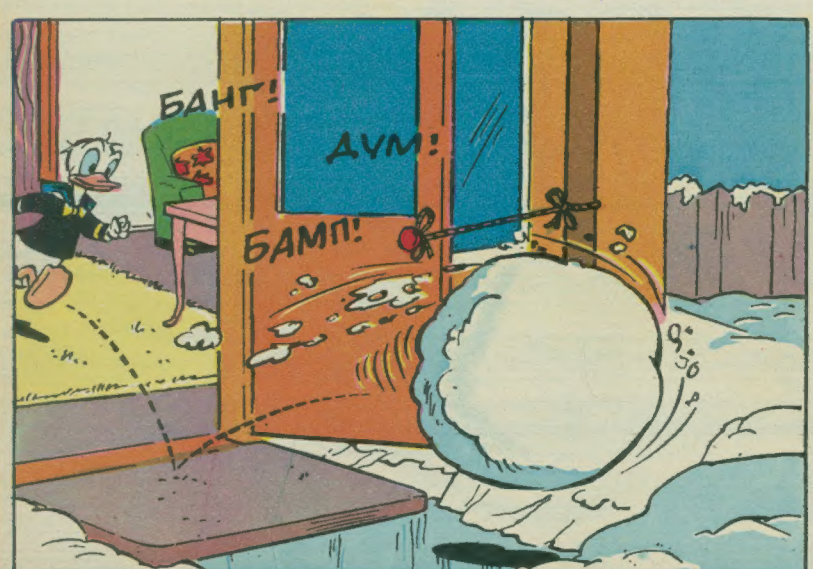

БЕКСТВО ОД КУЋЕ

Стајала сам на перону збуњена јер нисам знала куда треба да кренем да бих стигла у тај свој замишљени град. Сестрица је заплакала.

Филм без престанка

Имала сам тада 7 година и више од свега волела да гледам филмове. Мислим да је то било због моје мајке која је много волела да иде у биоскоп, а како мене и млађу сестру није имала коме да остави, водила нас је односно носила са собом. Верујем да сам прве филмове у свом животу преспавала, али што сам била старија све сам се више интересовала за њих. Због њих сам научила и да читам.

Једне недеље, мислим да је био јули, сестра се прехладила и мајка нас је под неким изговором оставила код куће, а у ствари са сусетком Маром отишла у кино. Одмах сам схватила да нас је преварила. Једино што сам тада пожелела било је да јој се осветим и да јој нанесем бол. Али, како? Тада сам се сетила једног филма у ком је дечак побегао од куће. Зашто и ја не бих тако? Одлучила сам да са сестром побегнем у други град, није важно који, и да без престанка гледам филмове у некој сали.

Сутрадан сам сачекала погодан моменат и са сестром која је имала 4 године отишла на железничку станицу. Ушла сам у један празан вагон. У почетку сестра није ништа схватила и весело је чаврљала, али кад је воз кренуо, почела је да плаче.

— Мама! — викала је. — Ја се бојим, хоћу кућиии!

Умиривала сам је, говорећи како ће ако буде мирна, чим стигнемо, добити пуно чоколаде. Најзад је заспала. Воз се заустави у Кикинди и ја сам са сестрицом непримећено изашла из вагона.

Стајала сам на перону збуњена јер нисам знала куда треба да идем да бих стигла у тај свој замишљени биоскоп. Сестра је почела да плаче: била је гладна, уплашена, а лаке хаљинице нису нас могле заштитити од хладноће. Закаснели путници окретали су се за нама. Повукла сам сестру у станично зеленило и чекала да се нешто догоди.

Спуштала се ноћ. У мом крилу дрхтала је болесна сестрица и у грозници дозивала мајку. Морала сам јој што пре помоћи!

Закуцала сам на прва врата. Изашао је један железничар и упитао ме кога тражим. Испричала сам му све. Није ме грдио. Помиловао ме по коси и рекао:

— Немој да плачеш! Сад ће доћи воз, па ће вас чика однети вашима, мами и тати.

Знала сам да су све моје муке сада престале и док се воз клацкао по шинама, заспала сам на његовим рукама. Тако уснуле донео нас је кући. Кроз сан чула сам мајчин глас и на лицу осетила њене сузе.

Када сам се пробудила, чинило ми се као да је све оно од јуче био само сан. Мајка и отац о том догађају нису ништа говорили. А када је дошла недеља, мајка ме је одвела у кино. Док су слике летеле преко платна, осетила сам како ме њене руке благо стежу као да желе да ме више никада не изгубе.

Софија Селманај, уч.
Војвођанска 2
Бан. Аранђелово
(хонорар: 80 дин).

Тада сам пошао у VI разред и био прилично добар ученик. Готово по цео дан нисам се раздвајао од Биљане: ишли смо у исто одељење, становали у истој улици, често учили заједно, играли се...

Једне суботе по подне мама је отишла у комшилук да попије кафу; млађа сестра у школу, а старији брат и тата су отпутовали. Одједном неко за звони на вратима. Била је то Биљана.

— Твоја мама је код нас

Ваш Чарли

Петнаести јануар 1963. године. Полугодиште седмог разреда и шест слабих оцена у књижици! Тек онда сам схватио да је дошао крај мојих лажи и обмањивања. Родитељи ми ни пре нису баш увек веровали, али посао им није дозвољавао да открију резултате мог — нерада.

Кад ме је отац упитао ког дана се примају књижице, спремно сам одговорио... Још једна обмана. Знао сам да ће тог дана родитељи отпутовати.

Тако је и било. Родитељи су заиста отпутовали, али ускоро ће се вратити. И шта онда? Да их сачекам са књижицом и претрпим последице или... Одлучио сам се за оно „или"...

Те вечери када сам чуо да је бака легла, полако сам устао и отишао у собу својих родитеља. Знао сам да држе новац у ормару. Завукао сам руку у унутрашњи џеп очевог сакоа и нашао уредно сложен свежањ новчаница умотаних у папир.

Искрао сам се из куће и ноћ провео на железничкој станици. Јутро сам дочекао неспаван и уплашен. Умио сам се у станичном WC-у. Шта сада, куда? Упутио сам се у биоскоп „Партизан". Давао се неки криминални филм, нешто о неухватљивом крадљивцу накита. Одједном ми је синула идеја да и ја постанем нешто слично њему.

После филма отишао сам у Робну кућу „Београд" и купио кофер, блузу, чизме, а затим у „Форум", на Тргу Маркса и Енгелса, где сам набавио „дијамант" за стакло и остали прибор који ће ми, мислио сам, бити потребан.

Из „Касине", где сам ручао, послао сам кратку поруку кући: **„Одлазим према југу, више ме нећете видети. Ваш Чарли".** Ипак је неколико суза кануло на папир.

Вратио сам се на станицу и одлучио да отпутујем у неки град где ме нико не познаје. Извадио сам карту за Ниш.

Али, у непознатом граду обузео ме је страх. При сусрету са милиционерима хватала ме паника. Чинили су ми се велики, опасни и као да су баш мене тражили. Из Ниша сам исте вечери отпутовао за Титово Ужице. Ноћ сам провео у загушљивој чекаоници. Новац за ситне потребе вадио сам у WC-у да нико не примети колико га имам. Купио сам и један доглед који и дан-данас чувам. Ујутру сам извадио карту за Љубљану. Враг би га знао шта сам тамо тражио! Опет спавање у чекаоници и дан проведен у непознатом граду, пуном снега. У ресторане нисам смео, па сам се возио градским аутобусима да бих се угрејао. Али, и овде ми се чинило да сваки човек, свака жена и свако дете препознају у мени бегунца!

Све сам се више плашио. Почео сам да размишљам и о кући. Како ли је сад лепо бити у свом кревету! Али, вратити се нисам смео.

— Стој! — пресече ме глас чувара. Храброст ме је наједном скроз напустила. Стајао сам као укопан док ми је прилазио.

Добро јутро, љубавниче!

— рече она улазећи у предсобље.

Отишли смо у кухињу и сели за сто. Пошто нисмо имали шта да учимо, почели смо да причамо о филму који смо претходног дана гледали у школском биоскопу. Биљана ме онда упитала имам ли какве новине да читамо.

— Имам, само те новине нису за тебе. Још си ти мамина маза! — одговорих смејући се. Отворио сам ормар старијег брата и узео неколико бројева „Чика". Ставио сам их на сто и почели смо их прелиставати. Показивали смо једно другом слике и смејали се.

— Пази да не покваришочи. — дирао сам је. — Дајем главу да не знаш ни да се пољубиш филмски.

— Ма немој, — узврати ми она. — Ја ти могу бити наставница у томе!

На крају је предложила да проверимо ко боље зна. Договорили смо се да она буде прва. Пришла ми је док сам у столици подигнуте главе чекао. Усне нам се спојише само за секунд, она се одједном трже и сва поцрвене.

— Видиш да немаш појма — добацих јој заједљиво и сам сав црвен у лицу. После малог ћутања она рече:

— Добро, да видимо сад тебе.

Пришао сам јој, ухватио рукама лице и мало се замислио: како ћу сад?

— Хајде већ једном — пожуривала ме она. Јаче јој стегох образе и притиснух усне на њене вртећи се при том као глумци из филмова. У том тренутку врата се отворише! Видео сам само запањене мамине очи. Брзо се окренула и залупила врата за собом.

Ја у земљу да пропаднем, а Биљана се зацрвене као крв. Као по договору излетели смо напоље. Она је побегла кући, а ја сам наставио да трчим као луд, без циља.

Нашао сам се у граду. Све ми се мотало у глави, нисам био сасвим свестан шта се догодило. Дуго сам мислио где ћу сад јер о повратку кући није било ни говора. Учинило ми се да је најбоље да идем у Звечан који је удаљен 5 до 6 километара од Косовске Митровице. Тамо сам имао стрица.

У Звечану се одржавала нека игранка, па сам тамо свратио, али, када су сви почели да се разилазе, морао сам и ја. Кренуо сам стричевој кући. Тамо су се зачудили откуд ја овако касно, али сам им објаснио да сам дошао на игранку, да нисам успео да уђем у први аутобус, па чекам следећи. Они то чеше да ме наговарају да преноћим код њих што сам и прижељкивао.

Ујутру ме пробудило куцање на вратима. Стриц уведе у собу мог старијег брата.

— Добро јутро, љубавниче! — поздрави ме брат, а ја се покрих јорганом по глави јер ме је било срамота од стрица. Дошло ми је да из коже искочим!

Брат ме колима одвезао до куће где су почеле грдње па и батине што сам побегао од куће. Ја сам само сагнуо главу и чини ми се да је нисам подигао скоро месец дана.

БЕЋИР РИЗАНОВИЋ,
ученик машинске техничке школе
Ул. Колашинска бр. 78
Косовска Митровица

(Хонорар: 100 дин.)

Салвета

Завршио се трећи разред. Распуст. Ја и моје другарице по цео дан смо сакупљале и мењале салвете. То је било у моди.

Једног дана, добро се сећам био је петак, за мене „црни петак", открила сам код своје најбоље другарице салвету какву до тада нисам видела. Била је плава, са дивним белим цветом у средини. Просто сам се заљубила у њу. Другарица ми је понудила салвету за 500 старих динара. На жалост, ја их нисам имала.

По подне сам на кухињском столу угледала петстодинарку. Па то је тачно онолико колико кошта салвета са најлепшим цветом! Не размишљајући много узела сам новац и кроз пола сата већ сам имала у рукама своју плаву салвету. Нежно је држећи показала сам је мами.

— Стварно је дивна! Одакле ти? — упитала је.

Није било друге, рекла сам истину. Она је на то кратко рекла:

— То је крађа!

Наступило је „ватрено крштење". Задњи део ме је бридео од тешке мамине руке. Пустила сам неколико суза — и ништа више. Али, мој понос је био повређен, не због батина већ због изгужване салвете под столом. Изашла сам из куће. Ово је крај! Више ме неће видети мислила сам у себи.

Згрчена, седела сам у подруму решена да ако треба ту и умрем!

И отишла сам „заувек" с изгужваном салветом у руци у — наш подрум!

Згрчена, седела сам у мрачном углу, решена да, ако треба, ту и умрем. Касније сам чула вику и мамин плач, али ме то није поколебало.

Кад сам се пробудила, сунце је улазило кроз мало, прашњаво прозорче. Стомак ми је плакао за топлом храном, а ја за топлим мајчиним загрљајем. Али, инат ми није дао да се појавим.

Мрак је већ почео да се увлачи у подрум кад одједанпут чујем „трас". Шта је то? Духови, авети!!!

— Мама! Мама! — почела сам да дозивам.

Неко ме је подигао на руке. Био је то мој старији брат. Однео ме је право код маме, на најсигурније место на свету.

Дуго смо заједно плакале.

Касније сам сазнала да је брат дошао у подрум да баци смеће и онда чуо мој плач.

Чак и данас, кад је од мог „бежања" прошло пуних осам година, не могу да се помирим са тим да сам украла. Толико сам волела ту малу плаву салвету са белим цветом у средини.

ВИОЛЕТА ГАШПАР,
ученица
Радоја Дакића 1/18
Нови Београд

(Хонорар: 80 дин.)

Из Љубљане сам кренуо за Охрид. Много сам читао и слушао о овом граду и желео сам да га видим. Стигао сам тамо рано ујутру. У гардероби сам упитао једног младића зна ли неког ко издаје стан. Одговорио ми је да управо његов ујак има једну намештену собу.

— Ја сам син директора из Београда и дошао сам да проведем распуст — рекао сам жени која ми је отворила врата и она ми је поверовала.

Дао сам им петнаест хиљада за дванаест дана. Дане сам проводио у шетњи обалом и у посластичарницама, а вечери крај телевизора љубазних домаћина који су имали кћер моје моје године.

Дванаест дана је брзо прошло и ја сам морао да одем. Отпутовао сам за Скопље.

Кофер са стварима оставио сам на неком градилишту крај Вардара и отишао у биоскоп. После сам вечерао у неком ресторану, а затим кренуо по кофер, мислећи да тамо и ноћ проведем. Пронашао сам ствари и таман се почео увлачити, кад одједном: „Стој"!!! — пресече ме глас чувара. Храброст ме је наједном скроз напустила. Стајао сам као укопан док ми је приближавао. Говорио је, питао нешто, викао, али... од страха, а нешто и због непознавања језика, ћутао сам као заливен. Ту се убрзо нашао и милиционер и повео ме у станицу. Видевши пендрек на столу све сам признао. Одвели су ме у прихватилиште и јавили родитељима где се налазим.

Стигли су рано ујутру. Кад сам их угледао, схватио сам колико су ми недостајали. Обе стране суза и радост.

На путу за Београд испричали су ми како су слали телеграме рођацима, питали, тражили. Већ су мислили да ме више никад неће видети. А када је дошао социјални радник да их обавести да сам у Скопљу, бака се онесвестила!

Нису викали ни тукли. Чак ни онда када сам им од двеста хиљада предао само тридесетак. То ме је највише заболело. Још кад сам на столу угледао торту са свећицама и печено прасе, заплакао сам као мало дете. Тог дана је био мој петнаести рођендан.

ЖАРКО МАТЕЈИЋ,
слободан уметник
II Булевар 103/16
Нови Београд

(Хонорар: 200 дин.)

АКО СТЕ БЕЖАЛИ ОД КУЋЕ

Опишите Забавнику кад и зашто сте бежали од куће и како се бекство одиграло. Бекства која буду занимљива објавићемо и хонорисати. Не заборавите да опишете и бригу родитеља! И старији читаоци који описују бекство од куће нека се присете појединости (време, место, имена и презимена лица) а нека не забораве да уз потпис ставе и своје данашње занимање.

ПАЖЊА: Рукописе не враћамо!

ДИКАН И ПРВИ РЕЛИ

MONTEKARLOS

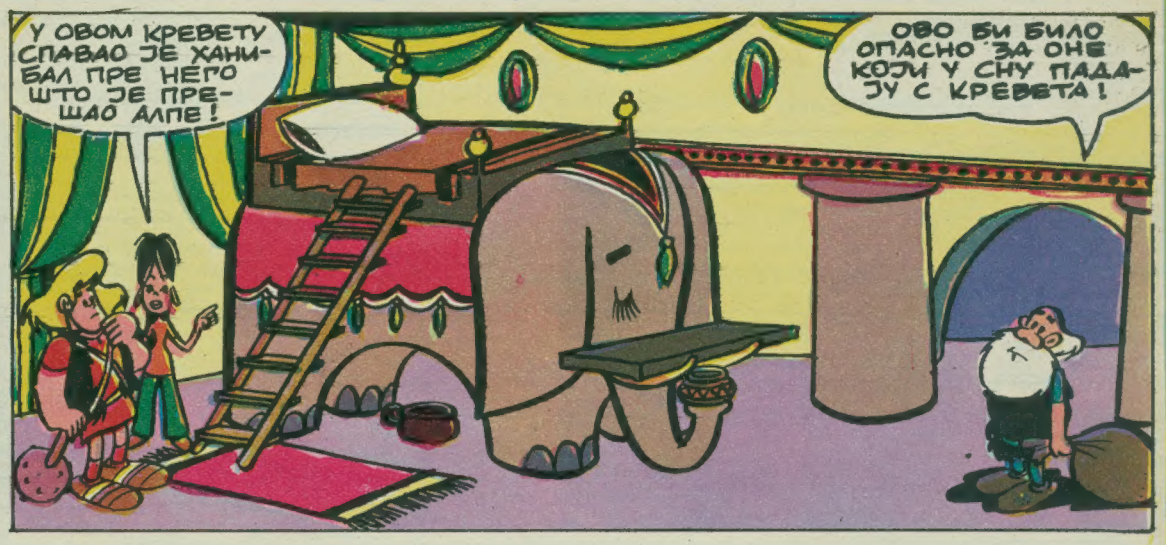

НАРАВНО, СВИ СТАНОВНИЦИ МОНТЕКАРЛОСА ЖИВЕ ИСКЛУЧИВО ОД КОЦКОПРИВРЕДЕ...

ШЕСТ ЗУБА ЗА ЈЕДАН ДАН

Многи наши данас славни глумци били су одушевљени акцијаши и ударници: Слободан Перовић, Бора Тодоровић, Ратислав Јовић, Марко Тодоровић. Дечермић је чак 6 пута био ударник! Бранко Плеша и Љуба Тадић причају за Политикин забавник како им је било на акцији.

Бранко Плеша имао је 19 година и био негде у Словенији са пушком у руци, као војник-партизан кад је дошло време да се иде на радну акцију Брчко — Бановићи, да се гради пруга.

Одмах сам одлучио да идем тамо. Али, требало је имати уверење о здрављу, а моји зуби су били прави крш. Истог поподнева упао сам у партизанској униформи у ординацију зубног лекара и рекао:

— Ја до довече морам да оправим свих шест покварених зуба! — Лекар, постарији доброћудни чикица, замало није пао у несвест.

— Али, младићу, то је не могуће! Жив човек то не може да издржи.

Шта се после догађало више се и не сећам, нити како сам га убедио да уради оно што у својој пракси никад није, из једноставног разлога што од њега то нико није ни тражио.

Поправка мојих зуба трајала је до касно у ноћ, и да је болело, болело је. Кад сам устао са зубарске столице, стари лекар је морао да ме придржи да не паднем. Али, у себи сам ликовао: постигао сам оно што сам хтео. Сад сам здрав и могу на акцију.

Сутрадан сам се укрцао у једну дугачку композицију која се сва састојала од отворених теретних вагона. Заустављала се уз пут на отвореној прузи пред сваком већом групом девојака и младића. Сви су хтели на пругу. Кад год би се локомотива зауставила да узме воду, силазили смо и ми и подметали гола леђа под ону огромну лулу из које је кључала вода. Да се расхладимо. Гарави машиновођа само се смешкао.

Пред једном цветном ливадом другови из првих вагона махнули машиновођи да стане и не верујући много да ће пристати: али, човек је зауставио. Искочили смо из воза и размилели по ливади да наберемо цвеће за наше девојке. Пошто је то потрајало дуже, машиновођи је досадило да чека, па је дао дугачким писком знак и сви смо потрчали према возу...

Био је то у правом смислу речи воз без возног реда и уједно моје најлепше и најрадосније путовање у животу. После сам имао прилике да обиђем целу земаљску куглу и могу да кажем да ни на једном од тих путовања нисам доживео ништа слично као у гаравом возу док смо се у сточним вагонима труцкали према Брчком...

Кад смо стигли на пругу, од пруге није било ни трага. Искрцали су нас на једну широку пољану, раздели ли нам трофејна немачка шаторска крила и рекли:

— То је ваш логор. — И док смо ми схватили како се састављају шаторска крила, већ нас је и ноћ ухватила. И ја сам, као и многи, преспавао ноћ на земљи умотан у шаторско крило.

После смо копали земљу и свако је хтео да може више од других. Увече смо приређивали позоришне представе а ја сам већ тада био глумац, члан драмске секције културно-уметничког друштва „Јожа Влаховић“ из Загреба. Једне вечери играли смо Молијеровог „Тврдицу“. Костиме смо имали, али не и бину. Склепали смо је од неких дасака које смо поставили на бурад. Около је свуда била начичкана публика. Чак и на бини. Ја сам играо Валера и цело време био на муци, не што нисам знао улогу већ зато што су ми у највећем глумачком заносу они најмлађи гледаоци крадом расплитали подвезице на панталонама. Крај представе дочекао сам оче рупан као петао!“

ЗА ИНАТ УДАРНИК

Љуба Тадић био је као студент акцијаш на Власеници: градио је хидроцентрале Врла I и Врла II.

„Никад нећу заборавити ту акцију због једне незасите дробилице коју никако нисам могао да „нахраним“. Гутала је камење у огромним количинама, као ала. И то ме је онако истински разљутило. Решио сам да се не предам и из петних жила запињао да јој запушим „уста“. И тако сам у том инату с дробилицом зарадио и ударничку значку.

Једног дана другови са Рударског факултета повели су ме уз неко стрмо брдо да ми покажу неког ко се звао Шекуларац. Мислио сам да ћу видети ко зна кога, кад оно тамо једно тамнопуто и кривоногo спадало које је засмејавало цео штаб омладинске бригаде. Мало после од тог курира штаба постао је фудбалер светског гласа. Драгослав Шекуларац-Шеки.

Није онда било ни телевизије, ни лепо намештених просторија за разоноду, ни купатила са бојлерима... Спавали смо на сламарицама, јели с војничког казана, свако је себи прао кошуље на потоку, другарице су ноћу превијале жуљеве. А звезде су гледале с неба и нама је било лепше него икад...

Тако је било на акцији“

Д. Р.

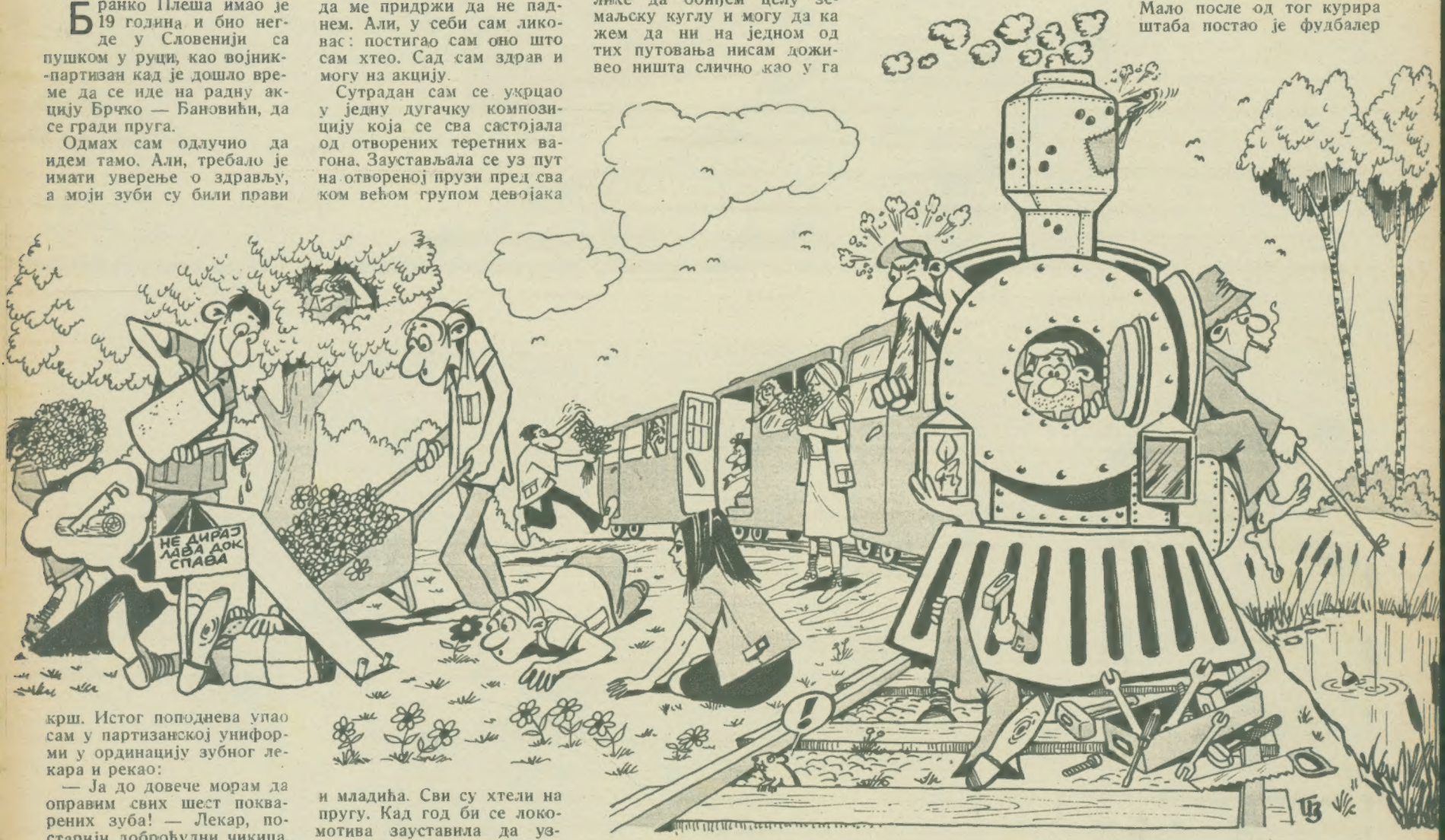

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА АРХИТЕКТУ

Савремена архитектура Хрватске и Црне Горе своје најлепше и најуспелије тренутке доживљава у пројектовању и изградњи туристичких објеката на обали Јадранског мора. Број вредних остварења која су на овом подручју изведена изузетно је велики, па и знатан број награда које разни форуми додељују за најуспелија архитектонска решења године често одлазе у руке пројектаната хотела и великих туристичких комплекса. Приказујемо само један од тих занимљивих објеката, познати хотел „Албатрос“ у Цавтату, рад архитекте Реље Костића и његових сарадника.

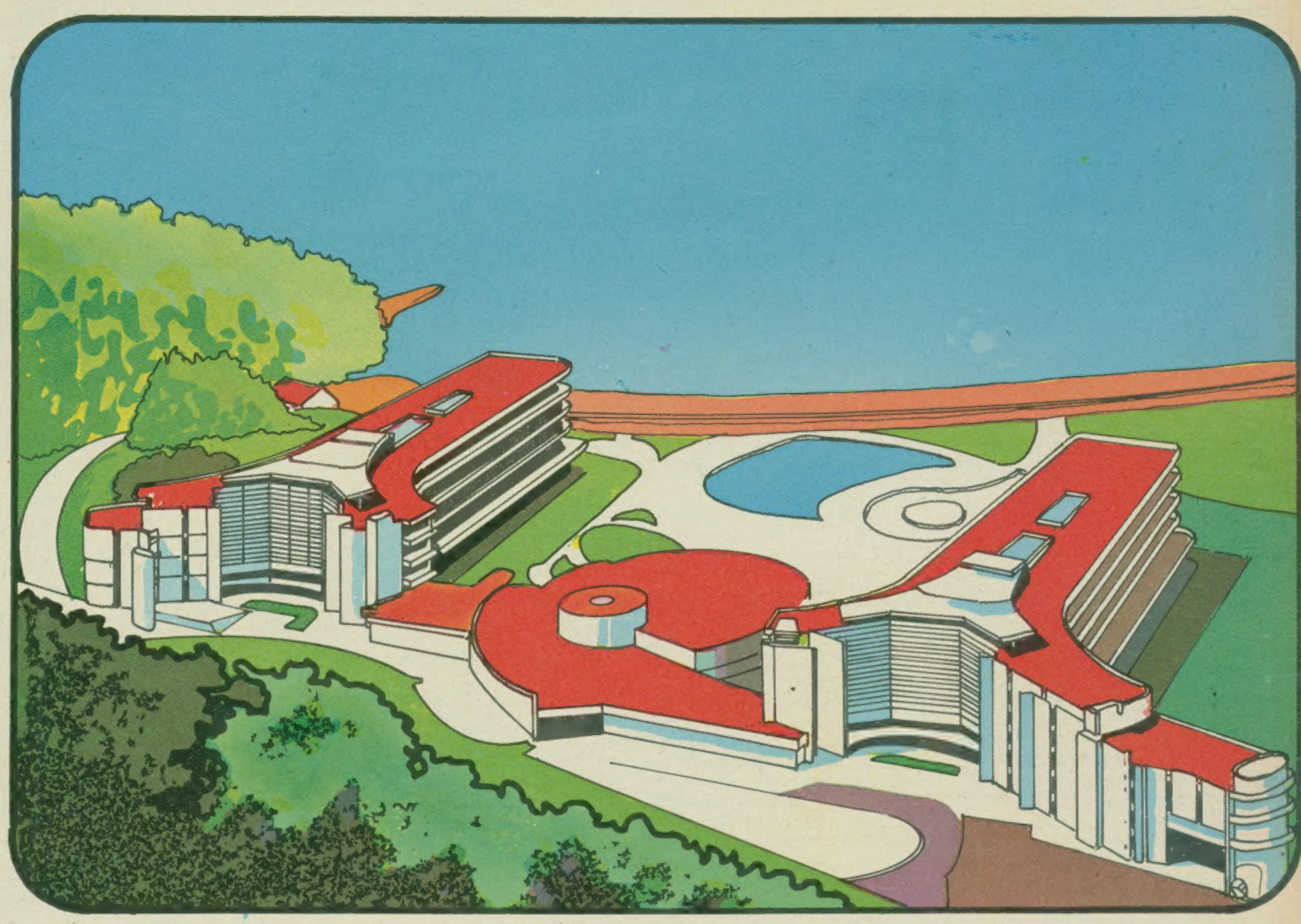

Међу најзначајнија остварења наше архитектуре спада Музеј савремене уметности у Београду, на ушћу Саве у Дунав. Аутори су архитекти Иван Антић и Иванка Распоповић. Архитектонска замисао Музеја сасвим је нова и оригинална, па је добила највиша признања и код нас и у иностранству. Посета Музеју у коме су изложени веома вредни експонати прави је доживљај.

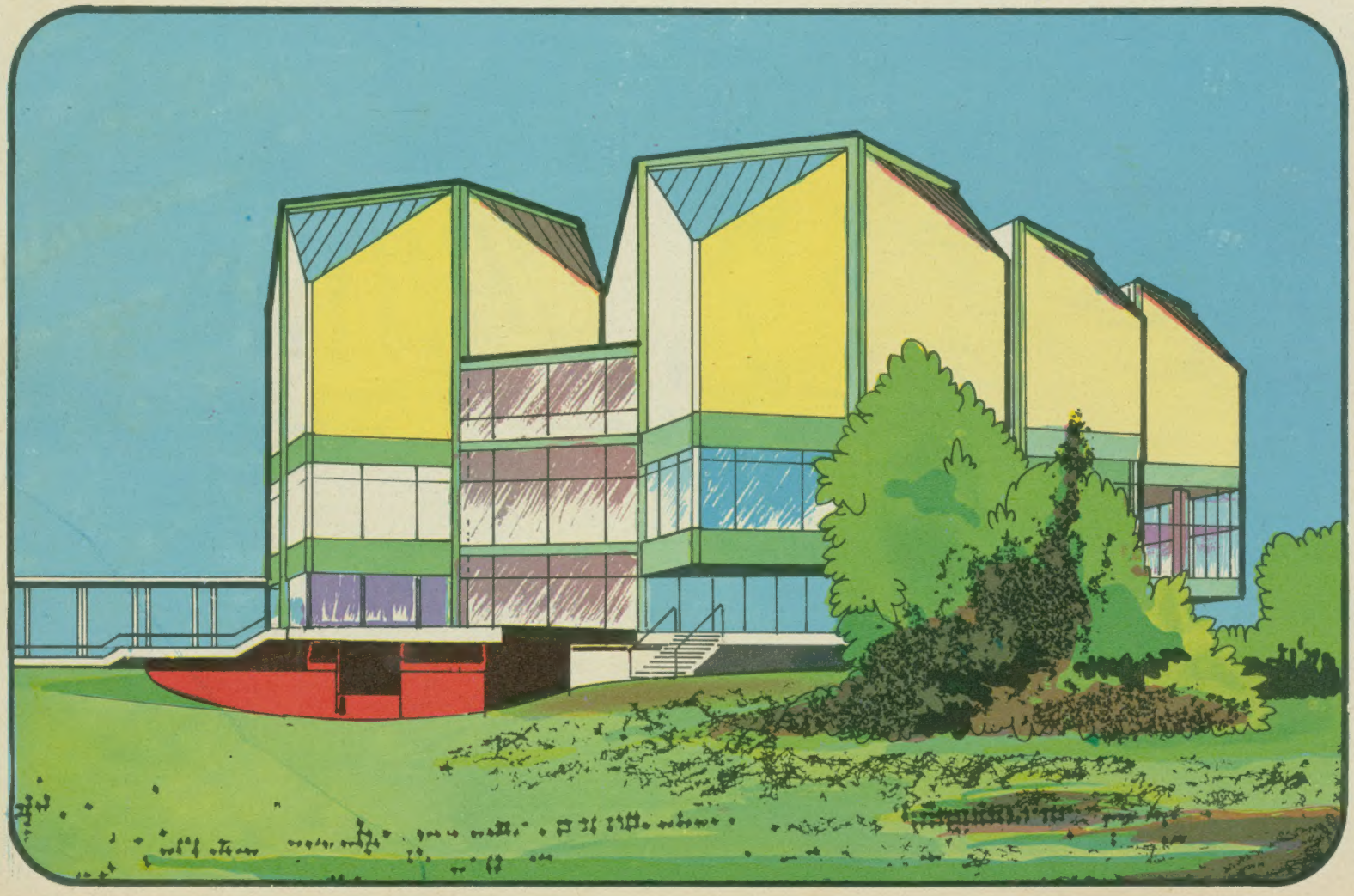

РА НА ТЛУ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Послератна југословенска архитектура, која је дуго времена била у озбиљној кризи, дала је за последњих десетак година многа вредна остварења. Врхунска архитектура, осим тога, више није ограничена искључиво на градове. Довољно је подсетити се веома успелих модерних школских и других објеката подигнутих у мањим местима, па чак и селима, или хотелских комплекса на Јадранском мору. Због тога је скоро немогуће на само две стране извршити избор највреднијих и најуспелијих дела и представити све оне архитекте који су својим радовима задужили наше савремено неимарство. Ми смо стога одабрали свега неколико од великог броја значајних објеката који достојно репрезентују југословенску модерну архитектуру и грађевинарство.

Телевизијски торањ на Авали, дело београдских архитеката Богуновића и Јањића, изванредан је пример сарадње стручњака разних области технике на естетском и функционалном обликовању једног објекта. Торањ је висок 136,65, с антеном 194,85 метара. Постављен је на надморској висини од 439 метара. У њему су сви потребни телевизијски и телеграфски уређаји, пошта, бар и ресторан. Два брза лифта превозе посетиоце до терасе на 122,58 метара. До терасе може се стићи и пешке, уз 540 степеника.

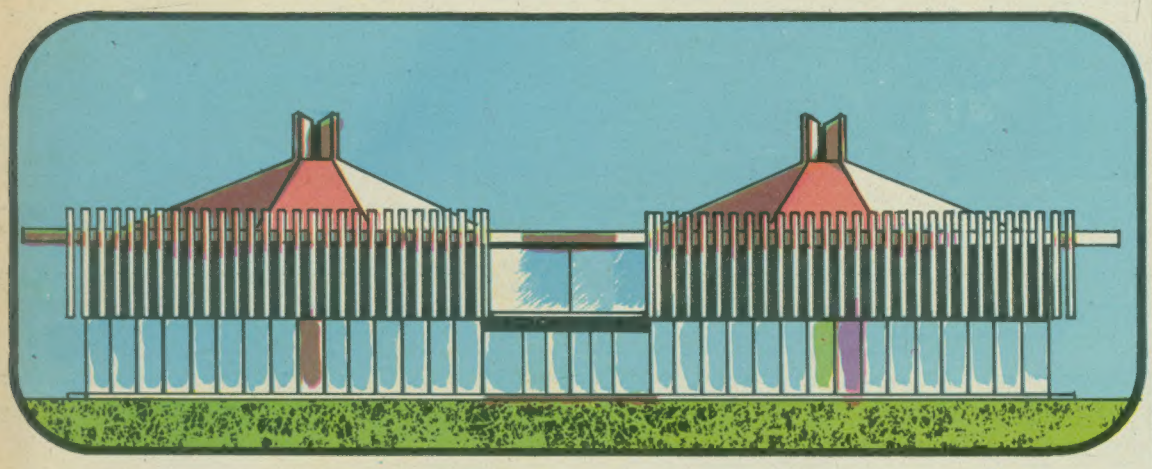

Словеначка архитектура сматра се најавангарднијом у Југославији. Велики број објеката подигнутих у Љубљани, Крању, Велењу и другим местима представља остварења светске класе. Једно од таквих дела су и изложбени павиљони на Господарском Раставишчу у Љубљани, рад архитекте Милана Михелича. То је систем повезаних павиљона у облику печурке са само једним стубом у центру који носи конструкцију распона осамнаест метара.

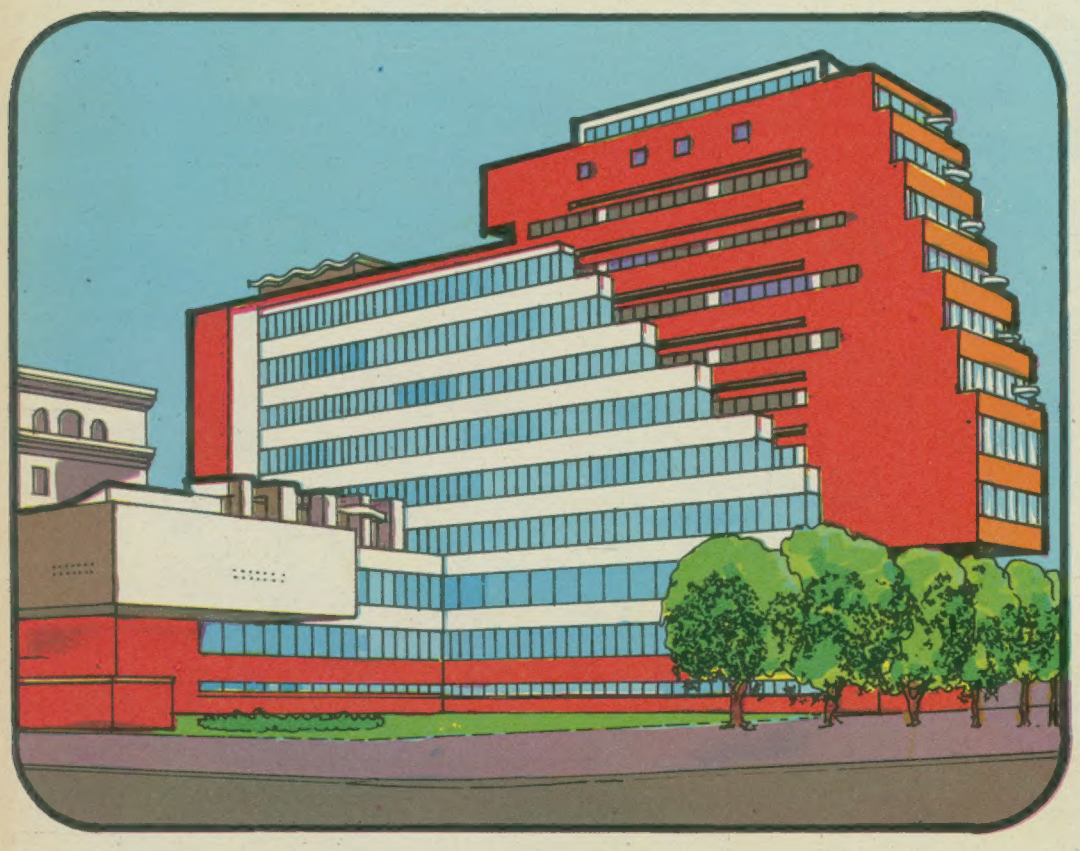

Архитект Никола Добровић који је недавно умро појам је у југословенској архитектури овог века. Једно од његових последњих дела је двојни објект Државног секретаријата за народну одбрану у Београду, монументално остварење са фасадама од грубо обрађеног црвенкастог камена. Архитект Добровић био је дуго година професор универзитета и оставио је за собом многа значајна дела као и драгоцену студију о савременој архитектури настављајући традицију великих инжењера и педагога којима су припадали и словеначки архитект Плечник, хрватски архитект Ковачић и други.

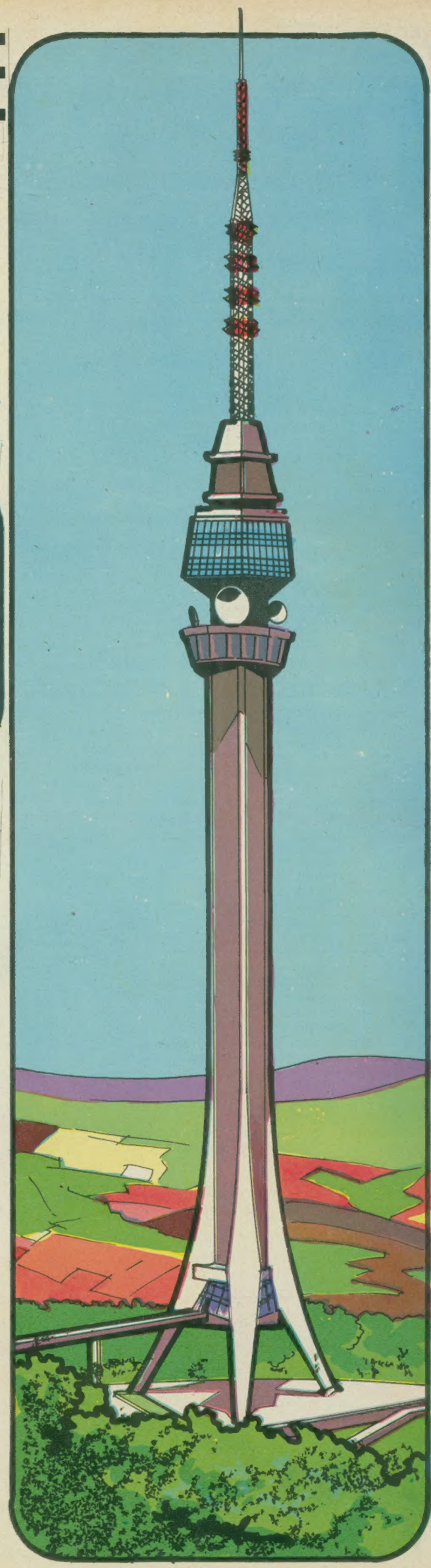

КРАЈ

ПРЕДСТАВА ЈЕ ПОЧЕЛА

Све је личило на ружан сан. Док су деца у холу плакала и запомагала, салом су се орили аплауз и смех.

Данас ми је 77 година и многе догађаје из детињства сам заборавила. Ипак, никада ми неће нестати из сећања једно давно суботње поподне 1908, када сам живела са својим родитељима у варошици Барнсли, у Јоркширу. Тога дана, отац је позвао нас четворо — мене, моју једанаестогодишњу сестру Марију, трогодишњег Џима и деветогодишњег Едвина — и рекао:

— Ево вам по пени. Идите у позориште да се мало забавите!

Била су то тешка времена. Мој отац, рудар, издржавао је, поред мене, још једанаесторо деце. Пошто је једва састављао крај с крајем, забава је било мало. Зато смо му тога дана били веома захвални.

СИЂИТЕ У ПАРТЕР!

Обукли смо најбоља одела и, да бисмо уштедели на трамвају, пешице смо отишли до зграде барнслијског позоришта. Деце је било на стотине. Куљала су овамо из читавог Јоркшира, ка истом циљу. Ове суботње представе, које су биле састављене мало од пантомиме, мало од магичног позоришта (како смо тада звали филм), биле су главна, ако не и једина дечја забава.

Када смо стигли пред зграду, видесмо да је пуно дечака и девојчица већ стигло да би заузело места. У холу је владао узбуђен жагор; једини су улазили у партер, где су се налазила скупља седишта, други, који су платили по пени, пели су се непуна два метра широким, завојитим степеницама на балкон. Моја сестра, браћа и ја стајали смо по страни од гужве. Можда само томе треба да захвалим што сам данас жива и причам ову причу!

Чекали смо. На балкону је било око пет стотина дечака и девојчица, те више није било слободних места, а степениште је врвело од деце која су се тискала. Изненада, на врху се појавио један разводник и викнуо:

— Овде је све пуно! Можете да идете у партер, на седишта од два пенија!

ГДЕ ЈЕ ЏИМИ?

Ретко се дешавало да управа позоришта буде овако великодушна. Деца су се на тренутак збунила, а онда је почела збрка. Она са врха стала су да трче низ степенице, они одоздо гурала су се навише јер ни су чула обавештење, она у средини снебивала се, не знајући шта да раде. И тада, пре него што је ико схватио шта се догађа, почео је ужас.

Један дечак се саплео и пао. Секунд касније, гомила деце полетела је низ степенице, вичући и машући рукама. Једни су се нашли под ногама гомиле, други су при паду ударали главама о гвоздену ограду и остајали да леже на поду, непомични. Видела сам једног дечака како подиже своју малу сестру на руке и носи је низ степенице. Али, неко их је гурнуо отпозади и они су обоје полетели наглавце.

Марија, Едвин и ја успели смо да се склонимо. Али — где је Џими? Осврталa сам се на све стране и викали га, али се он није одазивао. Преплашена, истрчала сам из хола и одјурила у кафану преко пута.

— Помозите! — викнула сам. Мора да ми је лице било довољно речито, јер нико није постављао никаква питања. Оставили су своје чаше и потрчали за мном.

У међувремену, позоришно особље се трудило да деца из партера ништа не примете, како би се избегла још већа паника. Нарочито је кинооператор, онај који управља „магичном лампом“, показао изванредно присуство духа. Чим је видео да у холу нешто није у реду, почео је да пројектује на платно комичне филмове да би привукао дечју пажњу. Тек тада, све је почело да личи на неки ружан сан. Док су деца у холу стењала и запомагала, она у сали смејала су се и тапшала јер нису имала појма шта се догађа.

За то време, у позориште су већ стигли полицајци, ватрогасци и лекари. Извлачили су дете по дете из гомиле, односили га у суседно двориште и полагали на земљу. Многа од њих већ су се погушила у гомили или поразбијала главе. Неколицину су лекари и полицајци спасли вештачким дисањем.

Нас троје смо изишли у двориште да потражимо Џимија. Нашли смо га на земљи, тек мало ошамућеног. Скочио је чим нас је угледао.

ОДБИЛА САМ

Вест се одмах раширила по вароши и гомила родитеља сјурила се ка позоришту.

— Моје дете! Где је моје дете? — викали су.

Један од њих био је наш отац.

— Хвала богу да сте читави! — узвикнуо је кад нас је угледао. Затим је подигао малог Џимија и рекао:

— Хајдемо кући!

— Али, дали смо новац! — успротивила сам се.

Данас се и сама ужасавам ових својих речи, али — тако деца размишљају! Што се тиче мог оца, он ме је само зачуђено погледао и рекао:

— Не мари, хајдемо!

Тог дана погинуло је шеснаесторо деце.

☆

☆ ☆

Као што то код деце бива, тек постепено сам постајала свесна све страхоте онога што се догодило. Једнога дана, много касније, отац ми је дао два пенија и рекао:

— Ево, иди на фудбалску утакмицу.

Одбила сам. Самој себи сам се зарекла да више никада нећу ићи у гужву.

До дана данашњег, трудила сам се, кад год сам могла, да то обећање и одржим.

Френсис Андервуд

Један дечак се саплео и пао. Секунд касније, гомила деце полетела је низ степенице, вичући и машући рукама.

ЖИВОТИЊЕ КОЈЕ НЕСТАЈУ

За последње две хиљаде година изумрло је око сто различитих врста сисара. Сада изумире једна врста сисара годишње. Научници сматрају да таква судбина чека још око 250 до 300 врста. Представљамо вам најугроженије.

АЗИЈСКИ ЛАВ као и његов афрички рођак припада роду великих мачака (panthera). Креће се углавном ноћу у потрази за храном, када га прати и женка, док се дању одмара у шипражјима поред река. Некада је био веома раширен у Индији, Ирану и Средњем истоку, а било га је и у Сирији и Палестини. Данас се може наћи само у шумама Гира, северозападно од Бомбаја. Ова врста лавова има жућкасто крзно гушће него афрички лав, а мужјаци имају гриву смеђе боје прошарану тамнијим тоновима. Лавица доноси на свет двоје, троје младунаца који су велики као напола одрасле мачке. Број азијских лавова стално се смањује и зато су, да ова врста не би изумрла, стављени под заштиту државе.

ХЕМИОН припада врсти дивљих магараца која живи у Азији. Име је добио од предметка hemi (пола) и грчког onos, магарац. Некада су хемиони насељавали просторану област средње Азије од Манџурије до Туркестана и од Сибира до Синкјанга. Данас их има једва три хиљаде у уском појасу пустињске области Кач у Индији. Хемион је по величини негде између магарца и коња, длака му је бледожуте боје, нешто светлија на трбуху, има китњаст реп а дуж леђа уску смеђу пругу. Становник је степа. Један од главних узрока његовог изумирања је осетљивост на болест сакагију коју преносе коњи и магарци. Да би се врста одржала научници покушавају да их одгаје у зоолошким вртовима. Прво младунче које је у заробљеништву дошло на свет добио је 1965. године зоолошки врт у Бароди у Индији.

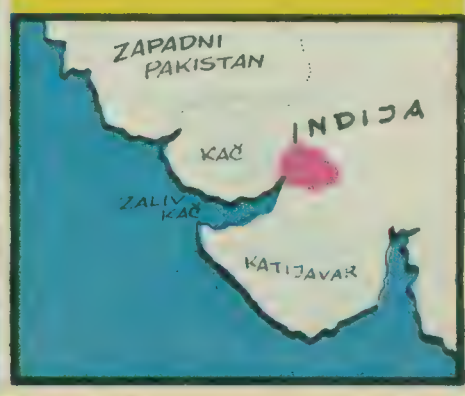

КОЛАЧ ЗА МЕ

Чувени француски ас пилот ловац Пјер Клостерман, који је у рату оборио 33 немачка авиона, био је пре годину дана гост Клуба ваз духопловаца из Београда

Неколико дана пре свршетка II светског рата славни француски пилот Пјер Клостерман летео је на челу формације од 6 ТЕМПЕСТА на рутинском задатку изнад немачке територије. Чувени ас, који се борио у саставу Британског ратног ваздухопловства и имао за собом 33 оборена непријатељска авиона, први је угледао Немце.

— Два ФОКЕВУЛФА излазе из облака! — обавестио је своју групу. — Иду на нас!

ПРЕВАРЕНИ КЛОСТЕРМАН

Упозорење је за двојицу последњих у формацији стигло прекасно: у трупове њихових авиона већ су се зарили меци из брзометних топова и они су се суновратили према земљи. Клостерман се одмах издвојио из групе и полетео за Немцима. Хтео је да освети оборене другове. Али, брзи ФОКЕВУЛФОВИ већ су зашли у облаке из којих су, часак раније, тако ненадно изронили.

Клостерман је направио неколико оштрих заокрета, осмотрио небо покривено крпама облака и вратио се својој групи.

— Летимо даље, по задатку! — кратко је наредио гризући усне.

Наставили су да трагају за возовима на земљи. Уско ро је Клостерман изнад Шверинског језера опазио сићушни крстић. Била је то сенка неког авиона и француски ас је, познајући тактику бежања немачких ловаца, знао да је то један од „његових“ ФОКЕВУЛФОВА.

— Пратите ме! — наредио је преосталој тројици из групе. — А овај колач препустите мени!

Немачки авион био је удаљен око 11 километара. Клостерман је јаче гурнуо палицу и кренуо у стрмије обрушавање. Његови пратиоци начинили су заокрет остајући на висини од 1000 метара. Клостерман се задржао на неколико метара изнад површине језера пратећи противника у бришућем лету. Веома лагано и пажљиво намештао је нишан. Још колико секунди и Немац ће добити ватрени „поздрав“ право у труп. Још само...

У том тренутку немачки пилот нагло је повукао палицу према себи и окомито полетео увис. Преварени Клостерман прошишао је право. Пилот у ФОКЕВУЛФУ вероватно је у ретровизору видео да му се ТЕМПЕСТ приближава, па је хтео да се мало с њим поигра.

Псујући Клостерман је још једном погрешио — одмах је кренуо у лупинг! Но, 7 тона тежак ТЕМПЕСТ почео је да заостаје. Осећао је вибрације свог авиона и оптерећеног мотора, ветар је снажно шумео, а он се напрезао да бар погледом прати непријатеља. У једном тренутку био је принуђен да сасвим искриви главу

Немац је тада, у горњој мртвој тачки, извео ваљак за 180 степени и продужио равно, супротно од Клостермана који се трудио да га стигне. Али, изненада га је изгубио из вида и још јаче натегао палицу. Вибрације су се појачале.

ДОБИО СИ ГА!

„Тада сам се нашао у ситуацији да донесем једну од две одлуке: или ћу самог себе убити у ковиту, или морам дозволити да будем оборен! — причао је Клостерман касније. — Изабрао сам ово друго. Успео сам да повратим контролу над апаратом, али сам изгубио драгоцену брзину. Био сам препуштен на милост и немилост противнику!“

Клостерман је одмах кренуо у десни заокрет и поправио брзину. Баш у том часу око њега је запраштало. Митраљеска зрна добовала су по трупу и крилима ТЕМПЕСТА. Загрмела је граната, чуо се страховит тресак, а шрапнели су цепали алуминијумску оплату и плексиглас. У кабини је

ЧЕ!

смрдело на сагореле кабловe. Из мотора сукнуо је густ дим. С леве стране, према њему јурио је ФОКЕВУЛФ.

„Дао сам „пуну“ ногу и склизнуо на крило. Мотор је почео још снажније да тресе и прекида, а ФОКЕВУЛФ је, тачно испред мене, отишао вертикално увис, окренуо се у месту и у вертикалном обрушавању поново суновратио на мој апарат. Више него икад био сам убеђен да сам се намерио на правог аса.

Немац се још једном вратио и упутио ми нову гранату. Мој мотор добио је пун погодак и — престао да ради! Падао сам с авионом. Само што сам помислио шта ли сада раде моји пилоти — од ударца сам изгубио предају на радио-станици и нисам могао да их позовем — кад зачух глас мог првог пртиоца који је узбуђено викао: — Добио си га! Добио си га!“

Наравно, то је била грешка. Пилоти су Клостермана заменили с правим победником убеђени да њихов командант може само — да побеђује!

„Било је сувише ниско да мислим на искакање с падобраном. Површина језера приближавала ми се муњевитом брзином. Осетио сам снажну жељу да живим. Слетање ТЕМПЕСТОМ на трбух веома је опасно“.

Клостерман се налазио на висини од око 100 метара ка да је поново угледао ФОКЕ ВУЛФ. Пилот је још једном летео према њему изводећи двоструки ваљак, око сопствене осе и око њега. Тако је протутњао, а Клостерман није имао времена да размишља зашто га није поново гађао. Био је усредсређен на слетање и трудио се да ударац у мочварну обалу буде што блажи.

ПОЗДРАВ ИЗНАД ЈЕЗЕРА

Чим је додирнуо површину језера, ТЕМПЕСТ је мало застао и — почео да тоне! При слетању Клостерман је повредио колена, али је имао довољно снаге да одбаци поклопац кабине, нагне се преко ивице и свали на крило које још није потонуло.

„Пао сам веома незгодно и повредио потиљак. Са крила претурио сам се у блато и наставио да се батргам према обали. Опет сам угледао ФОКЕВУЛФ. Пилот је, скоро додирујући тло, јурио право на мене. Тада сам устао, раздрљио комбинезон и истурио му груди. Али, немачки пилот махнуо је неколико пута крилима у знак поздрава, попео се и наставио даље. У том моменту иза њега створили су се моји пилоти!

Ужас! Моја три пилота јурила су за Немцем — да му се пристроје! Још су били убеђени да сам то ја. Ипак, потјано сам се радовао да ће се мој противник наћи у лепом сосу када се они освесте и по њему оспу паљбу .Они су се, међутим, чим су на авиону приметинемачке ознаке, разбежали као преплашени голубови. Немац их није ни опазио и мирно је одлетео. Тада су дошли изнад мене и почели да машу крилима, ваљда да ме утеше!

У то време наше патроле стизале су и до Берлина, па сам се надао да ће ме већ сутрадан пронаћи. Увукао сам се у канал испод ниског каменог моста и заспао. Нешто пре 7 часова угледао сам групацију наших ТЕМПЕСТА који су пратили један СТИМСОН. Био је то мали двосед којим је пилотирао наредник Црнац.

Одмах је слетео и дорулао до краја ливаде где сам стајао ја очајнички машући рукама. Како је ливада била веома мала помогао сам му да окрене авион. Наредник се толико журио да је мало недостајало да полети без мене“.

Клостерман је у своју јединицу стигао увече. Другови су га дочекали с огромним транспарентом на коме је писало:

„Овај колач препустите мени!“

П. П

техника

На заповест ока

Медицински институт за рехабилитацију универзитетског центра у Њујорку врши пробе са новим инвалидским колицима која су снабдевена специјалним електронским уређајем. На глави непокретног болесника налази се предајник који ставља у покрет два мала предња точка помоћу којих се одређује правац кретања. Ти точкови усмеравају се у зависности од правца у којем болесник гледа.

ШЛЕМ ЗА ХИРУРГА

Хирурзи у болници Св. Луке у америчком граду Денверу добили су нову опрему. Уместо класичне „маске“ која покрива нос и уста они ће носити шлемове који подсећају на шлемове космонаута. На врху шлема налази се отвор за довод ваздуха док се издахнути ваздух одводи помоћу система цеви. Шлем има уређај за споразумевање између чланова хируршке екипе. Стручњаци сматрају да је захваљујући новој опреми ризик бактеријалне инфекције за време операције сведен на најмању могућу меру.

КАМЕРА КАО ТАБЛЕТА

Лењинградски оптичари конструисали су супер-минијатурну камеру која ће се употребљавати при лекарским прегледима. Камера, која није већа од таблете аспирина, има објектив чији је пресек свега два милиметра а може да снима и у боји.

ТЕКУЋА ТРАКА КРОЗ ПУСТИЊУ

Најдужа текућа трака на свету поставља се у Сахари. Сто километара ове супертраке повезује фосфатне руднике у Ел Букри са пристаништем Ел Аиун на обали Атлантског океана. Трака се у ствари не завршава у што даље над мосамој луци већ нерем, тако руда може да се директно истоварује у бродове. Џинов ска текућа трака потпуно је аутоматизована и за њен рад и одржавање потребна је екипа од свега неколико техничара.

ЦРНА БРАДА и КОМАНДОСИ

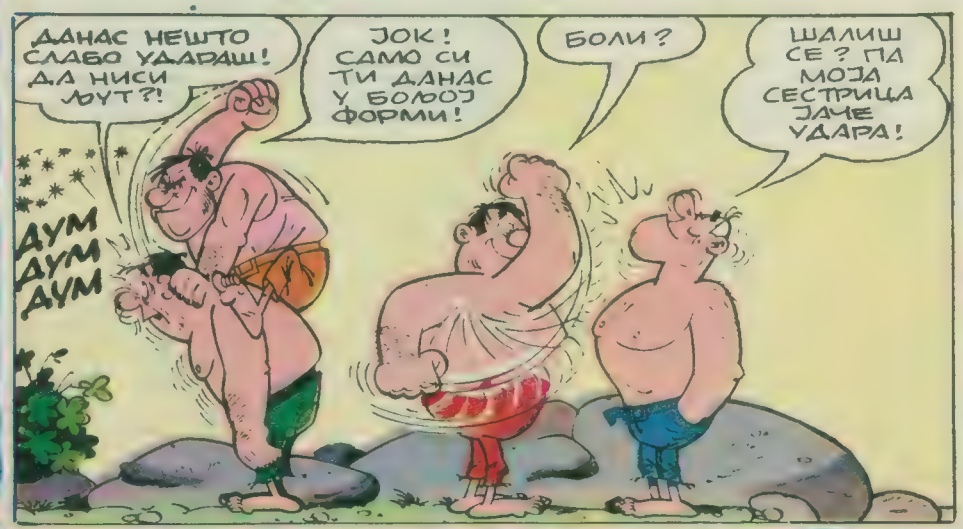

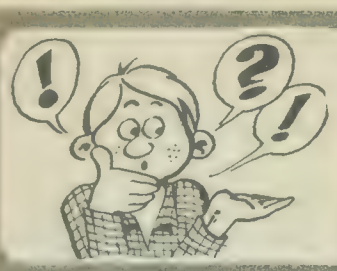

ПОСЛЕ МЕНЕ ПОТОП!

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

Ако желите да проверите своје опште образовање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако од седамнаест питања дата су по три одговора од којих је само један тачан. Ако сте успели да их пронађете, честитамо! А ако ипак нисте свезналица, одговори су ту, у дну стране.

1

Чији је надимак „Бич божји“?
- а) хунског вођа Атиле
- б) Луја IX Светог, вођа крсташа
- ц) француског кардинала Ришељеа

2

Ко је био сер Томас Бекет?
- а) чувени драмски писац
- б) енглески црквени поглавар из 12. века
- ц) енглески државник из 16. века

3

Ко је открио Викторијине водопаде?
- а) сер Хенри Стенли, 1871. године
- б) Дејвид Ливингстон, 1855. године
- ц) лорд Хенри Кичинер, 1899. године

4

Ко је био фра Анђелико?
- а) католички светац
- б) италијански калуђер-сликар
- ц) озлоглашени римски инквизитор

5

Ко је рекао: „После мене потоп!“?
- а) Цезар
- б) Карло Велики
- ц) Луј XV

6

Ко је био Андерсен?
- а) дански писац, познат по бајкама
- б) норвешки поларни истраживач
- ц) чувени шведски научник

7

Која је краљица позната по својој огромној гардероби?
- а) Марија Антоанета
- б) Изабела I Кастиљска
- ц) Елизабета I

8

Ко је рекао: „Не квари моје кругове!“?
- а) Архимед
- б) Хераклит
- ц) Тукидид

9

Једини сисар који може да лети је:
- а) слепи миш
- б) албатрос
- ц) пеликан

Највећи живи сисар је:
- а) слон
- б) кит
- ц) жирафа

10

Шта је абонос?
- а) врста стакла
- б) врста порцулана
- ц) врста дрвета

11

Која биљка служи за прављење ужади?
- а) конопља
- б) палма
- ц) морска трава

12

Која је чувена лондонска зграда без прозора?
- а) Скотланд јард
- б) централни кривични суд, звани „Олд Бејли“
- ц) Енглеска банка

13

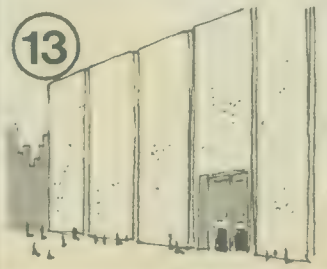

14

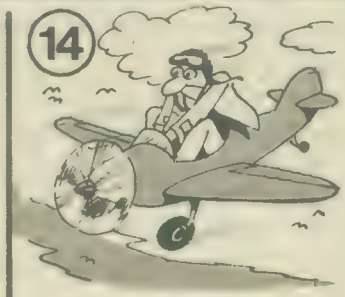

Ко је први авионом прелетео Ламанш?
- а) Луј Блерио, 1909. године
- б) Ричард Берд, 1926. године
- ц) Руал Амундзен, 1911. године

15

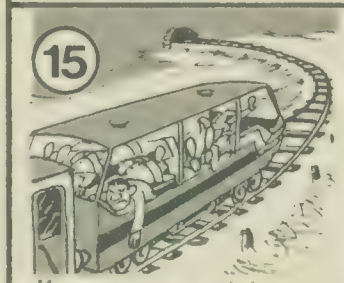

Када су, и на којој железничкој линији, први пут уведена кола за спавање?
- а) између Париза и Нице, 1899. године
- б) између Јустона и Шкотске, 1875. године
- ц) између Небраске и Калифорније, 1882. године

Која је симфонија први пут у целини снимљена на грамофонску плочу?
- а) Моцартова 51. симфонија, звана „Јупитер“
- б) Хајднова 3. симфонија
- ц) Бетовенова 5. симфонија

16

Којом је реком први пут запловио пароброд?
- а) Хадсоном, 1807. године
- б) Мисисипијем, 1810. године
- ц) Делавером, 1815. године

17

ОДГОВОРИ:

1—а) Атила, вођа и ујединитељ хунских племена, називан је најжешћи „Бич божји“ због својих окрутних пустошења.

2—б) Сер Томас Бекет био је један од централних ликова. Убијен на подстицају, потпаљивању енглеске цркве. Уврштен у светитеље.

3—б) Викторијине водопаде на јужноафричкој реци Замбези открио је 1855. године шкотски истраживач Дејвид Ливингстон.

4—б) Монах фра Анђелико (1387—1455) је чувени италијански сликар из доба раног ренесансе.

5—ц) „После мене потоп!“ су речи француског краља Луја XV, познатог као великог расипника.

6—а) Ханс Кристијан Андерсен (1805—1875) је дански писац чије су бајке познате широм света.

7—ц) Енглеска краљица Елизабета I. Која је умрла, имала је — 3000 хаљина!

8—а) „Не дирај моје кругове!“ су, према Плинију, последње речи Архимедове, упућене једном Римљанину за време напада на Сиракузу.

9—а) Слепи миш је једини сисар који може да лети.

10—б) Највећи живи сисар је кит.

11—ц) Абонос је врста афричког и азијског дрвета које се употребљава за израду скупоцених намештаја.

12—а) Ужад се прави од влакана конопље.

13—ц) Енглеска банка у Лондону, подигнута 1894. године, има јаке спољне зидове без једног прозора. Зграда добија светлост из унутрашњих дворишта.

14—а) Француз Луј Блерио први је авионом прелетео Ламанш, 1909. године.

15—б) Кола за спавање први пут су уведена на железничкој линији између Јустона и Шкотске, 1875. године.

16—ц) Бетовенова 5. симфонија. Снимила ју је Берлинска филхармонија 1909. године.

17—а) Први пароброд на свету запловио је реком Хадсон, 1807. године.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ТО ЈЕ ЗА МИС АЛГЕБРУ!

ВАШ НАЈДРАЖИ ЛИСТ!

ЖЕНА

ОХ! ОТКАД ГА ЧЕКАМ!

?

КО БИ РЕК'О ДА ЈЕ ОВА ДИВНА ХОЛИВУДСКА ЗВЕЗДА **СТАРИЈА** ОД МЕНЕ!

ОХ, МИС АЛГЕБРО! КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ?!

?

ДАНАС ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЈА ПРАВИ ЧУДА! МИСЛИМ ДА ЋУ СЕ ОДЛУЧИТИ ЗА **ДИЗАЊЕ ЛИЦА!**

?

ДИЗАЊЕ ЛИЦА? А ШТА ЈЕ ТО?!

ПРВО ТИ ИСЕКУ ЛИЦЕ ПА ГА ОНДА ИЗУШИВАЈУ... И ОНДА ИЗГЛЕДАШ МЛАЂА И ЛЕПША!

?

СВАШТА! КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ?

БРЗО! ГВОЖЂЕ ТРЕБА КОВАТИ ДОК ЈЕ ВРУЋЕ!

МИСЛИШ ЛИ ДА ЋЕ АЛИСА ПРИСТАТИ?

НЕГО! СТАРИ СМО ПРИЈАТЕЉИ!

ПЕРИКА

MUSIAL

© King Features Syndicate, Inc., 1972. World rights reserved.

БУДИ МИРНА, АЛИСА! ЗАР НЕ ЗНАШ ДА СВЕ ДАМЕ ЖЕЛЕ ДА БУДУ ЛЕПЕ И НЕОДОЉИВЕ? А ТИ СИ ДАМА!

ПЕРИКА

ОХ, МИС АЛГЕБРО! ПОГРЕШИЛИ СТЕ... ПОСЛЕ ТОГ ШИВЕЊА НЕ ИЗГЛЕДАТЕ НИМАЛО БОЉЕ!

ААХ!

1121

ДЕНИС У ПАРИЗУ

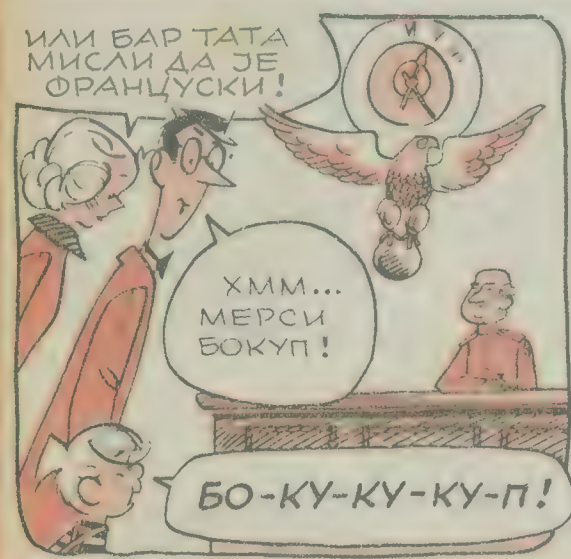

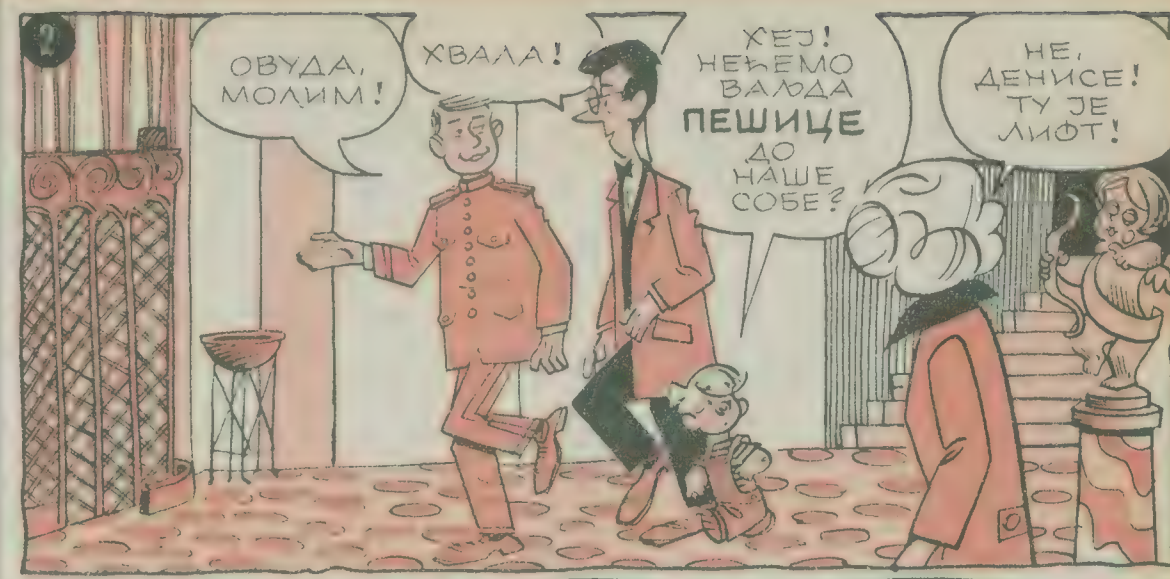

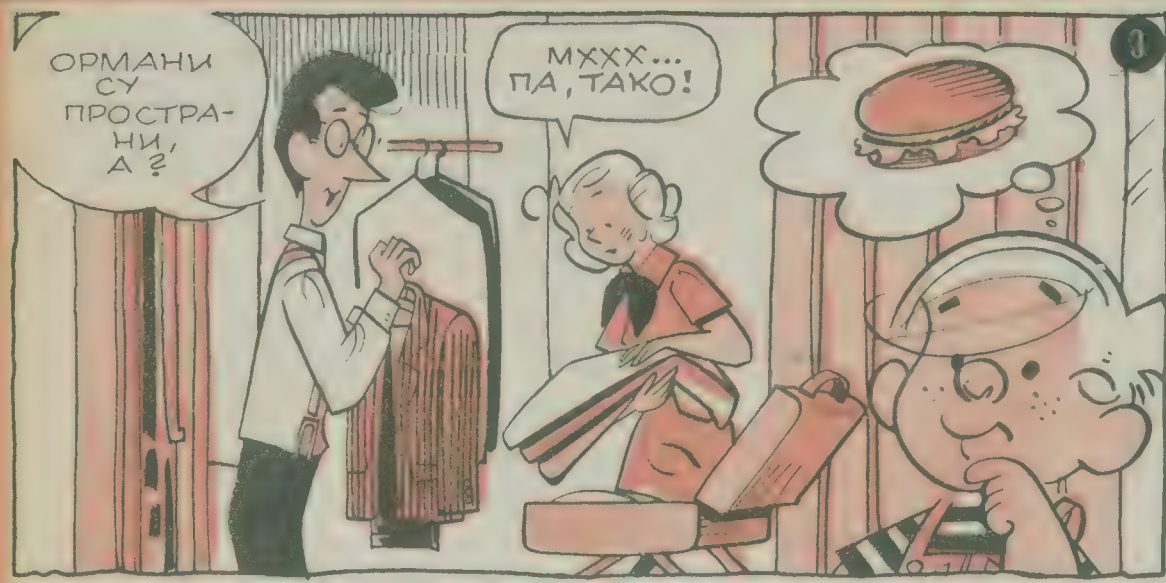
ОРМАНИ СУ ПРОСТРАНИ, А?
МХХХ... ПА, ТАКО!

КАКВИ ЛИ СУ ОВО ДУГМИЋИ? БАШ ДА ПРОБАМ!

ЗВРРРР ЗВРРРР
ЗВРРР
ЈА ЋУ ДА ОТВОРИМ!

БОН ЖУР, М' СЈЕ!
БОН ЖУР, МАДАМ!
БОН ЖУР, МОН ПТИ!
КО?
ШТА?
ШТА? ЗОВЕТЕ НАС НА ЖУРКУ?

ЖЕЛИТЕ НЕШТО ЗА ПИЋЕ?
АХА! ЛИМУНАДУ!

ТРЕБА НЕШТО ДА СЕ ОЧИСТИ, МАДАМ?
УРА, МАМИЦЕ! ОВДЕ НЕЋЕШ МОРАТИ ДА ЧИСТИШ И ТРЕСЕШ!

ЖЕЛИТЕ ДА ПОГЛЕДАТЕ ЈЕЛОВНИК?
МА ЈОК! ДОНЕСИТЕ НАМ ПО СЕНДВИЧ!

РЕКЛИ СМО ТИ ДА НЕ ТЕЛЕФОНИРАШ ИЗ СОБЕ!
ЈА И НИСАМ ТЕЛЕФОНИРАО! САМО САМ ИСПРИТИСКАО НЕКЕ ДУГМИЋЕ!

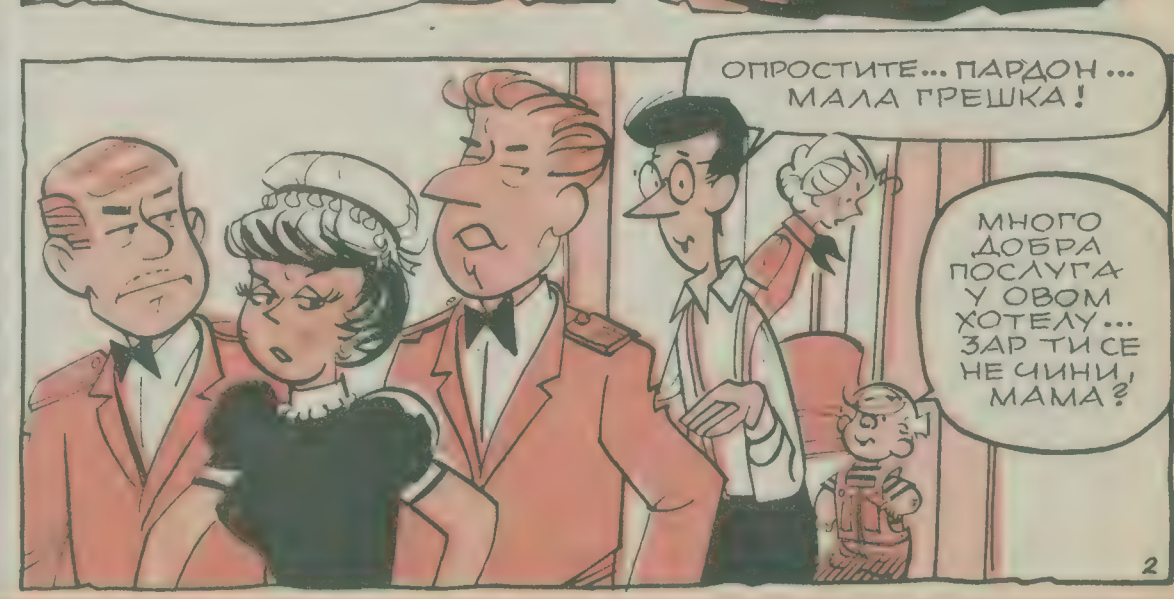
ОПРОСТИТЕ... ПАРДОН... МАЛА ГРЕШКА!
МНОГО ДОБРА ПОСЛУГА У ОВОМ ХОТЕЛУ... ЗАР ТИ СЕ НЕ ЧИНИ, МАМА?

ЈЕЛИСЕЈСКА ПОЉА СУ ЈЕДНА ОД НАЈЧУВЕНИЈИХ И НАЈЛЕПШИХ АВЕНИЈА НА СВЕТУ. ДУЖ ЈЕЛИСЕЈСКИХ ПОЉА НАЛАЗЕ СЕ МНОГЕ РАДЊЕ, ПОЗОРИШТА, КАФАНЕ И КАФАНИЦЕ, АДМИНИСТРАТИВНЕ ЗГРАДЕ. АВЕНИЈА ЈЕ ДУГАЧКА 1880 МЕТАРА И ПОТПУНО ПРАВА.

ТО ЈЕ ИСТОВРЕМЕНО И ЈЕДНА ОД НАЈШИРИХ УЛИЦА НА СВЕТУ. ДА БИ СЕ СТИГЛО С ЈЕДНЕ ЊЕНЕ СТРАНЕ НА ДРУГУ ТРЕБА ПРЕЋИ ЈЕДАН ТРОТОАР... ОНДА ЈОШ ЈЕДАН ШИРИ ТРОТОАР, ПА ДВА КОЛОВОЗА, ПА ЈЕДАН ДРВОРЕД (ЧУВЕНИ ПАРИСКИ КЕСТЕНОВИ) ЗАТИМ ЧЕТИРИ КОЛОВОЗА... ПА ОПЕТ ДЕО С ДРВОРЕДИМА... ПА ЧЕТИРИ КОЛОВОЗА, ЗАТИМ ЈЕДАН ШИРОК ТРОТОАР, ПА ЈОШ ЈЕДАН ТРОТОАР И... ЕТО ВАС НА ДРУГОЈ СТРАНИ ЈЕЛИСЕЈСКИХ ПОЉА!

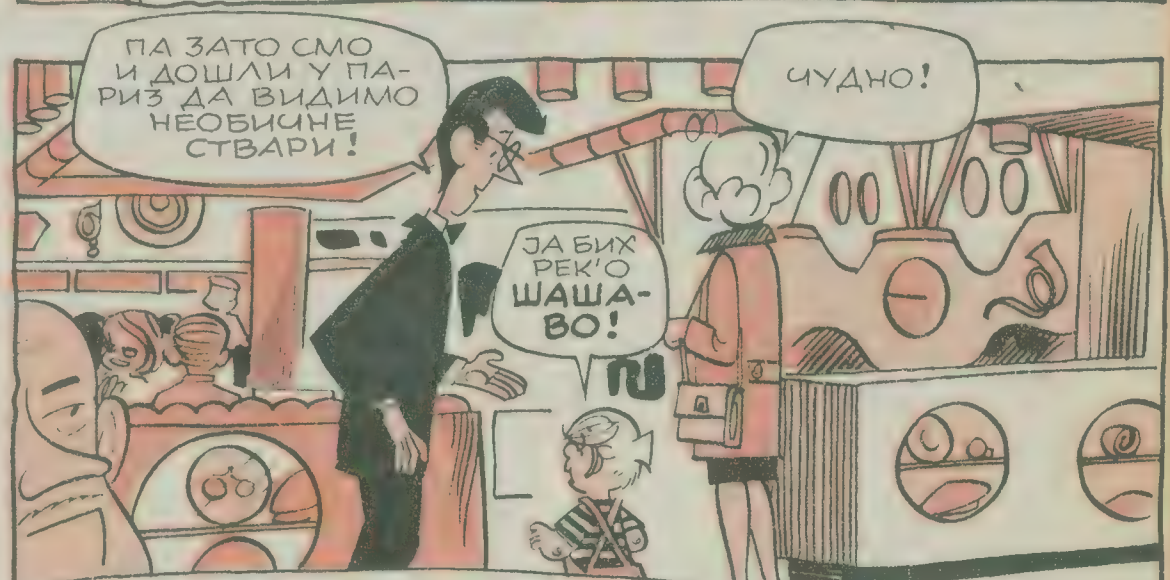

7
ТАТА, А ШТА ЋЕ ИМ ОВА ФЕЊЕР ЧИНА?
ПУСТИ! ТО ЈЕ ФАР С ЈЕДНИХ СТАРИХ КОЛА!
ЈА БИХ УЗЕЛА САМО ЈЕДАН СЕНДВИЧ!

МОЛИМ ВАС СЕНДВИЧ СА ШУНКОМ И СИРОМ!
УИ, МАДАМ!

ХММ... ПУР МУА... ОВАЈ... Л СЕНДВИЧ ЖАМБОН Е ФРОМАЖ!
ХИ! ХИ! ПА ТО ЈЕ ИСТО... ШУНКА И СИР!

А ЗА МАЛОГА?
ЈА БИХ... ЈА БИХ... СЕНДВИЧ С МОРТАДЕЛОМ АЛ' НЕ ЗНАМ КАКО СЕ ТО КАЖЕ НА ФРАНЦУСКОМ!

ПА МОРТАДЕЛА ЈЕ И НА ФРАНЦУСКОМ МОРТАДЕЛА!
АУУ! НИСАМ НИ ЗНАО ДА ЗНАМ ФРАНЦУСКИ!

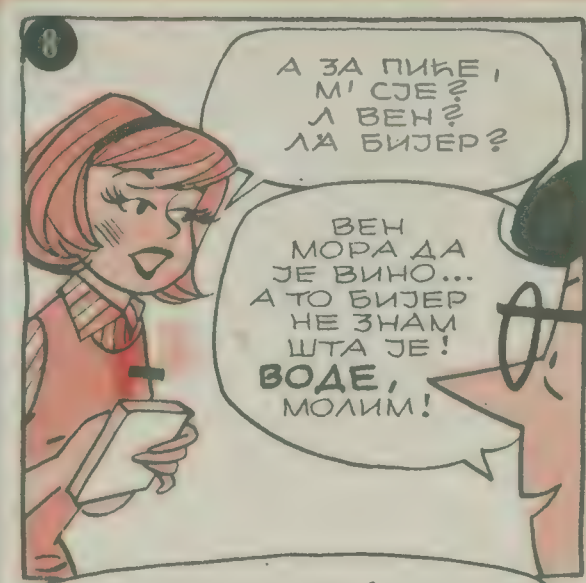
8
А ЗА ПИЋЕ, М' СЈЕ? Л ВЕН? ЛА БИЈЕР?
ВЕН МОРА ДА ЈЕ ВИНО... А ТО БИЈЕР НЕ ЗНАМ ШТА ЈЕ! ВОДЕ, МОЛИМ!

ОВЕ ВОДЕ? ПА ИМАТЕ ЈЕ!
ОВАЈ... ДА!
БОЉЕ ДА СИ ПОРУЧИО ЛИМУНАДУ... ИЛИ ТО ЊИХОВО БИЈЕР!

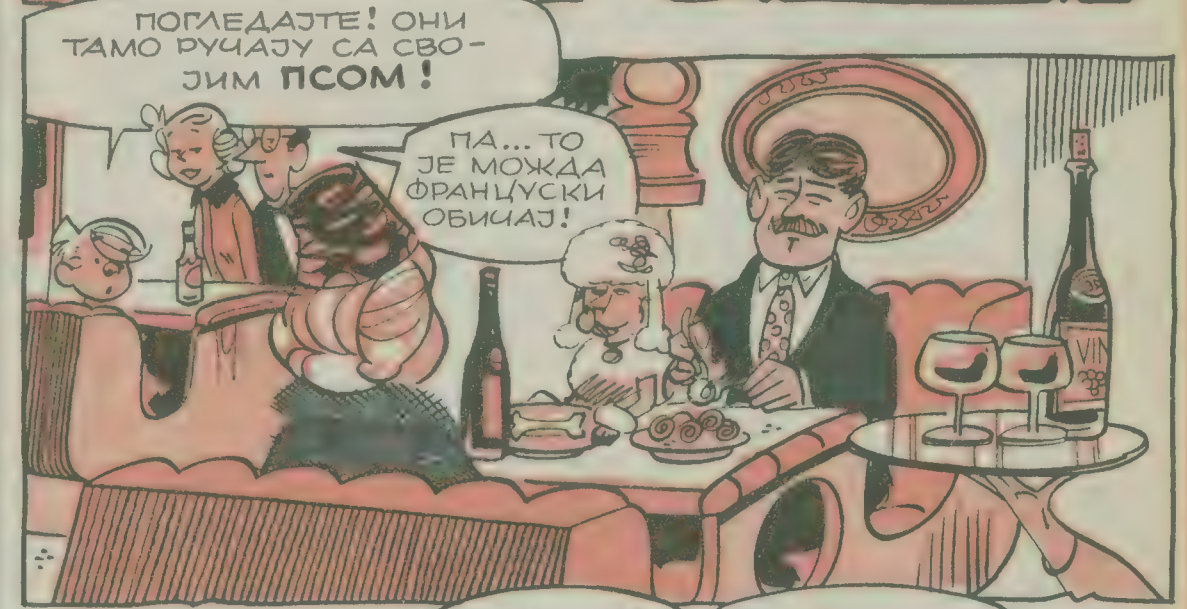
ПОГЛЕДАЈТЕ! ОНИ ТАМО РУЧАЈУ СА СВОЈИМ ПСОМ!
ПА... ТО ЈЕ МОЖДА ФРАНЦУСКИ ОБИЧАЈ!

А ВИ МЕНИ СТАЛНО ГОВОРИТЕ ДА РАФ НЕ СМЕ ЗА СТО! ДРУКЧИЈЕ ЋЕМО ОДСАД ДА РАЗГОВАРАМО!
АЛИ, СИНЕ, У ФРАНЦУСКОЈ ТО МОЖЕ... А КОД КУЋЕ НЕ!
ПУТОВАЊА НИСУ БАШ УВЕК ВАСПИТНА!

9

ВОДА У ФЛАШИ?

УИ, МАЛИ МОЈ!

ВИДИ, ВИДИ! ПА У ОВОЈ ЊИХОВОЈ ВОДИ ИМА **МЕХУРИЋА** К'О У ЛИМУНАДИ СА СОДОМ! ОВО ЈЕ **ЖИВОТ!**

КАКВИ СУ ШУНКА И СИР?

ОДЛИЧНИ! А КАКВИ СУ ТВОЈИ ЖАМБОН И ФРОМАЖ?

МОРТАДЕЛА ЈЕ КАО И НАША МОРТАДЕЛА! НИЈЕ НИМАЛО ФРАНЦУСКА!

НЕШТО СЛАТКО, ДРАГА?

НЕ, ХВАЛА!

А ЈА 'ОЋУ!

И 'ОЋУ ОНО ТАМО!

АХ! УИ! БОН!

10

ШТА ЈЕ ТО ДЕНИС ПОРУЧИО?

НИСАМ ВИДЕЛА!

ИЗНЕНАДИЋЕТЕ СЕ! НЕШТО МНОГО ФИНО!

ЕВО! НОСИ МИ!

ИЗВОЛИТЕ, МЛАДИ ГОСПОДИНЕ!

ДЕНИСЕ!

АУУ!

НЕБЕСА!

ОВИ ФРАНЦУЗИ ЗАИСТА ЗНАЈУ ДА **ЖИВЕ!**

ДА! АЛИ И ЗНАЈУ ШТА СЕ РАДИ ПОСЛЕ ТОЛИКЕ ПОРЦИЈЕ СЛАДОЛЕДА!

МАЛО **ОДСПАВАЈУ!**

ПА НЕ МОРАМ ЈА ДА РАДИМ БАШ СВЕ ШТО И ОНИ!

МОРАШ, ДЕНИСЕ, МОРАШ!

11
МЕТРО

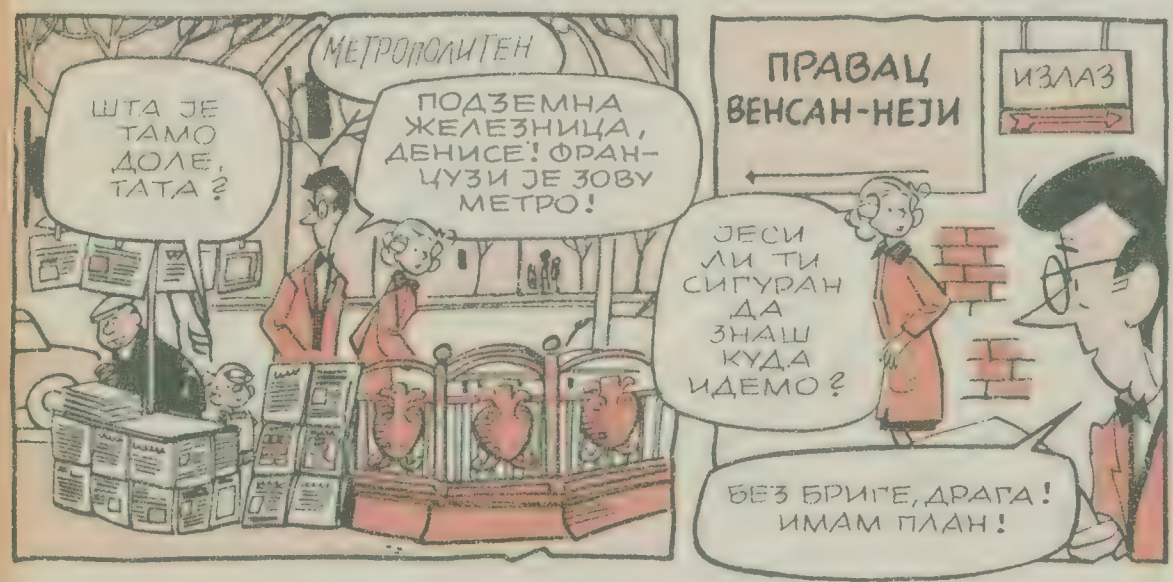
МЕТРОПОЛИТЕН
ШТА ЈЕ ТАМО ДОЛЕ, ТАТА?
ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА, ДЕНИСЕ! ФРАНЦУЗИ ЈЕ ЗОВУ МЕТРО!
ПРАВАЦ ВЕНСАН-НЕЈИ
ИЗЛАЗ
ЈЕСИ ЛИ ТИ СИГУРАН ДА ЗНАШ КУДА ИДЕМО?
БЕЗ БРИГЕ, ДРАГА! ИМАМ ПЛАН!

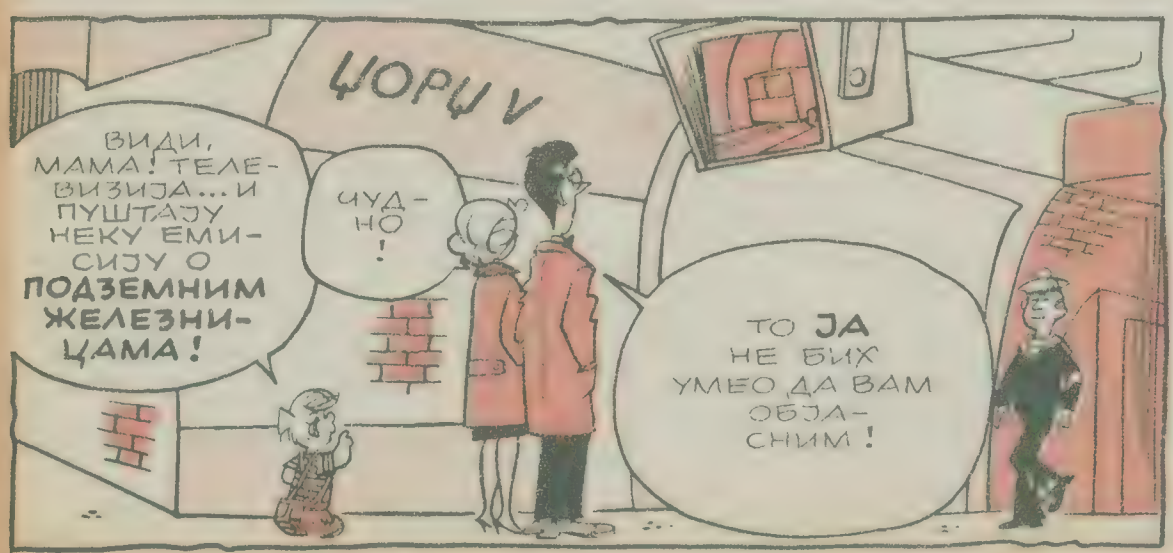
ЏОРЏ V
ВИДИ, МАМА! ТЕЛЕВИЗИЈА... И ПУШТАЈУ НЕКУ ЕМИСИЈУ О ПОДЗЕМНИМ ЖЕЛЕЗНИЦАМА!
ЧУДНО!
ТО ЈА НЕ БИХ УМЕО ДА ВАМ ОБЈАСНИМ!

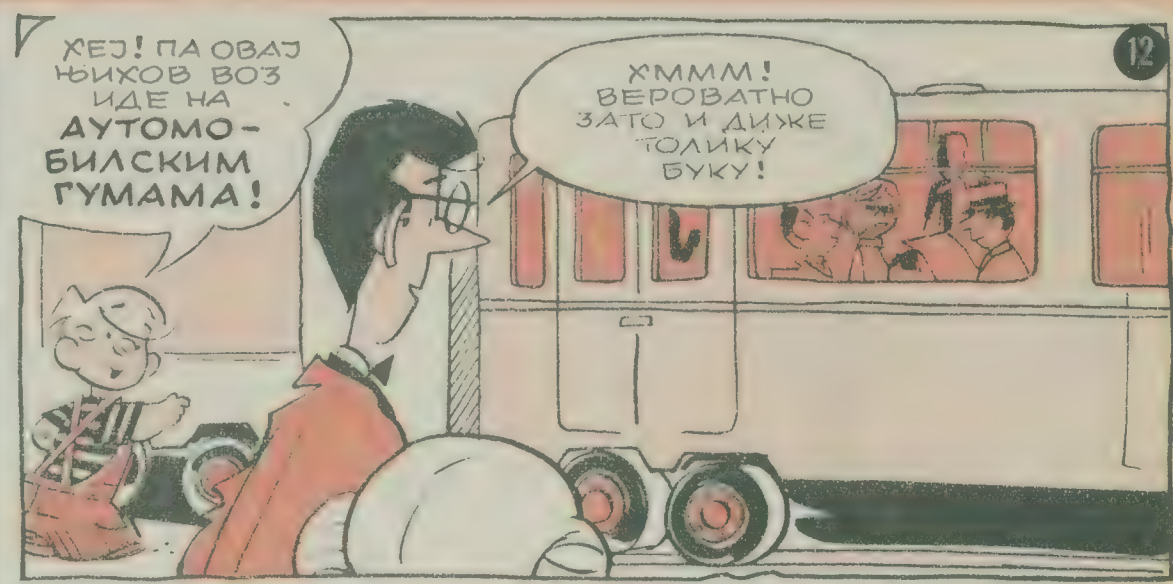
12
ХЕЈ! ПА ОВАЈ ЊИХОВ ВОЗ ИДЕ НА АУТОМОБИЛСКИМ ГУМАМА!
ХМММ! ВЕРОВАТНО ЗАТО И ДИЖЕ ТОЛИКУ БУКУ!

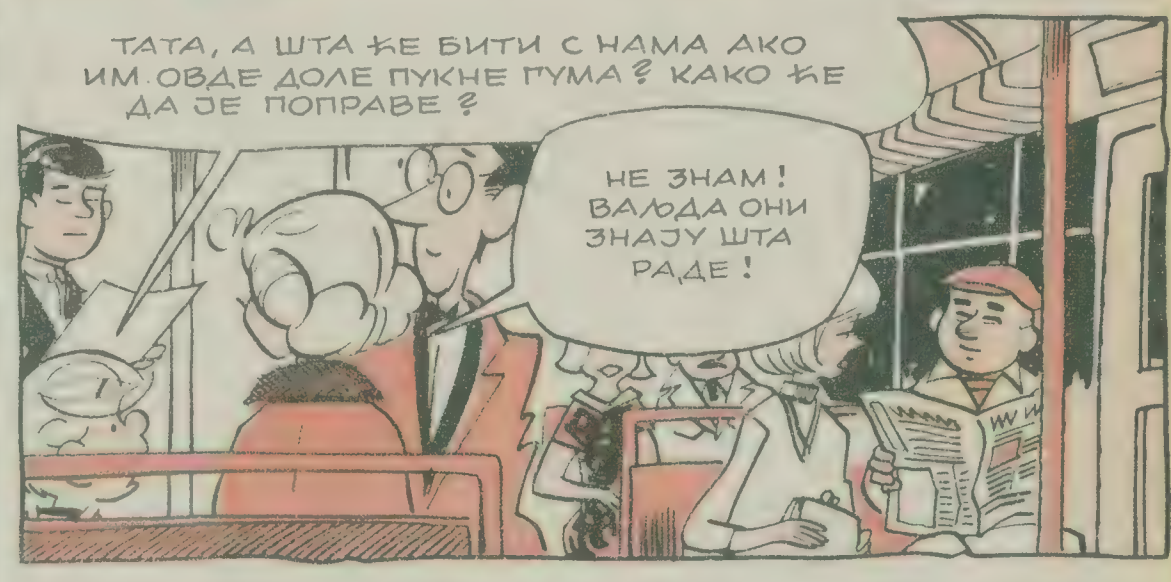
ТАТА, А ШТА ЋЕ БИТИ С НАМА АКО ИМ ОВДЕ ДОЛЕ ПУКНЕ ГУМА? КАКО ЋЕ ДА ЈЕ ПОПРАВЕ?
НЕ ЗНАМ! ВАЉДА ОНИ ЗНАЈУ ШТА РАДЕ!

ЗАПАМТИ ОВО МЕСТО, ДЕНИСЕ! ЗОВЕ СЕ МОНМАРТР!
МУЛЕН РУЖ
МУЛЕН РУЖ
ДУВАН
А ЈА САМ МИСЛИО ДА СМО МИ У ПАРИЗУ!
ОХ, ДЕНИСЕ! ПА ТО ЈЕ ДЕО ПАРИЗА!

13

ИЗГЛЕДА ДА ФРАНЦУЗИ НЕ ВОЛЕ МНОГО СУПЕРМАРКЕТЕ... ОНИ ЗА СВАКУ СТВАР ИМАЈУ ПОСЕБНУ РАДЊУ!

ХЕЈ! ЕНО ТАМО ЈЕДНЕ **КАУБОЈСКЕ** РАДЊЕ!

КОЛАЧИ И СЛАДОЛЕД

ММ-ХМ!

ТАТА, А ШТА **ОВДЕ** ПРОДАЈУ?

ОВАЈ... ЗНАШ КАКО КАУБОЈИ КАЖУ: „ТОЛИКО САМ ГЛАДАН ДА БИХ ПОЈЕО КОЊА ЗАЈЕДНО СА СЕДЛОМ!" Е, ТО ТИ ЈЕ...

ОЊСКО МЕСО

ПОЖУРИ МАЛО, ХЕНРИ!

ХЕЈ, КЛИЊО, ГДЕ ЈЕ УТАКМИЦА?

Ж Н КОМПРАН ПА!*

* НЕ РАЗУМЕМ

ЛЕПО ТЕ ПИТАМ ГДЕ ЈЕ УТАКМИЦА? ОВДЕ ИГРАТЕ **БЕЗБОЛ** С ПРИЛИЧНО ЛАКИМ ШТАПОВИМА!

НЕ! НЕ!

ДЕНИСЕ! ПА ТО ЈЕ **ВЕКНА**... ХЛЕБ ТОГ МАЛИШАНА!

ПАРДОН, ГАРСОН!

А?!

КРЦ

14

ОТКУД ДА ЗНАМ ДА ЈЕ ТО ХЛЕБ? ИМА У ЊЕМУ ЦЕО МЕТАР... ИЗГЛЕДА К'О БАТИНА...

ДЕНИСЕ, У ПАРИЗУ СИ! ОВДЕ СУ НЕКЕ СТВАРИ ДРУКЧИЈЕ!

ХЕЈ, ТАТА! ЈА МОРАМ ДА... БЗЗ... БЗЗ...

НЕМА ПРОБЛЕМА! ЕНО... БАШ ЈЕДАН ТИ ЈЕ ТАМО!

ЛЕПО САМ ЈА РЕК'О... ОВИ ФРАНЦУЗИ БАШ УМЕЈУ ДА ЖИВЕ!

ОВО? НА САМОМ ТРОТОАРУ?

ТАЧНО, ДЕНИСЕ! НА САМОМ ТРОТОАРУ!

УСПИЊАЧА

УЛАЗ

А ШТА ЈЕ ОВО, ТАТА? ОПЕТ НЕКИ МЕТРО?

НЕ, СИНЕ! СУПРОТНО МЕТРОУ... ПРЕ БИ СЕ МОГЛО РЕЋИ ДА ЈЕ НЕШТО КАО **ЛИФТ!**

16
ХМ... МИСЛИМ ДА ПРВО ТРЕБА ДА РАЗМЕНИМО ПАРЕ... НЕМАМ СИТНИНЕ!
МОГУ Л'ТО ЈА, ТАТА?

МОЖЕШ! УБАЦИ ОВДЕ ФРАНАК И ВИДЕЋЕШ ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ!
МОЖДА ЋУ ДА ДОБИЈЕМ ЖВАКУ, А?

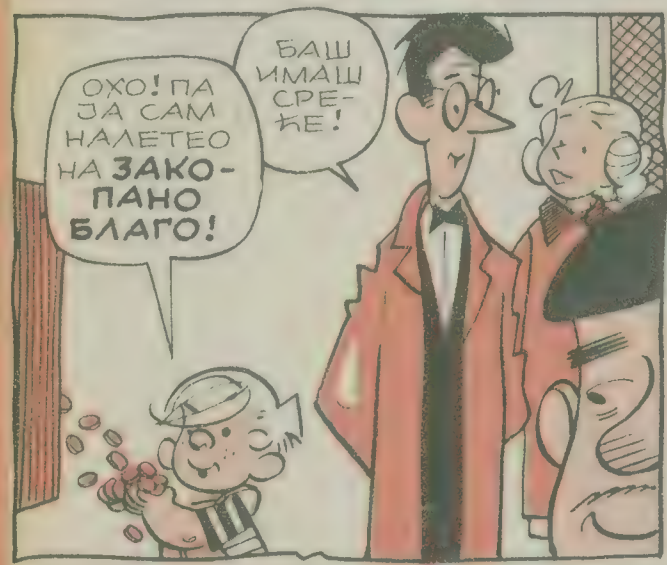
ОХО! ПА ЈА САМ НАЛЕТЕО НА ЗАКОПАНО БЛАГО!
БАШ ИМАШ СРЕЋЕ!

ЈА САМ ТО ДОБИО! И НЕ ДАМ НИКОМ!
ШАЛИО САМ СЕ, ДЕНИСЕ! ТА СИТНИНА НАМ ТРЕБА ЗА ВОЗ!

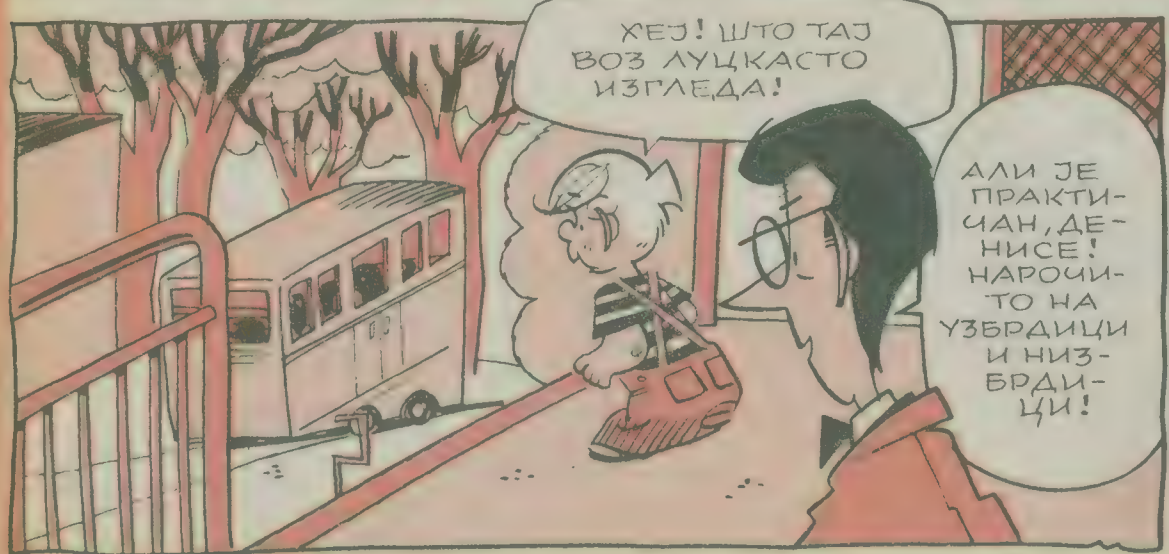
ХЕЈ! ШТО ТАЈ ВОЗ ЛУЦКАСТО ИЗГЛЕДА!
АЛИ ЈЕ ПРАКТИЧАН, ДЕНИСЕ! НАРОЧИТО НА УЗБРДИЦИ И НИЗБРДИЦИ!

16
ДЕНИСЕ! УЛАЗИ! КУДА ЋЕШ?
ТРКАМ СЕ С ТИМ ВАШИМ ВОЗОМ... КО ЋЕ ПРЕ!

НЕ БРИНИТЕ! ШТЕДИМ ВАМ ПАРЕ!
ШТА ЋЕТЕ ДА УРАДИТЕ С ПАРАМА КОЈЕ САМ УШТЕДЕО?
КУПИЋЕМО АСПИРИН... ПРОТИВ ГЛАВОБОЉЕ!

ДОК СУ МИЧЕЛОВИ ШЕТАЛИ ПО ПАРИЗУ...

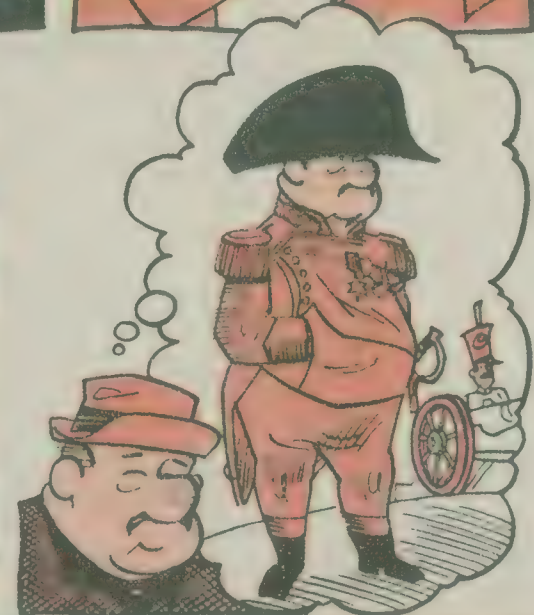

Драги Џорџе,

ЈЕДНА СТВАР ПАЛА МИ ЈЕ У ОЧИ ОВДЕ У ПАРИЗУ. УВЕК И НА СВАКОМ МЕСТУ СРЕЋЕШ СЕ С НАПОЛЕОНОМ. ОН ИМ ЈЕ ИЗГЛЕДА НАЈГЛАВНИЈИ ДАСА. ЗАТО САМ РЕШИО ДА ГА МАЛО БОЉЕ УПОЗНАМ.
УОСТАЛОМ, МИ ВЕЛИКИ ЉУДИ ТРЕБА ДА ЗНАМО СВЕ ЈЕДАН О ДРУГОМ.
ТАЧНО?

ТРИЈУМФАЛНА КАПИЈА ЈЕ БЛИЗУ НАШЕГ ХОТЕЛА. ЊУ ЈЕ САГРАДИО НАПОЛЕОН У СПОМЕН СВОЈИХ ВЕЛИКИХ БИТАКА. ТУ САМ И ЈА ИМАО ЈЕДНУ МАЛУ БИТКУ С ДЕНИСОМ.

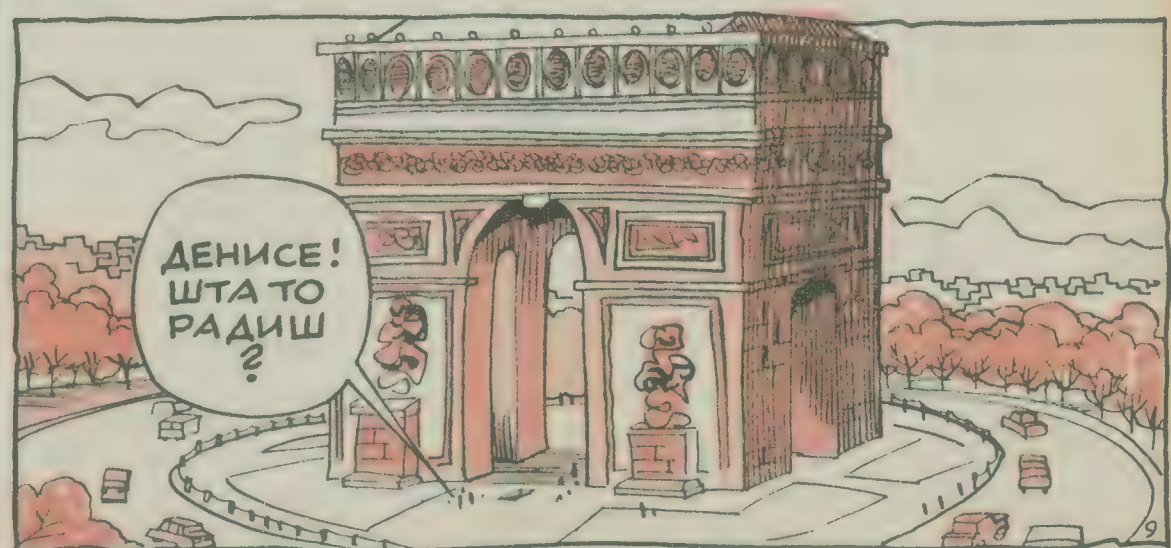

19

ЧУЈЕШ ЛИ МЕ? ШТА ТО РАДИШ?

ШТО ВИЧЕШ? ХТЕО САМ САМО ДА ОГРЕЈЕМ РУКЕ НА ОВОЈ ВАТРИЦИ!

ШТЕТА ШТО НИСМО ПОНЕЛИ КОЈУ КОБАСИЦУ ИЛИ РАЖЊИЋ! ОДЛИЧНО БИ СЕ ИСПЕКЛИ!

ТО НЕ БИ БИЛО ЛЕПО, ДЕНИСЕ! ОВАЈ ПЛАМИЧАК ГОРИ ТУ ДА НАС ПОДСЕЋА НА ФРАНЦУСКОГ НЕЗНАНОГ ЈУНАКА!

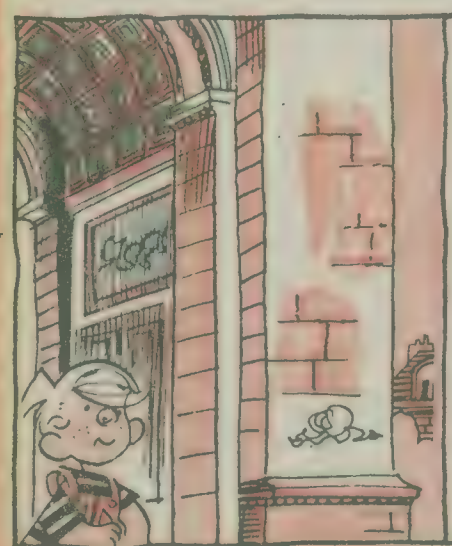

ЗАНИМЉИВО ЈЕ НЕШТО, ЏОРЏЕ! МАДА ЈЕ НАПОЛЕОН САГРАДИО ТУ КАПИЈУ У СПОМЕН СВОЈИХ ПОБЕДА, ОН ЈЕ ИСПОД ЊЕ ПРОШАО САМО ЈЕДНОМ, И ТО ТЕК ПОШТО ЈЕ УМРО НА ЕЛБИ. ТЕЛО МУ ЈЕ ДОНЕСЕНО У ПАРИЗ И НА ПУТУ ДО ЊЕГОВОГ ГРОБА У ДОМУ ИНВАЛИДА ПРОНЕШЕН ЈЕ ИСПОД КАПИЈЕ.
НЕ МОГУ СЕ СВЕ БИТКЕ ДОБИТИ, ЗАР НЕ, ЏОРЏЕ?

20

ДЕНИС И ЈА ОТИШЛИ СМО И ДО МАЛМЕЗОНА, ВАН ПАРИЗА, ГДЕ СУ ЖИВЕЛИ НАПОЛЕОН И ЖОЗЕФИНА.
НАПОЛЕОН БАШ НИЈЕ МАРИО ЗА ДВОРЦЕ. ЈЕДНОСТАВАН ТИП, К'О ТИ И ЈА, ЏОРЏЕ.

ШТО БИ БИЛО ФИНО, ТАТА, КАД БИ И НАШИ ШКОЛСКИ АУТОБУСИ БИЛИ **НА СПРАТ!**

ЈЕ Л'? ПА ДА СКАЧЕШ С ВРХА ДВОСПРАТНОГ АУТОБУСА? ЗНАМ ТЕ ЈА!

АУ! КАД БИ МАМА ВИДЕЛА ОВО МОР'О БИ, ТАТА, ОДМАХ ДА КУПУЈЕШ НОВ НАМЕШТАЈ!

НАПОЛЕОН ЈЕ БИО ЦАР, ДЕНИСЕ! ОН ЈЕ ТО **МОГАО** ДА КУПИ!

АХ, М' СЈЕ! СВИ ВИ АМЕРИКАНЦИ ПРАВИТЕ СЕ ДА НЕМАТЕ ПАРА!

10

АЛИСА НИЈЕ ИШЛА С НАМА, ВИШЕ ЈЕ ВОЛЕЛА ДА ОБИЛАЗИ ПАРИСКЕ РАДЊЕ. ЈОШ НИСАМ ВИДЕО РАЧУНЕ И ОНО ШТО ЈЕ КУПИЛА. АЛИ, МОЖДА БИ ДОШЛА НА ЈОШ ЛУЂЕ ИДЕЈЕ ДА ЈЕ ВИДЕЛА МАЛМЕЗОН.

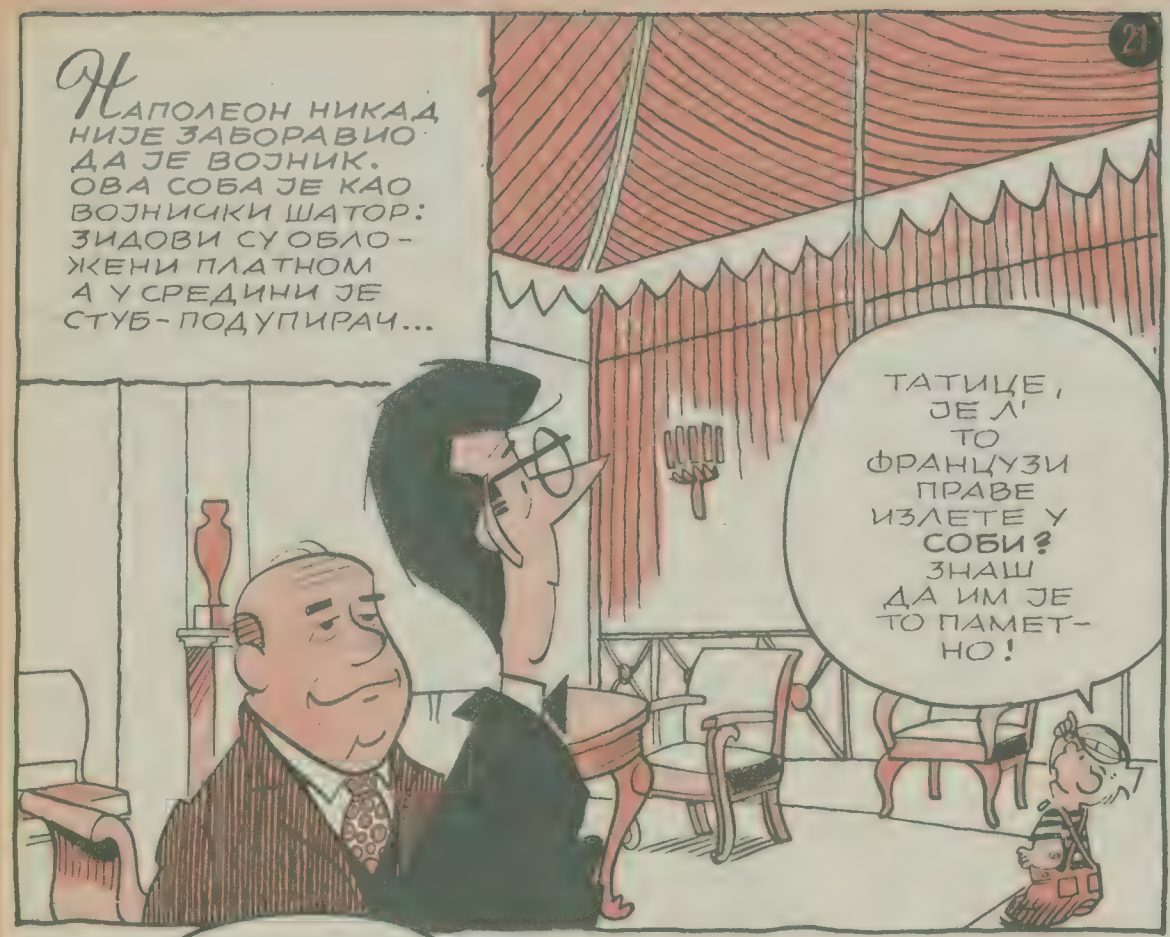

ВИДЕЛИ СМО И ЈЕДНУ СТОЛИЧИЦУ НАПРАВЉЕНУ ОД МАЧЕВА. ПРОСТО СЕ ЧУДОМ ЧУДИМ ДА СЕ ДЕНИС НИЈЕ САВ ИСЕКАО КАД ЈЕ ПОЧЕО ДА МАЧЕВЕ ИЗВЛАЧИ ИЗ КОРИЦА.

ОВДЕ ЈЕ НАПОЛЕОН ДРЖАО СВОЈЕ ПОРЦИЈЕ. ДЕНИС ИХ СЕ ДОКОПАО И ЈЕДВА САМ МУ ИХ ОТЕО...

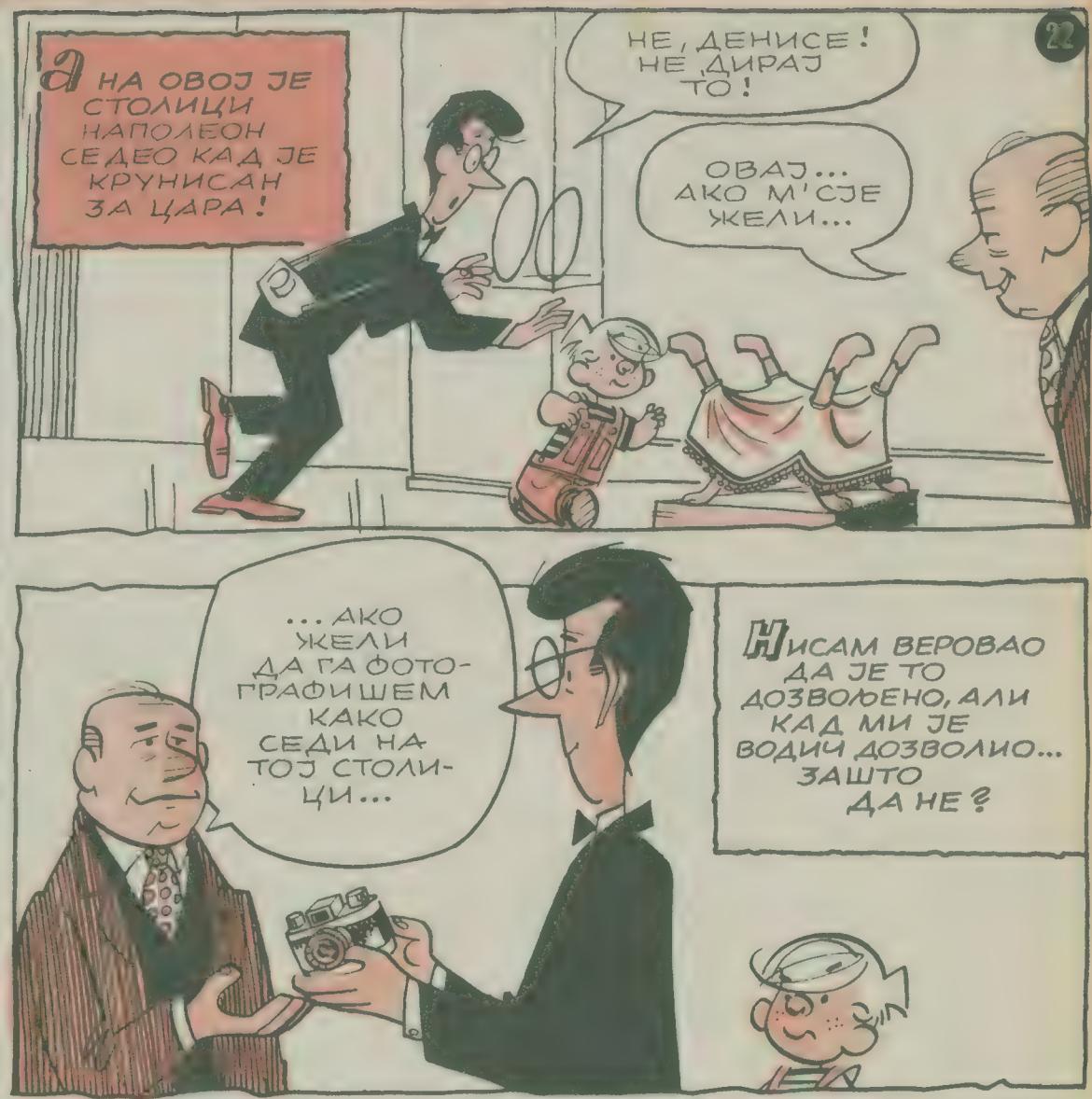

23

И КАЖЕШ ДА СУ ТО НАПРАВИЛИ ОД ТОПОВА? А ЗАШТО ТАЈ ТВОЈ НАПОЛЕОН ОД ТИХ ТОПОВА НИЈЕ НАПРАВИО ЈЕДАН **ВЕЛИКИ ТОП...** ПА ГА НИКО НЕ БИ ПОБЕДИО?!

КАД СМО СЕ ВРАТИЛИ У ПАРИЗ ОБИШЛИ СМО ТРГ ВАНДОМ. ТАЈ ВЕЛИКИ СТУБ У СРЕДИНИ НАПРАВЉЕН ЈЕ ОД ПРЕТОПЉЕНИХ ТОПОВА КОЈЕ ЈЕ НАПОЛЕОН ЗАРОБИО САМО У ЈЕДНОЈ БИЦИ. НА ВРХУ ЈЕ ЊЕГОВА СТАТУА. И ДА ЗНАШ, ЏОРЏЕ, ДЕНИСОВО ПИТАЊЕ И НИЈЕ БИЛО ТОЛИКО ГЛУПО.

ЈАСНО ЈЕ ДА НИСАМ МОГАО ДА ПРОПУСТИМ А ДА НЕ ПОСЕТИМ ЊЕГОВ ГРОБ...

ТАТА, БАШ БИ МОГАО ДА И НАМА НАПРАВИШ ОВАКВУ КАПИЈУ. СВИ БИ МИ КЛИНЦИ ЗАВИДЕЛИ!

МА НЕ-МОЈ!

24

ЗАМАЛО НИСМО ПОНЕЛИ У ХОТЕЛ ЈЕДАН ТОП... САМО ДЕНИС НИЈЕ МОГАО ДА ГА ПОДИГНЕ.

А ОНДА ЈЕ НАШАО ЈЕДАН ТАЧНО ПО СВОЈОЈ МЕРИ. ЈЕДВА САМ ГА ИЗВУКАО...

НАЈЗАД СМО ОТИШЛИ ДА ВИДИМО И САМЕ ИНВАЛИДЕ. НАПОЛЕОН ЈЕ МОГАО ДА БУДЕ САХРАЊЕН БИЛО ГДЕ АЛИ ОН ЈЕ ИЗАБРАО ПАРИЗ ЈЕР...

ДЕНИСЕ, ВРАТИ СЕ!

...ОН ЈЕ ЖЕЛЕО ДА ПОЧИВА МЕЂУ ПАРИЖАНИМА КОЈЕ ЈЕ ВОЛЕО.

НЕ СВИЂА МИ СЕ ОВА КУЋА, ТАТА! МРАЧНА ЈЕ!

ПА ЈА САМ ТИ РЕКАО ДА ИДЕМО ДА ВИДИМО НАПОЛЕОНОВ ГРОБ!

ТАТА, ЈЕСУ ЛИ ОВО СВЕ СИНОВИ И КЋЕРКЕ ТОГ ТВОГ НАПОЛЕОНА? КАКО ИХ ЈЕ ХРАНИО?

ПССТ!

ОКО ГРОБА ЈЕ БИО СИЛАН СВЕТ. ДЕНИС ЈЕ ТО СХВАТИО НА СВОЈ НАЧИН...

ИПАК, УЋУТАО СЕ И ВИШЕ НИЈЕ НИ ПИСНУО. УОСТАЛОМ, ТО ЈЕ ГРОБ ЈЕДНОГОД НАЈВЕЋИХ ЉУДИ У ИСТОРИЈИ...

ЕТО, САД САМ ТИ НАПИСАО СВЕ ШТО САМ У ПАРИЗУ ОТКРИО О НАПОЛЕОНУ.

КАО ШТО РЕКОХ, МИ ВЕЛИКИ ЉУДИ ТРЕБА ДА СЕ ДРЖИМО ЈЕДАН ДРУГОГ. ЗАР НЕ? ПОЗДРАВ ТЕБИ И МАРТИ И КАО ШТО ОВДЕ КАЖУ „А БИЈЕНТО", ТО ЈЕСТ ДО СКОРОГ ВИЂЕЊА.

Ј. Мичел

P.S. УПРАВО САМ ВИДЕО АЛИСИНЕ РАЧУНЕ. НЕЋЕМО СЕ БАШ УСКОРО ВИДЕТИ. МОРАЋУ ДА ПРОДАМ ЈАШЕ АВИОНСКЕ КАРТЕ. ВРАТИЋЕМО СЕ ТЕРЕТНИМ БРОДОМ.

М.

ЏОРЏЕ, ХОЋЕШ ЛИ ДА ОПРАВИШ ЧЕСМУ У КУХИЊИ? ЏУРИ...

НЕ ДАНАС, ЖОЗЕФИНО!

ЖОЗЕФИНО? ШТА ТО ГОВОРИШ?

ХМ... ТИ ТО НЕ БИ МОГЛА ДА РАЗУМЕШ!

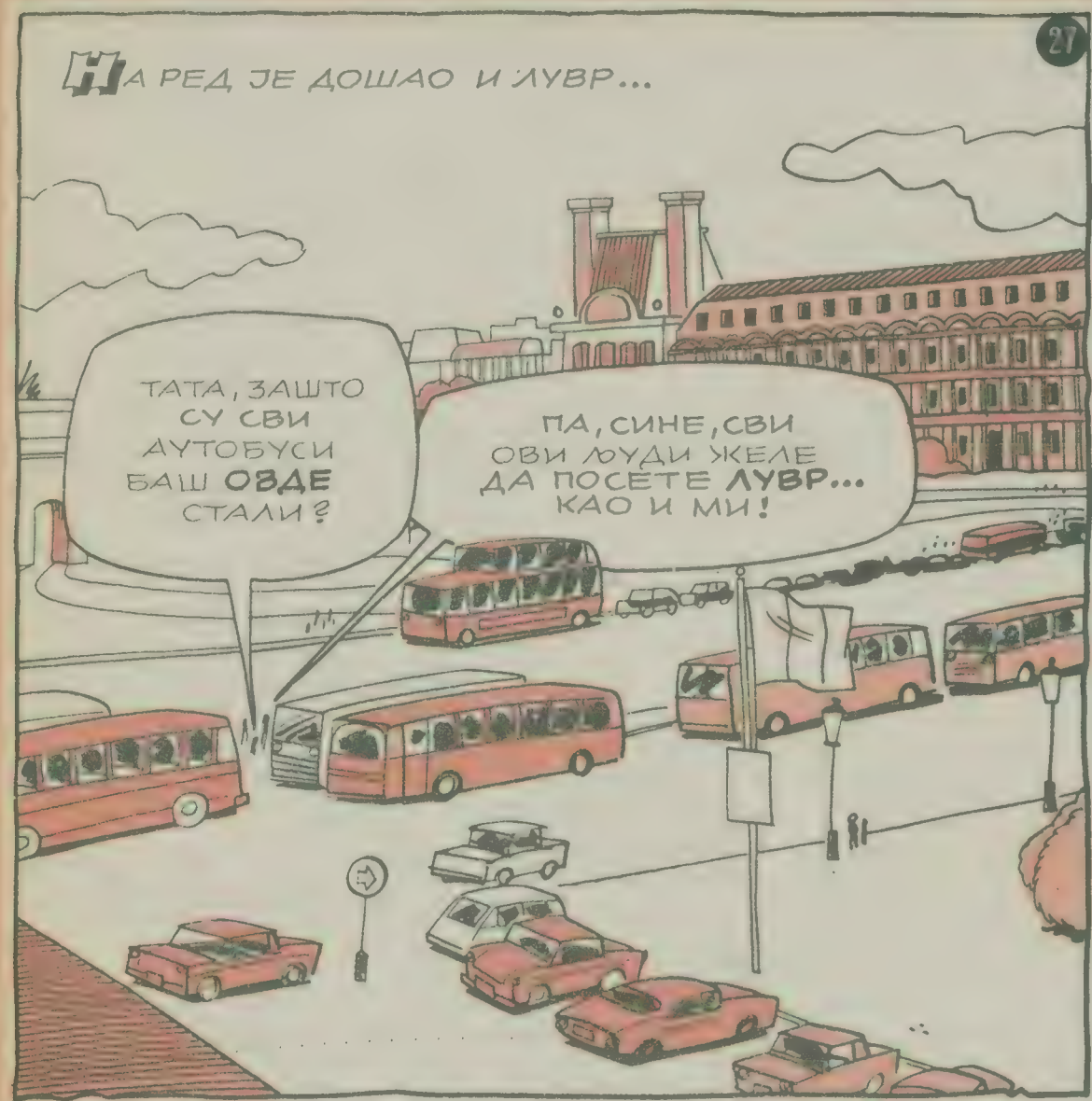
27
НА РЕД ЈЕ ДОШАО И ЛУВР...
ТАТА, ЗАШТО СУ СВИ АУТОБУСИ БАШ ОВДЕ СТАЛИ?
ПА, СИНЕ, СВИ ОВИ ЉУДИ ЖЕЛЕ ДА ПОСЕТЕ ЛУВР... КАО И МИ!

ШТА ТО ДА ПОСЕТИМО?
ЛУВР, ДЕНИСЕ! ЈЕДАН ВЕЛИКИ МУЗЕЈ!

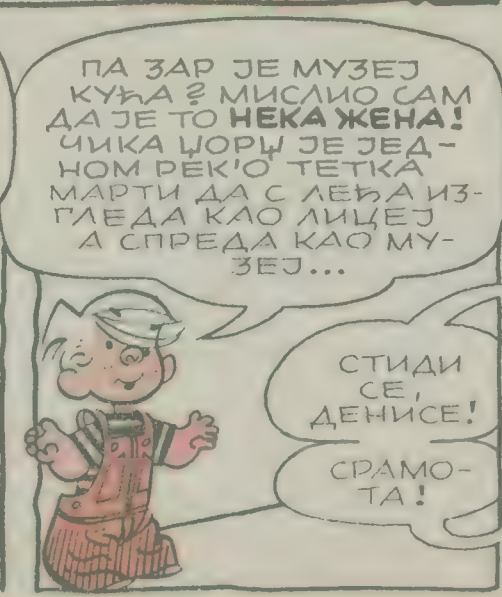
ПА ЗАР ЈЕ МУЗЕЈ КУЋА? МИСЛИО САМ ДА ЈЕ ТО НЕКА ЖЕНА! ЧИКА ЏОРЏ ЈЕ ЈЕДНОМ РЕК'О ТЕТКА МАРТИ ДА С ЛЕЂА ИЗГЛЕДА КАО ЛИЦЕЈ А СПРЕДА КАО МУЗЕЈ...
СТИДИ СЕ, ДЕНИСЕ!
СРАМОТА!

26
ОВО ЈЕ НАЈВЕЋИ МУЗЕЈ НА СВЕТУ, ДЕНИСЕ!
АУУ! ШТО БИ ОВО ДУШУ ДАЛО ЗА КУГЛАНУ ИЛИ ДА МИ ДЕЦА ТЕРАМО РОЛШУЕ!
СИН ТИ ЈЕ БАШ УМЕТНИЧКА ПРИРОДА, ХЕНРИ!

А?
ПОГЛЕДАЈ, ДЕНИСЕ! ОНО ТАМО ЈЕ НАЈЧУВЕНИЈА СЛИКА НА СВЕТУ!

ТО ЈЕ МОНА ЛИЗА!
ИЗГЛЕДА КАО ДА ЈОЈ ЈЕ НЕКО УПРАВО ИСПРИЧАО НЕКИ ВИЦ!

ТАТА, А ЗАШТО СЕ ТА ТЕТА НА СЛИЦИ ТАКО **СМЕЈУЉИ?**

ТО ЈЕ ОНО... ТО НИКО **НЕ ЗНА!**

А ШТО ЈЕ ТАЈ ЧИКА ШТО ЈУ ЈЕ МОЛОВ'О НИЈЕ **ПИТАО?**

ХМ! ТО МИ НИКАД НИЈЕ ПАЛО НА ПАМЕТ!

ЧОВЕК СЕ УЧИ ДОК ЈЕ ЖИВ!

ПОЗАЈМИ МИ ТВОЈ АПАРАТ, ТАТА!

ООО! НЕШТО ТЕ ОВДЕ ЗАНИМА?

ЕВО, ПОСЛУЖИТЕ СЕ, ЧИКО! ТАКО ЋЕ ВАМ ТРЕБАТИ ЧИТАВ ДАН... А ОВАКО САМО **ШКЉОЦ!**

ДА ФОТОГРАФИШЕМ? ОХ, НЕ!

ОН **КОПИРА** СЛИКЕ... ДА БИ СЕ ВЕЖБАО, ДЕНИСЕ!

КОД МОЈЕ УЧИТЕЉИЦЕ НЕ БИ СЕ **ТАКО** ПРОВУКАО!

А ЗАШТО?

МИ МОРАМО ДА ЦРТАМО **ИЗ ГЛАВЕ!** НИКАКВО ПРЕКОПИРАВАЊЕ!

ЗАЖМУРИ, МАМИЦЕ! ОВДЕ СУ НЕКИ СВЕ САМИ ГОЛАЋИ! СРАМОТА!

ТО СУ СТАТУЕ, ДЕНИСЕ! ДИВНЕ СТАТУЕ!

ЗАНИМА МЕ ГДЕ ЈЕ ВЕНЕРА?

ТО ЈА ЗНАМ!

ЗНАШ? ПА **ТИ** НИКАД РАНИЈЕ НИСИ БИО ОВДЕ!

НИСАМ... АЛ' САМ ВИД'О НА ТЕЛЕВИЗИЈИ!

ВЕНЕРА ЈЕ ТАМО НЕКО МЕСТО ГДЕ СЕ АСТРОНАУТИ СПРЕМАЈУ ДА ЈЕДНОГ ДАНА ОДУ!

ВОДИЧ КРОЗ ЛУВР

ДЕНИСЕ, МИ ТРАЖИМО МИЛОСКУ ВЕНЕРУ... ЈЕДНУ ЧУВЕНУ СТАТУУ!

ЕНО ЈЕ!

31

СВИ КАЖУ ДА ЈЕ ОВО НАЈЛЕПША СТАТУА НА СВЕТУ!

ПА... МОЖДА ЈЕ **НЕКАД** И БИЛА!

КАКО... **НЕКАД** БИЛА?

ЛЕПО! МОЖДА ЈЕ И БИЛА ЛЕПА...

... ПРЕ НЕГО ШТО СУ ЈЕ **ИСПУСТИЛИ** И ПОЛОМИЛИ ЈОЈ ОБЕ РУКЕ ДО РАМЕНА!

32

ЗНАШ, ХЕНРИ! СВЕ МИ СЕ ЧИНИ ДА ЈЕ ДЕНИС ПРЕМАЛИ ЗА ОВО... НИШТА ОН НЕ РАЗУМЕ!

ДОБРО! НЕЋЕМО СЕ ВИШЕ ЗАДРЖАВАТИ... ДА ПОГЛЕДАМО САМО ЈОШ НЕШТО!

ЗАР НИЈЕ ЛЕПО, ДЕНИСЕ! ОВУ СТАТУУ ЗОВУ **КРИЛАТА ПОБЕДА!**

НИ ОНА НЕМА РУКЕ! ДОБРО... ИМА КРИЛА! АЛ' КАКО МОЖЕ ДА БУДЕ ПОБЕДА... ПА ЈОШ ЛЕПА... **БЕЗ ГЛАВЕ!**

ЗДРАВО ЏОЈ!

ПОГЛЕДАЈ СЛИКЕ НА ОВОЈ КАРТИ! ТУ ЈЕ СЛИКА НЕКЕ ТЕТЕ ЖОЈА СЕ ЦЕРИ А НИКО НЕ ЗНА ЗАШТО! И ТУ ЈЕ СТАТУА БЕЗ РУКУ А СВИ КАЖУ ДА ЈЕ ЛЕПА. А ЈЕДНА ЈЕ И БЕЗ ГЛАВЕ И БЕЗ РУКУ! САД ЕНАМО НАСИГУРНО ДА СУ ОДРАСЛИ ШАШАВИ А?

XXX ДЕНИС

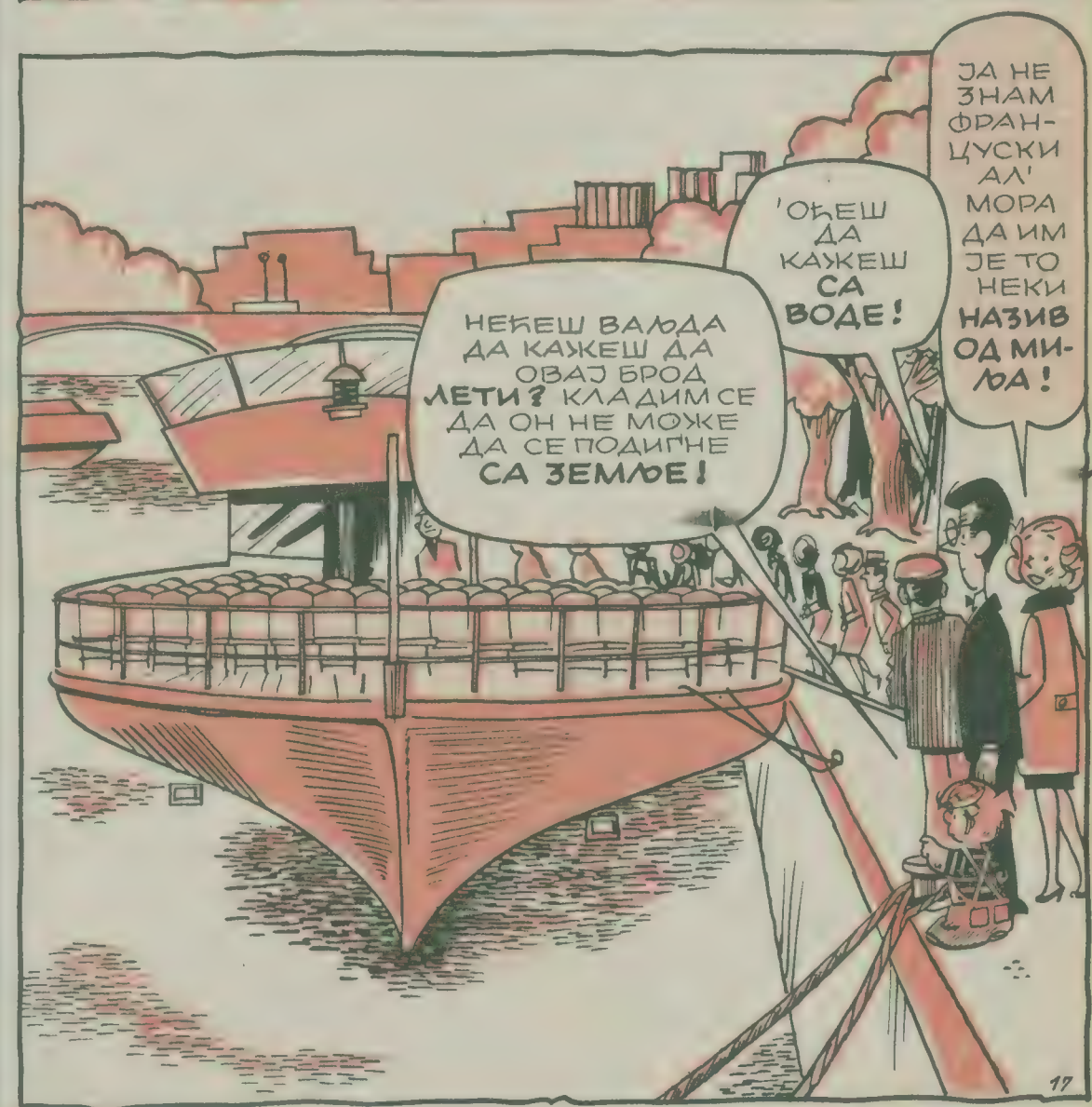

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА СЕДИМО УНУТРА ИЛИ НАПОЉУ?
ДАН ЈЕ ДИВАН! ХАЈДЕМО НА ГОРЊУ ПАЛУБУ!
А?

35
МОРА ДА ЋЕ ПЛОВИДБА БИТИ СТРАШНО ОПАСНА КАДА СУ ПОНЕЛИ ТОЛИКО ПОЈАСЕВА ЗА СПАСАВАЊЕ!

ДА СЕ ЈА УНАПРЕД ОСИГУРАМ!

УУУПС!

ОХ! БОЉЕ ДА СЕ ЧИСТИМ ОДАВДЕ!
БОНГ
БОНГ

36
ШТА СИ РАДИО ТАМО ДОЛЕ, ДЕНИСЕ!
НИШТА! САМО САМ ПРОВЕРАВАО СИГУРНОСТ ПЛОВИДБЕ!

ПОГЛЕДАЈТЕ! САД СЕ УПРАВО ЛЕПО ВИДИ НОТР ДАМ!
ГДЕ ЈЕ? ГДЕ ЈЕ?

ЕНО ЈЕ! ОНА ТАМО ЦРКВА ЈЕ НОТР ДАМ!
ШТА МИ РЕЋЕ!?

ЦРКВА?! А ЈА САМ УВЕК МИСЛИО ДА ЈЕ НОТР ДАМ СПОРТСКИ КЛУБ!

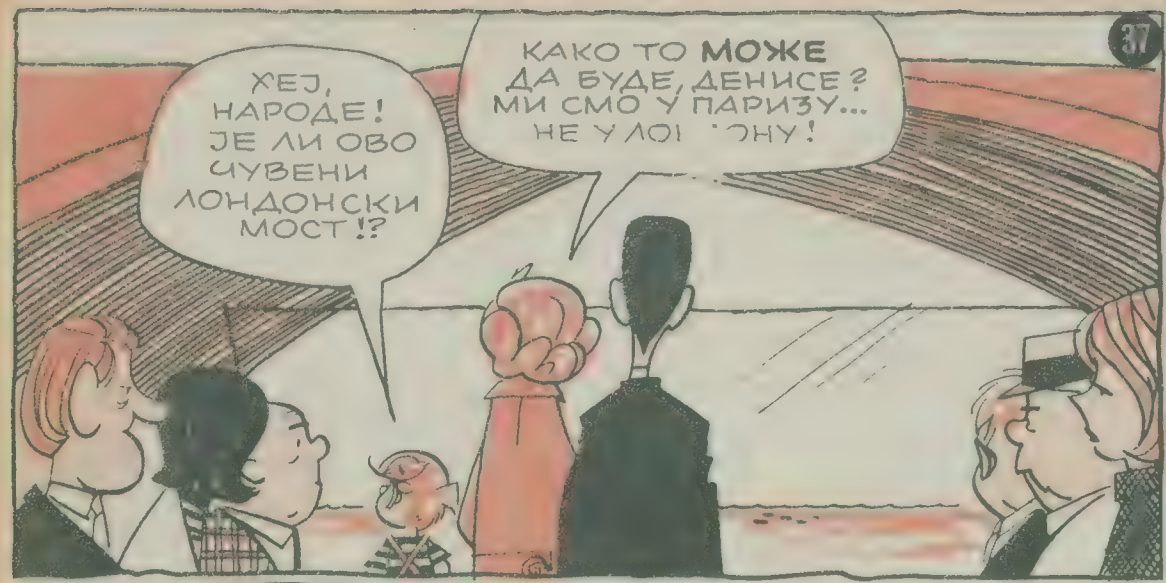
37
ХЕЈ, НАРОДЕ! ЈЕ ЛИ ОВО ЧУВЕНИ ЛОНДОНСКИ МОСТ!?
КАКО ТО **МОЖЕ** ДА БУДЕ, ДЕНИСЕ? МИ СМО У ПАРИЗУ... НЕ У ЛОНДОНУ!

ОХ! БОЉЕ ДА СИЂЕМО ИСПОД...
ИСПОД **ЧЕГА,** ТАТА?

АКО СИ МАЛЧИЦЕ ПОКИС'О НИСИ ВАЉДА ИЗГУБИО ЈЕЗИК! ИСПОД ЧЕГА, ПИТАМ ТЕ...
ИСПОД ПАЛУБЕ, ДЕНИСЕ! У САЛОН!

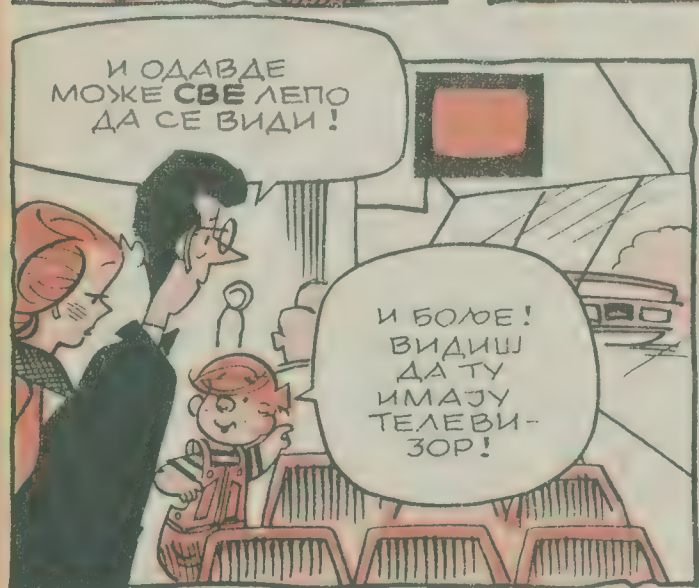
И ОДАВДЕ МОЖЕ **СВЕ** ЛЕПО ДА СЕ ВИДИ!
И БОЉЕ! ВИДИШ ДА ТУ ИМАЈУ ТЕЛЕВИЗОР!

УПАЛИ ГА, ТАТА!
ДОШЛИ СМО ОВАМО ДА ГЛЕДАМО **ПАРИЗ...** А НЕ ТЕЛЕВИЗИЈУ!

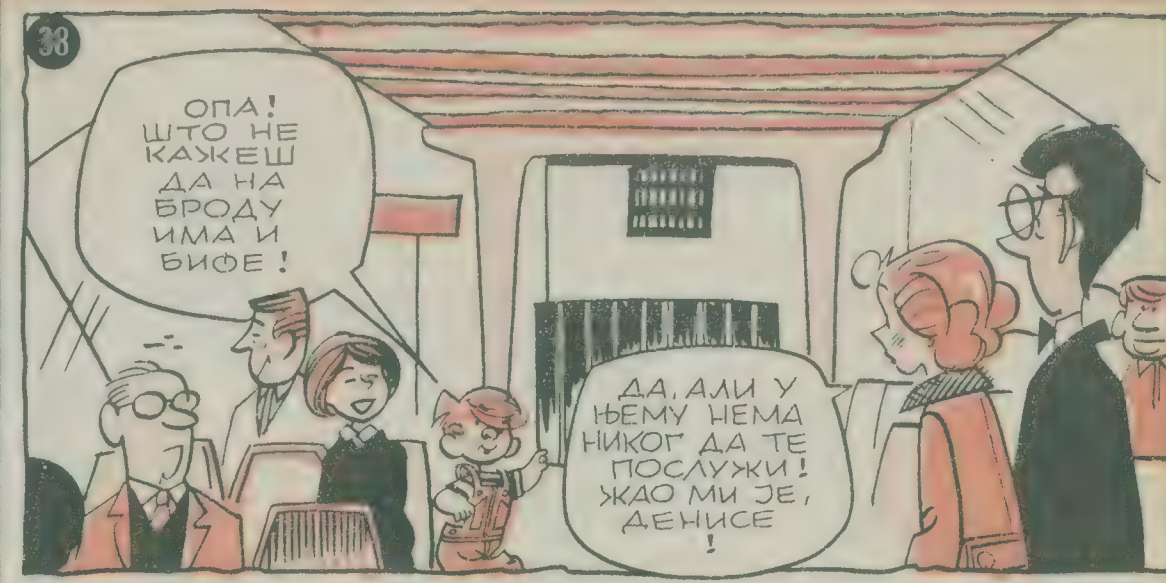
38
ОПА! ШТО НЕ КАЖЕШ ДА НА БРОДУ ИМА И БИФЕ!
ДА, АЛИ У ЊЕМУ НЕМА НИКОГ ДА ТЕ ПОСЛУЖИ! ЖАО МИ ЈЕ, ДЕНИСЕ!

А? ОВО ИЗГЛЕДА КАО НЕКАКАВ **ТЕЛЕФОН**!

МОЖДА МОЖЕ ДА ИМ СЕ ТЕЛЕФОНИРА ДА ПОШАЉУ **НЕШТО** ЗА КЛОПУ!

А?
КЛИК!

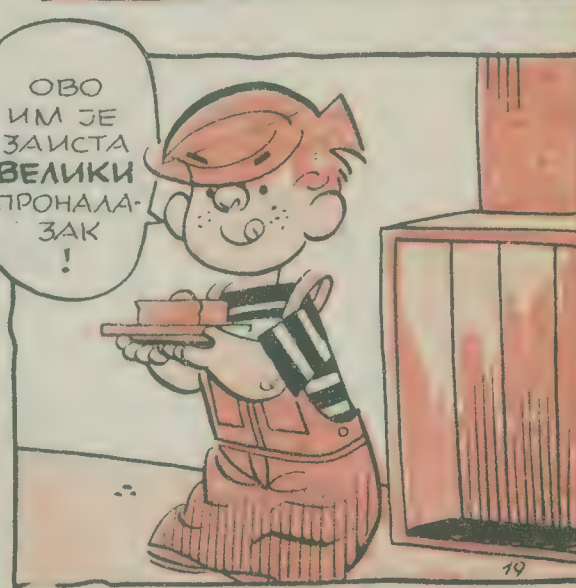
ОВО ИМ ЈЕ ЗАИСТА **ВЕЛИКИ** ПРОНАЛАЗАК!

39

ИПАК ЈЕ У БИФЕУ БИО НЕКО ДА ТЕ ПОСЛУЖИ?

ЈОК, МОРЕ!

ПА КАКО СИ ДОБИО ТАЈ КОЛАЧ?

ТЕЛЕФОНИРАО САМ ПО ЊЕГА!

ТЕЛЕФОНИРАО? ШТА МИСЛИШ, ДА ТО НИЈЕ КАО ОНО У **ХОТЕЛУ?** ТЕЛЕФОНИРАШ, А ОНИ ТЕ ПОСЛУЖЕ!

НИШТА НЕ РАЗУМЕМ, ДРАГИ!

ПА, ДЕНИСЕ, КАКО ТИ СЕ СВИДЕЛА ВОЖЊА БРОДОМ?

ПРИЛИЧНО! ОВО С ТОРТАМА ИМ ЈЕ ОДЛИЧНО!

САМО НИКАКО НЕ ЗНАМ КАКО СИ МОГАО ДА ПОБРКАШ ОНУ **ЦРКВУ** СА **СПОРТСКИМ ТИМОМ!**

ЦРКВУ СА СПОРТСКИМ ТИМОМ?

НЕ ТРУДИ СЕ, ДРАГИ! КО ЗНА ШТА ЈЕ ДЕНИС ПОБРКАО У СВОЈОЈ ГЛАВИ!

40

КАД ИЗИЂЕМО ИЗ БРОДА ИЋИ ЋЕМО ДА ПОСЕТИМО **АЈФЕЛОВУ КУЛУ,** ДЕНИСЕ!

АУУ! ТЕШКО ОНОМ КО МОРА ДА СЕ ПОПНЕ ДО ЊЕНОГ **ВРХА!**

ИМА ЛИ ТУ НЕКЕ СТЕПЕНИЦЕ?

СЕВЕРНИ СТУБ

РЕСТОРАН

ТИ МОЖЕШ И СТЕПЕНИЦАМА, АЛИ МАМА И ЈА ЋЕМО ЛИФТОМ!

ИДЕТЕ ЛИ **ГОРЕ**, ЧИКО?

А КУДА БИ ЛИФТ ИШАО АКО НЕ ГОРЕ, ДЕНИСЕ?

НЕ ИСПРАВЉАЈ ГА СТАЛНО, ХЕНРИ! ДЕТЕ ЛЕПО ПИТА!

ПОГЛЕДАЈ КРОЗ ПРОЗОР, ДЕНИСЕ! КАЖУ ДА ЈЕ ОВАЈ ПРИЗОР НЕЗАБОРАВАН!

ЧУДНА МИ ЧУДА! КРОВОВИ К'О КРОВОВИ... КАО И КОД НАС!

АЛИ, ДЕНИСЕ! ПАРИСКИ КРОВОВИ СУ НАЈЧУВЕНИЈИ НА СВЕТУ!

ТАТА, КАКАВ ЈЕ ОВО ВЕЛИКИ ТОЧАК? МОЖЕ ЛИ НА ЊЕМУ ДА СЕ **ВОЗИ**?

СВАКАКО, СИНЕ! ОН НАС ЈЕ И ДОВЕЗАО ОВАМО **ГОРЕ**... ОН ПОКРЕЋЕ **ЛИФТ**!

ЈА САМ МИСЛИО ДА СМО МИ ПОШЛИ НА **ВРХ**!

И ЈА САМ ТАКО МИСЛИЛА!

ХМ... ЧЕКАЈ ДА ВИДИМО ШТА КАЖЕ ВОДИЧ!

ОДАВДЕ ТРЕБА УЗЕТИ **ДРУГИ** ЛИФТ КОЈИ ВОЗИ ДО КРАЈА! АЛИ, РЕД ЈЕ СТРАШНО ДУГАЧАК!

ДЕНИСЕ! ДЕНИСЕ!

ДЕНИСЕ, ШТА ТИ ЈЕ? ДА ТИ НИЈЕ МУКА?

МА ЈОК! ГЛЕДАМ ВРХ ТЕ ВАШЕ КУЛЕ! ПРОБАЈ И ТИ, ОДЛИЧНО СЕ ВИДИ!

ПОГЛЕДАЈ, ТАТА! ЗАР ТО НЕ БИ БИО ДИВАН СНИМАК! И КОРИСТАН!
АХА... У ПРАВУ СИ!

43
МАМА, А ЗАШТО ИМ СЛУЖИ ОВО ГВОЗДЕНО ЧУДО?
НЕ ЗНАМ ТАЧНО... ЧУЛА САМ ДА НА ВРХУ ИМАЈУ ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ОДАШИЉАЧ!

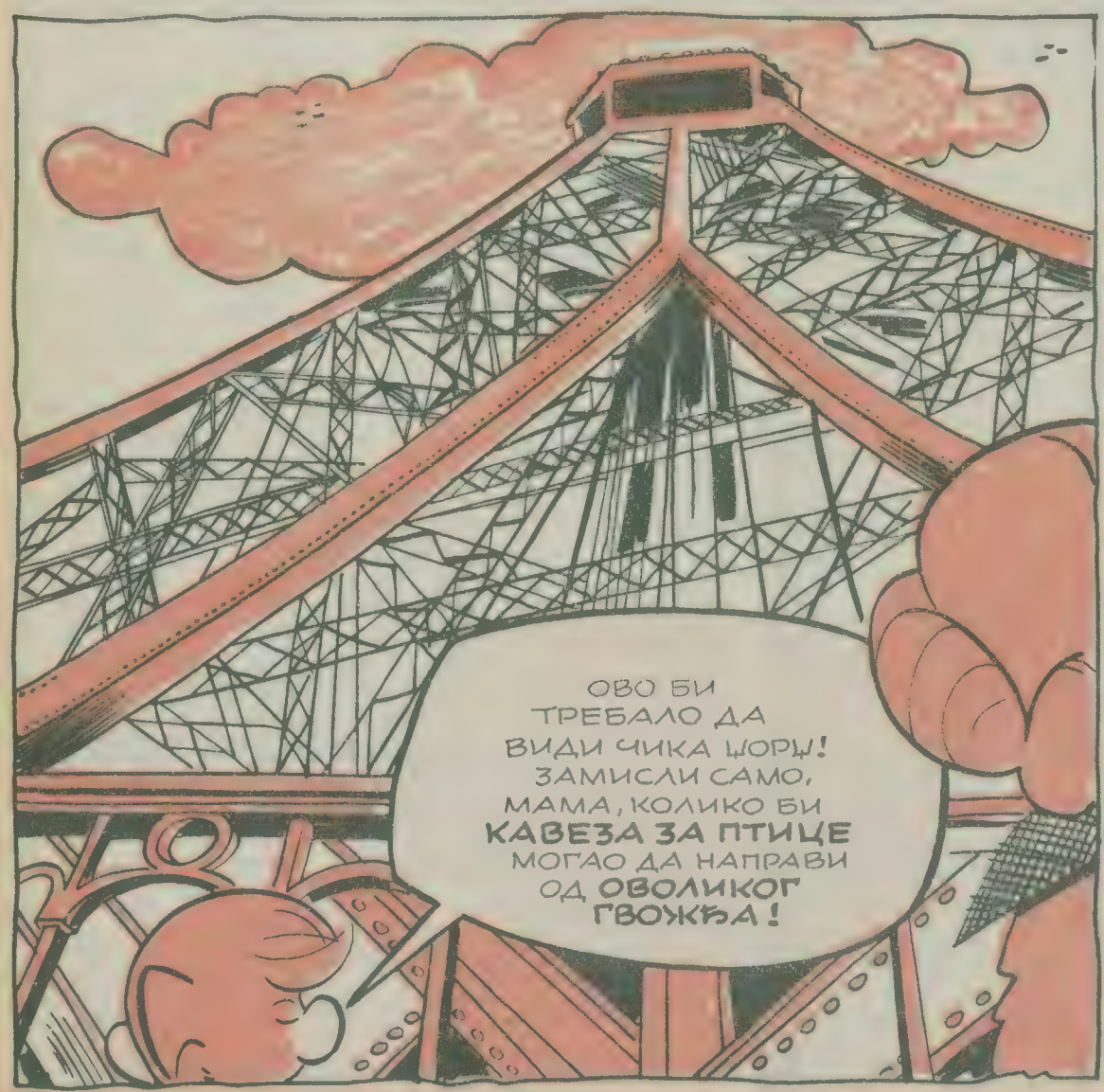
ОВО БИ ТРЕБАЛО ДА ВИДИ ЧИКА ЏОРЏ! ЗАМИСЛИ САМО, МАМА, КОЛИКО БИ КАВЕЗА ЗА ПТИЦЕ МОГАО ДА НАПРАВИ ОД ОВОЛИКОГ ГВОЖЂА!

44
И ОДАВДЕ ЈЕ ПОГЛЕД МНОГО ЛЕП!
МЕНИ ЈЕ ТОГА МАЛО ДОСТА!
ХЕЈ! МАМА! ТАТА! ОВО ОБАВЕЗНО ТРЕБА ДА ВИДИТЕ!

ДОЂИТЕ! СВИДЕЋЕ ВАМ СЕ... СИГУРАН САМ!

ПОЖУРИТЕ! ОВО ЈЕ НАЈ-БОЉА СТВАР НА ЦЕЛОЈ КУЛИ!

ЈЕ Л' ВИДИТЕ! ИМАЈУ ВИРШЛЕ... БАШ К'О И КОД КУЋЕ!
ЗАР СМО МОРАЛИ ДА ПОТЕГ-НЕМО ЧАК НА АЈФЕЛОВУ КУЛУ ДА БИСМО ОТКРИЛИ ВИРШЛЕ?
НИ СТО ПАРИЗА НЕ МОГУ ИЗМЕНИТИ ДЕНИСА!

ТОРАВАК У ПАРИЗУ БЛИЖИО СЕ КРАЈУ.
ОСТАЛО ИМ ЈЕ ЈОШ ВРЕМЕНА ЗА КРАТКУ ПОСЕТУ

Версају

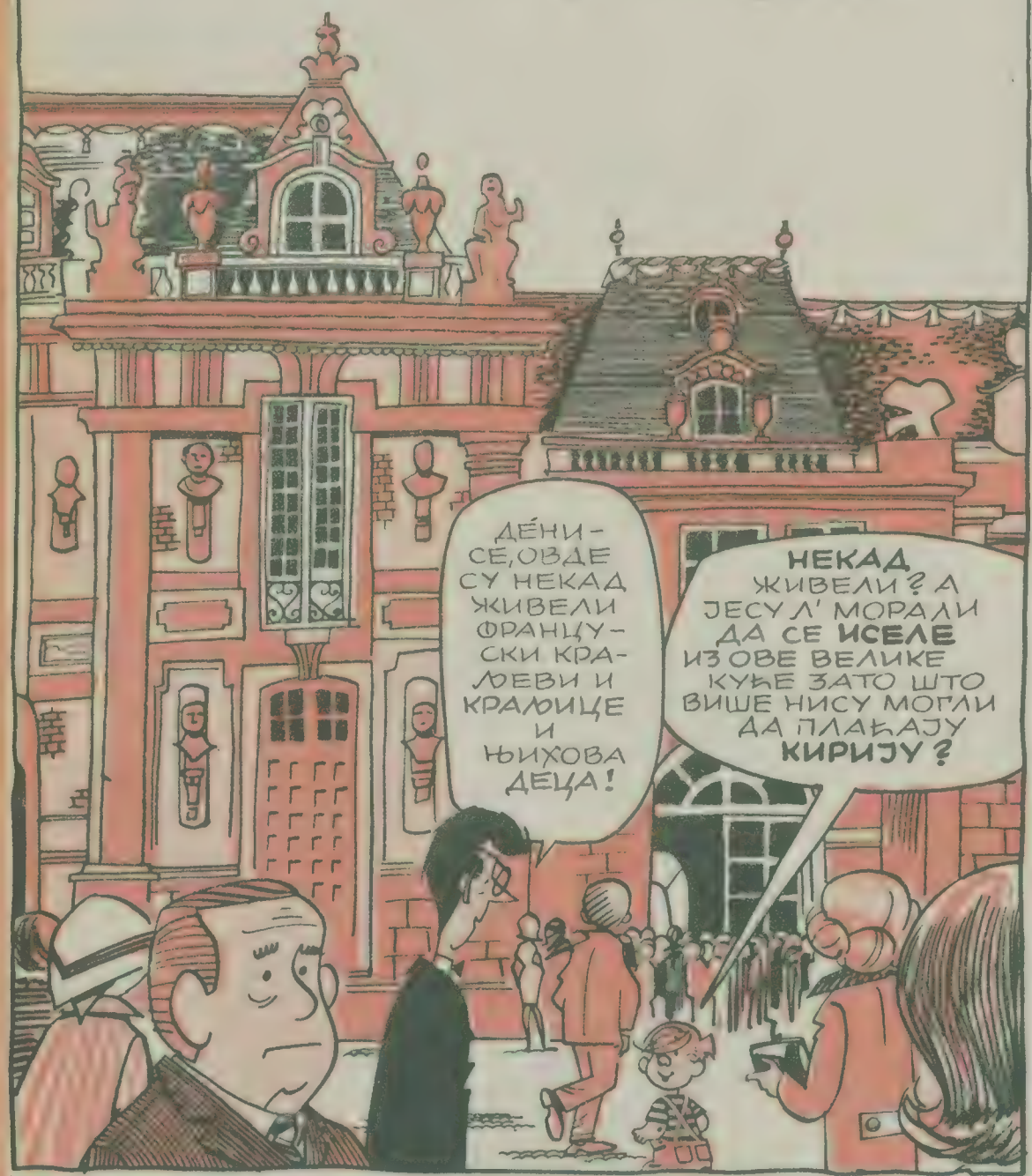

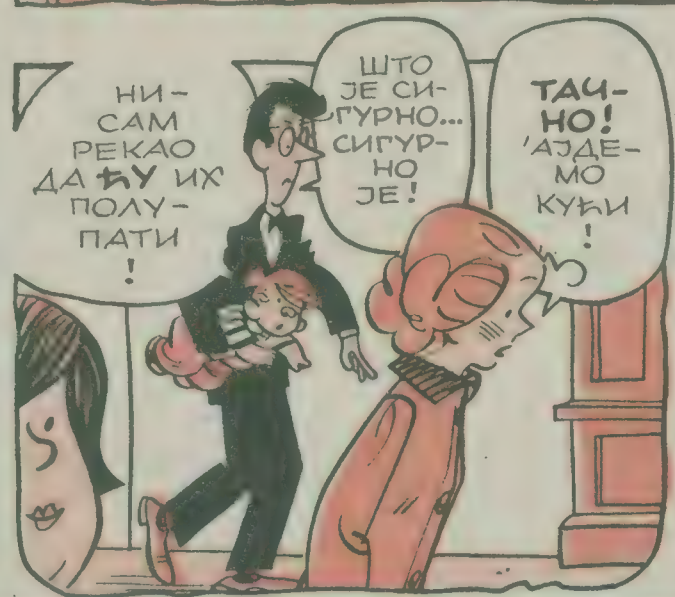

23

КРАЈ

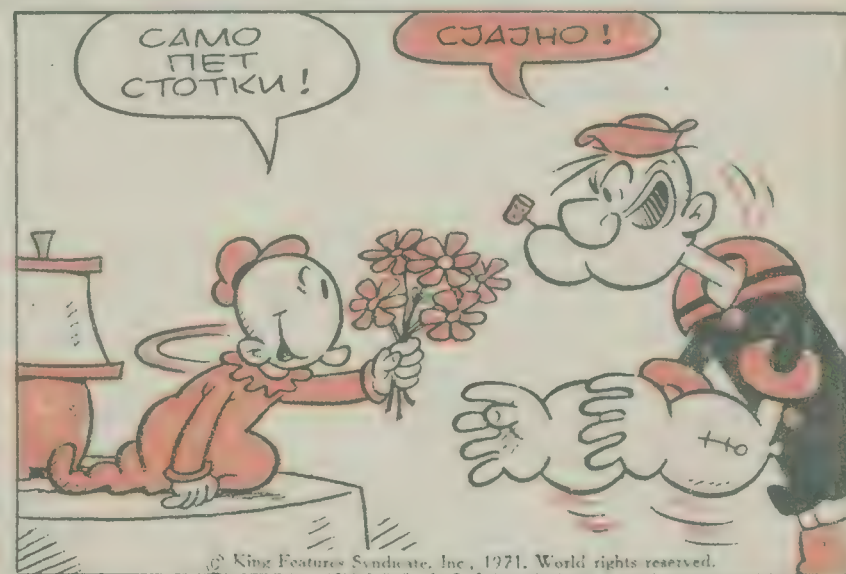

© King Features Syndicate, Inc., 1971. World rights reserved.

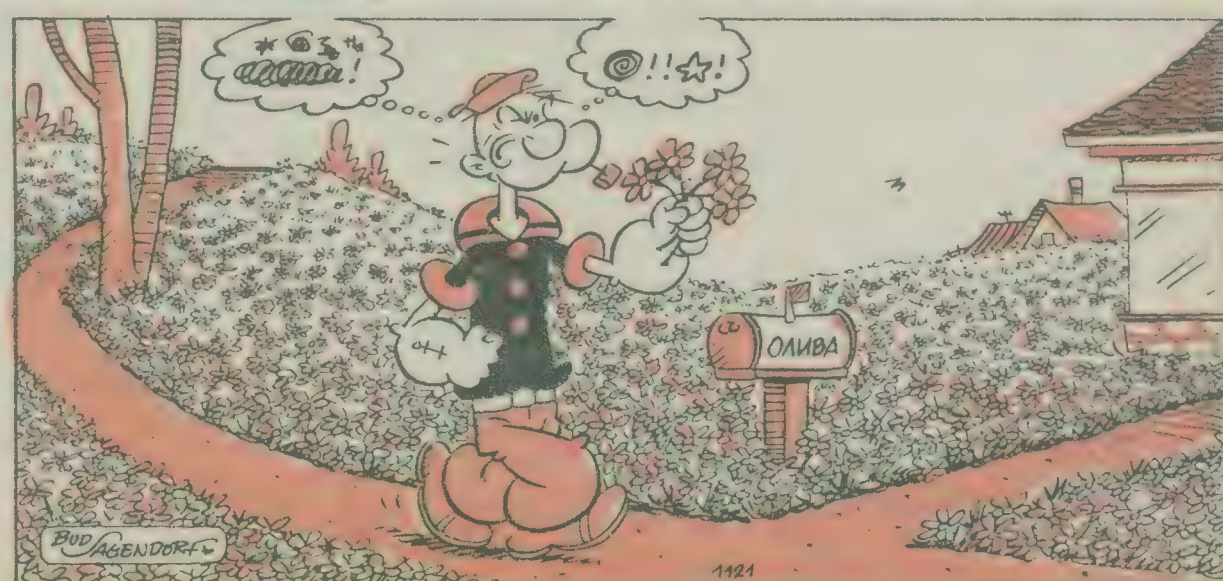

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

Следећи наставак: **ЧЕЛИЧНИ ЛАСО!**

ИЗ ВРЕЛЕ АУСТРАЛИЈЕ СТИГАО ЈЕ ЛЕК ЗА ЛЕТЊЕ ВРУЋИНЕ:

МОНТАЖНИ БАЗЕН ЗА КУПАЊЕ!

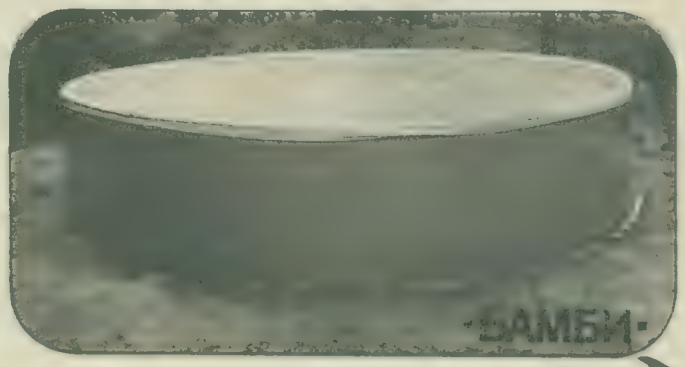

ОРИГИНАЛНЕ АУСТРАЛИЈСКЕ КРУЖНЕ БАЗЕНЕ НУДИ ВАМ

ХЕМОМЕТАЛ — КОМЕРЦ

Београд, Максима Горког 17-а, тел. 011/456-323

1.	„Бамби“	пречника	1,80 м	дубине	0,30 м	473 дин.
2.	„Бамби“	„	2,30 м	„	0,45 м	516 дин.
3.	„Бамби“	„	3,00 м	„	0,60 м	1.035 дин.
4.	„Бамби	„	3,00 м	„	0,75 м	1.228 дин.
5.	„Блед“ са филтером	„	3,60 м	„	0,90 м	6.260 дин.
6.	„Блед“ са филтером	„	4,50 м	„	0,90 м	7.120 дин.

ХЕМОМЕТАЛ — КОМЕРЦ, 11001 Београд
Пошт. преградак 393, М. Горког 17-а

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем

_____
(редни број и назив артикла)

који ћу преузети лично — поузећем (непотребно прецртати) уз плаћање назначене цене.

Наручилац:

_____

У _____ Пуна адреса _____

дана _____ _____

Савремени сте!

Имате ли свој хоби? Ако га имате: "МЕХАНОТЕХНИКА" мисли на вас.

Моделе кућица, мостова и осталог прибора, који се монтира, одаберите сами — попуните наруџбеницу, пошаљите нам је, а ми ћемо вам поузећем одмах послати све што сте одабрали.

ПРОИЗВОДИМО:

а) за „ХО“ систем — размак између шина 16,5 мм

1.	Арт. 3530/V	Жељезничка станица	дин. 158,40
2.	Арт. 3540/V	Жељезничка станица	дин. 103,20
3.	Арт. 3550/V	Жељезничка станица	дин. 78,40
4.	Арт. 2505/V	Жељезнички мост	дин. 54,40
5.	Арт. 2506/V	Жељезнички мост	дин. 79,20
6.	Арт. 2507/V	Жељезнички мост	дин. 31,20
7.	Арт. 3711/V	Кућица	дин. 62,40
8.	Арт. 3720/V	Кућица	дин. 53,60
9.	Арт. 3722/V	Трговина	дин. 55,20

б) за „Н“ систем — размак између шина 9 мм

1.	Арт. 7500/V	Жељезничка станица	дин. 158,40
2.	Арт. 7510/V	Жељезничка станица	дин. 79,20
3.	Арт. 7520/V	Жељезничка станица	дин. 79,20
4.	Арт. 7525/V	Перон	дин. 46,40
5.	Арт. 7600/V	Скретничарска кућица	дин. 30,40
6.	Арт. 7601/V	Скретничарска кућица	дин. 34,40
7.	Арт. 7801/V	Жељезнички мост	дин. 42,40
8.	Арт. 7840/V	Жељезнички надвоз	дин. 102,40
9.	Арт. 7710/V	Село	дин. 100,00
10.	Арт. 7716/V	Кућица	дин. 46,40
11.	Арт. 7722/V	Кућица са трговином	дин. 37,60
12.	Арт. 7723/V	Фотографски атеље	дин. 33,60
13.	Арт. 7729/V	Банка	дин. 42,40
14.		Каталог VOLLMER са ценовником	дин. 5,00

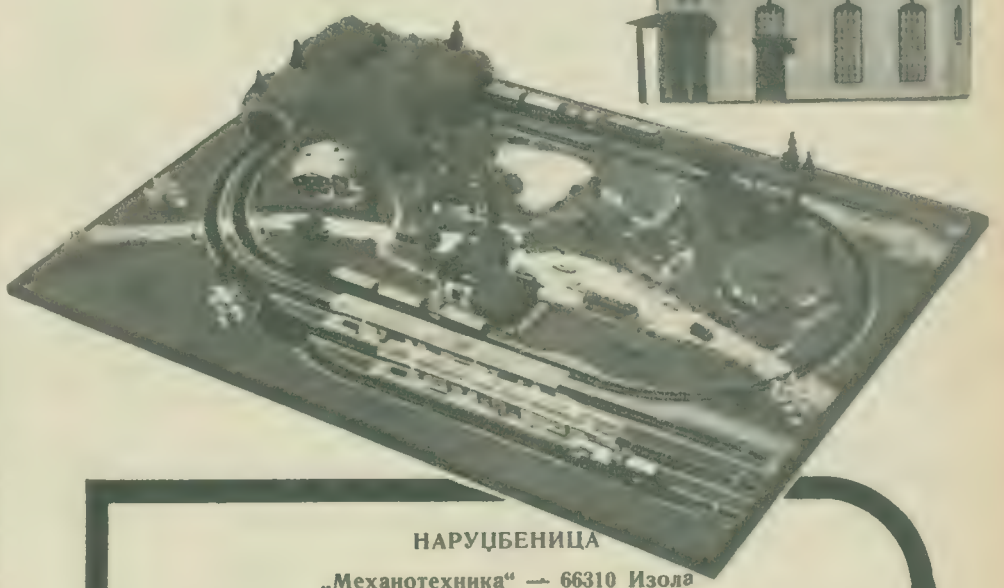

НАРУЏБЕНИЦА

„Механотехника“ — 66310 Изола

Неопозиво поручујем

Арт: _____

Адреса: _____

_____
(име и презиме)

_____
(место, улица и број)

Напомена: Манипулативни трошкови 3.— динара.

КОКО БИЛ

СВИ ИДЕМО ПРЕД ТВРЂАВУ, МОМЧЕ! ИЗВУЋИ ЋУ ЈА СВЕ МАК ПАПКОВЕ ИЗ ГНЕЗДА А ОНДА ЋУ ИХ ПОБИТИ! УОСТАЛОМ, ТО ЈЕ ТВОЈА ЗАМИСАО, ЗАР НЕ?

ДА СУ МИ РУКЕ ЧИТАВЕ, НАБИО БИХ ТИ ЋУШКУ У ТУ ТВОЈУ ЊУШКУ!

ЧИТАВА БАНДА (НА ЧЕЛУ СА МАМОМ) УПУТИЛА СЕ У ДОЛИНУ МАК ПАПКОВИХ. ЏЕФ ВОДИ ВЕЗАНОГ КОКО БИЛА...

ОВОГ ПУТА ЋУ ПРОКЛЕТЕ ПИКАВЦЕ ЈЕДНОМ ЗАУВЕК УДЕСИТИ! ХА-ХА!

СМЕСТИЋУ МАНГУПЕ У ОВОЈ ШУМИ КОЈА ОКРУЖУЈЕ ТВРЂАВУ!

ВАС ДВОЈИЦА ИЗВУЦИТЕ КОКО БИЛА ДА ГА ВИДЕ ИЗ ТВРЂАВЕ! МАРШ НА ПОС'О!

НАПРЕД И БЕЗ ГЛУПОСТИ, ИНАЧЕ СПРЕМИ СЕ ЗА ГРОБЉЕ!

СТО МУ ТОПОВА!

УМУКНИ И ГИЉАЈ!

ЈА ЋУ СЕ СМЕСТИТИ ПОДАЉЕ ОД ВАС, НЕ ЖЕЛИМ ДА СЕ ПРИКАЗУЈЕМ!

ХМ... ОВО ИДЕ ПРЕВИШЕ ГЛАТКО...

ХЕЈ, ВИ, СВИЊОГОЈЦИ! АКО ЖЕЛИТЕ ДА ВАШ ПРИЈАТЕЉ ОСТАНЕ ЖИВ, ИЗИЂИТЕ СА ДИГНУТИМ РУКАМА! ЈЕ Л' КАПИРАТЕ?!

ИЗА ОГРАДЕ ДОБРО СУ СЕ ВИДЕЛИ ШЕШИРИ И САЧМАРЕ МАК ПАПКОВИХ. ЏЕФ ЏЕФЕРСОН ПОЧЕ ДА ИМ ПРЕТИ...

ПРОКЛЕТИ ПОЛОВЊАЦИ, ВАМА ГОВОРИМ! ОДМАХ ДА СТЕ ИЗИШЛИ НАПОЉЕ ИЛИ ЋУ ДА СКРОЗИРАМ КОКО БИЛА! ЧУЈЕТЕ ЛИ?!

ИЗА ОГРАДЕ СЕ И ДАЉЕ ВИДИ ПРИБОР МАК ПАПКОВИХ. АЛИ ГДЕ СУ ВЛАСНИЦИ, ХЕ?

1124

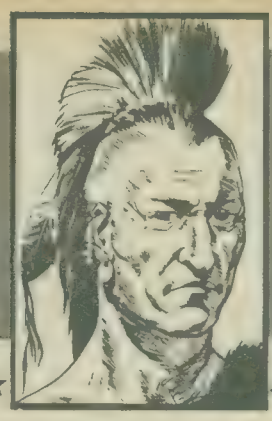

ВЕЛИКИ ПОНТИЈАКОВ

БРИТАНЦИ НИСУ ЖЕЛЕЛИ САРАДЊУ СА »ЦРВЕНИМ« ДОМОРОЦИМА СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ ВЕЋ ЊИХОВУ ЗЕМЉУ

Французи су у XVII веку, надирући у огромна дивља пространства Северне Америке, подигли многа војна утврђења и поштанске станице око реке Светог Лоренца и Великих језера. У тим пределима живело је више индијских племена, али дољаци су највише невоља имали са Ирокезима који су били непријатељски расположени и према Французима и према осталим индијским племенима.

Док су Ирокези били у сталном сукобу са Французима, Отава Индијанци су више волели да са њима трговају: доносили су у француске поштанске станице даброве коже и у замену за њих добијали пушке, муницију, челичне ножеве, томахавке и другу робу. Али, и поред све модернијег наоружања, Отаве су пред бројнијим Ирокезима морали да се повуку на запад, према реци Мисисипи. А кад су и ту зарратили са Дакотама, потражили су уточиште поред француских утврђења у Мичигену.

Али живот у миру са бледоликима није дуго потрајао.

Отава Индијанци размењују даброве коже у француским поштанским станицама за челичне ножеве и томахавке.

ЗАБРАЊЕНО ОРУЖЈЕ И МУНИЦИЈА

Године 1756. кад је у Европи избио један од највећих ратова XVIII века, познат као седмогодишњи рат, сукоби између француских и британских колониста на америчком тлу достигли су врхунац. Французи су успели да приволе Отаве Индијанце да пођу у рат против Енглеза и ови са спремношћу прихватили црвени ратни појас. Кад су им се ускоро придружила и друга племена, многобројни ратници тумарали су по шумама око Великих језера и нападали британска утврђења.

Већ прве године рата неколико стотина Отава и других Индијанаца, са мањим војним снагама Француске и Канаде, направили су заседу „најлепшој војсци до тада вођеној у Америци". Две хиљаде и пет стотина британских војника и колонијална милиција, под вођством генерала Едварда Бредока, поражени су у шумама Пенсилваније.

Намазани ратничким бојама и раздрагани због победе Отаве су дотерали своје преживљене заробљенике до француске тврђаве Дуксен. Ту су до касно у ноћ покличима и ритуалним играма прослављали победу.

У току читавог рата ратници племена Отава су слушали наређења француских вођа. Али, Французи су из рата изашли поражени, њихова утврђења и поштанске станице предате су на управљање британским војницима. Био је то тежак ударац за Отаве јер са Французима су, колико-толико, живели у пријатељству. У плодним ви соравнима и равницама нови, енглески досељеници су крчили шуме и подизали куће и фарме. Они нису желели сарадњу са „црвеним" домороцима већ — њихову земљу.

Отаве су трговали са Британцима. Сва роба за трговање имала је утврђене цене, али ови трговци нису били поштени. Индијанце није било тешко намамити на алкохол а затим их преварити у рачунима.

ХОЋЕ ЛИ ДЕТРОИТ ИЗДРЖАТИ?!

Најистакнутија личност међу Отавама из тог времена био је Понтијак, ратник изузетне физичке снаге и са смислом за командовање. Његов утицај, после рата са Британцима, брзо се проширио и изван Отава племена. Понтијакову идеју да уједини више индијанских племена и поведе их у рат против заједничког бледоликог непријатеља најпре су подржали Потавати, Вијандоти и Оцибава племена. Затим су ратну секиру ископали Сенеке и Шошони, а за њима су према британским утврђењима кренула и друга племена.

Ударац је извршен средином 1763. године. Док је Понтијак опседао Детроит, остала племена вршила су нападе на британске тврђаве. Тврђава Сандаски је изгорела. У тврђави Сент Џозеф потпоручник Френсис Шлосер пробудио се међу Индијанцима. Његов гарнизон је преко ноћи без много буке савладан а тврђава запаљена. Нападачи су на превару намамили потпоручника Роберта Холмса из тврђаве Мајамис и убили га. Његови људи предали су се без иједног метка. Следећа је била тврђава Ујатенон а затим Мичилимакинак. Читав гарнизон у тврђави Венанго је страдао.

После пораза британске војске у шумама Пенсилваније Индијанци су довели заробљенике до француске тврђаве Дуксен.

B CAH

★★★★★★★★★

Кад је 1763. букнуо један од највећих индијанских устанака, британске тврђаве су падале једна за другом.

Борећи се за своју територију Индијанци су славили победу за победом.

Приче о крвавим обрачунима шириле су се унаоколо и испуњавале досељенике ужасом. Бежећи пред Индијанцима људи су товарили на кола најдрагоценије ствари и напуштали куће и фарме. По градовима се ширила паника и страх хоће ли Детроид задржати. После Детроида највећи нападнути и опседнути центри биле су тврђаве Пит, Бедфорд и Липонијер.

ПОСЛЕДЊА НАДА

Општанак досељеника у околини Великих језера био је озбиљно угрожен. Али, тада су међу Индијанцима почеле да избијају међуплеменске размирице и свађе око поделе плена. Они нису били навикнути на дуготрајне опсаде и у јурише су кретали са све мање одушевљења. Понтијак је беспомоћно гледао како се његов велики савез распада.

Тада је пуковник Хенри Буке измаршираo из Карлисла на челу 42. великог шкотског пука и разбио опсаду тврђаве Пит а ускоро потпуно поразио Индијанце у Буше Рану. Опсада Детроита скоро да више није имала смисла.

Пуковник Буке је све успешније ратовао на индијанској територији и индијанска племена су, једно за другим, тражили примирје. Велики Понтијаков сан био је завршен.

У XIX веку Отаве је преплавио велики талас колонизатора. Неки од њих су остали у Мичигену, на Манитулин и Кокерн и острвима, а други су стерани у резервате у Канасу и Оклахоми. Понтијаков рат био је последња реална нада за Индијанце: да зуставе беспоштедно надирање беле цивилизације која их је потпуно прогутала.

В. С.

ПОРОДИЦА БЕЗВЕЗИБ

„СЛОГА"

БЛУЗГ!

КАД ГОД ПАДНЕ КИША, ДВОРИШТЕ БЕЗВЕЗИЋЕВИХ ПРЕТВОРИ СЕ У МОРЕ ОД БЛАТА...

НЕЋУ ЈА ДА ЦЕЛОГ ЖИВОТА ПЕРЕМ ПАТОСЕ! УЧИНИ НЕШТО!

ИДЕЈА

ПРОДАЈА НА ВЕЛИКО

ВЕНТИЛАТОРИ НА БАТЕРИЈЕ

УЗ ПОПУСТ

ВИДЕЋЕТЕ ШТА ЋЕ БИТИ КАД ИХ СВЕ УКЉУЧИМО!

„СЛОГА"

СПРЕМНИ?!

САД!

БОЉЕ ИМ СВИМА ПЛАТИ ЧИШЋЕЊЕ ОДЕЛА НО ДА НАМ ТАКВИ УЂУ У КУЋУ!

ПОСЛЕ ТОГА ТАТА ЈЕ ОДЛУЧИО ДА БЕТОНИРА ДВОРИШТЕ...

НАЧЕКАЋЕМО СЕ ДОК СЕ ТО ОСУШИ! ИМАМ БОЉУ ИДЕЈУ!

И БАКА СЕ БАЦИЛА НА ПЛЕТЕЊЕ...

КУДЕЉ

ПРОБЛЕМ ЈЕ РЕШЕН! САД ПРЕКО ВИСЕЋЕГ МОСТА МОЖЕМО ДО САМЕ КАПИЈЕ!

МОЈЕ ЧЕСТИТКЕ, БАКО! ЈА ЋУ ДА ИСПРОБАМ МОСТ!

НЕ МОРАШ! БЕТОН СЕ ВЕЋ СТВРДНУО!

ОХ! ПА ДА... НА ТОМ МЕСТУ САМ ИСПУСТИЛА ЈЕДНУ ПЕТЉУ!

КРАК

РАЗБИО СИ БЕТОН! ОПЕТ ЋЕМО ДА ГАЦАМО БЛАТО!

АЛИ, ТАТА СЕ ЛАКО НЕ ПРЕДАЈЕ...

СВАКОМ ПО ЈЕДАН ПРОПЕЛЕР НА ЛЕЂА И...УЖИВАЦИЈА!

ДЕЦО! ИЗ ШКОЛЕ ПРАВО КУЋИ!

КЛУБ СТАРАЦ

„СЛОГА"

САМОПОС

ДРКТОР — СТРУЧЊАК ЗА ЧВОРУГЕ

БАЧКА

ЗАБАВНИКОВА ПРОДАВНИЦА ПЛОЧА

Пружамо вам прилику да преко нашег листа набавите најновије грамофонске плоче. Треба само да испуните наруџбеницу, а плоче ћете платити поштару кад вам их донесе.

Забавник ће у сваком броју доносити листе са ценом плоча на којима ће бити заступљена:

ПОП, ЗАБАВНА, НАРОДНА, КЛАСИЧНА И ЏЕЗ-МУЗИКА.

120

NON STOP DANCING 12 — JAMES LAST — Hey Tonight — She's a Lady — What Is Life — Cracling Rosie — Rose Garden — Ich bin verliebt in die Liebe — No Matter What — Silver Moon — Amazing Grace — But I Can Sleep in a Park — San Bernadino — The Man From Nazareth — Be My Baby — Immigrant Song — What Have They Done to My Song — Oh, wann kommst du — Another Day — Have You Ever Seen the Rain — Manja — Ruby Tuesday — Sunshine — Ape Man — Knock Three Times — My Sweet Lord.
Цена 50.— дин.

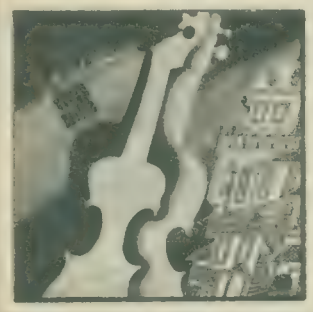

121

СТАРЕ ГРАДСКЕ ПЕСМЕ — ЖИВАН МИЛИЋ — Милов'о сам гараве и плаве — А кад тебе љубит не смем — Пред твојом сам ево кућом — Мила, не жалости се — Била једном ружа једна — Реших да се женим — Кочијаш са Волге — Зашто смо се срели — Саградићу шајку — Синоћ кад сам прош'о — Да су мени очи твоје — Кад сам био на твом гробу — Фијакерист — **Цена 36.— дин.**

122

BEETHOVEN — SYMPHONIE NR. 5 — Berliner Philharmoniker, dirigent: Herbert von Karajan.
Цена 50.— дин.

4

COCKER HAPPY — JOE COCKER — Hitchock Railway — She Came In Through the Bathroom Window — Marjorine — She's So Good to Me — Hello Little Friend — With a Little Help from My Friends — Delta Lady — Darling Be Home Soon — Do I Still Figure in Your Life — Feeling Alright — Something's Coming On — The Letter.
Цена 50. — дин.

21

КОРНИ ГРУПА — Глас са обале боја — Пут за исток — Мој бол — Безглаве ја — ха хорде — Тата Ко и мама Спо — **Цена 36.— дин.**

43

LOUIS ARMSTRONG — Mama — The Circle of Your Arms — So Long Dearie — Tin Roof Blues — I Like This Kind of Party — When the Saints Go Marching In — Cheesecake — Tyree's Blues — Pretty Little Missy — Faith — Short but Sweet — Bye, Bye.
Цена 50.— дин.

МУЗИЧКА ПОШИЉКА

123

ЛОЛА НОВАКОВИЋ — Циго, лепи циго — Узми моју младост — **Цена 10.— дин.**

124

СЛАВКО ПЕРОВИЋ — Данас мајко жениш си на — Не жури, срећо — Селиме, болан Селиме — Далеко смо у туђини — **Цена 12.— дин.**

125

ВОКАЛНИ АНСАМБЛ „ПРИЈАТЕЉИ“ — Јесење лишће — Поноћ је тако тиха — **Цена 10.— дин.**

126

БАТА КАНДА — Шиљкан, срце Шумадије — Кандоро — **Цена 10.— дин.**

127

ЗВОНКО БОГДАН — Ај, салаши, на северу Бачке — Ево банке, цигане мој — Ој, Јело, Јелена — Ти плавиш, зоро бајна. **Цена 12.— дин.**

128

ОЛИВЕРА КАТАРИНА — Ватра — Љубав — **Цена 10.— дин.**

129

ЛУТАЈУЋА СРЦА — Сан — Путник — **Цена 11.— дин.**

130

SLADE — I'm Mee, I'm Now, An' That's Orl — Cum On Feel the Noize. **Цена 14.— дин.**

131

THE NEW SEEKERS — Pinball Wizard / See Me, Feel Me — Time Limit. **Цена 14.— дин.**

132

FOCUS — Hocus Pocus — Janis.
Цена 14.— дин.

19

LITTLE YIMMI OSMOND — Long Haired Lover From Liverpool — Mother of Mine.
Цена 14.— дин.

37

БОБА СТЕФАНОВИЋ — Клечим и молим — Плачимо заједно — **Цена 11.— дин.**

38

КОРНИ ГРУПА — Иво Лола — Знам за ким звоно звони — **Цена 11.— дин.**

39

ЛЕО МАРТИН — Одисеја — Свет без тебе — **Цена 11.— дин.**

КУПИ ПРЕКО ПОШТЕ!

ВАША НАРУЏБИНА НЕ СМЕ ДА БУДЕ МАЊА ОД 50 ДИНАРА, ПОШТО ПОШТАРИНУ НЕ ПЛАЋАТЕ ВИ НЕГО МИ.

Чувајте све наше МУЗИЧКЕ ПОШИЉКЕ јер објављене листе грамофонских плоча СТАЛНО ВАЖЕ. То значи да на једној наруџбеници (од најмање 50 динара) можете да поручите плоче са старих и нових наших листа, и то без обзира на врсту плоча и музике коју наручујете (лонг-плеј или сингл-плоче, поп, забавна или народна, класична, џез-музика).

Цена плоче преко Забавника иста је као и у радњама, или чак (за неке плоче) и нижа!

ПОКЛОН: Код наруџбина од 100 динара и више, Продукција грамофонских плоча РТБ поклања вам по једну плочу по свом избору (која се не налази у овом списку). За сваких даљих 50 динара наручених плоча, добијате још по једну поклон-плочу.

Пажљиво изаберите плоче, напишите њихове бројеве и своје податке на наруџбеницу, залепите је на дописницу и пошаљите на адресу: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, Македонска број 29.

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво наручујем плоче под бројевима:

_____

_____

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

_____
(Име и презиме)

_____
(Поштан. број и место)

_____
(Улица и број)

Датум _____ Потпис _____

Наруџбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

СТАРИ РУСКИ ОРДЕНИ

За своје владавине, од 1682. до 1725. године, руски цар Петар Велики је основао низ ордена, одликовања и медаља којима је награђивао угледне и заслужне личности. Ова одликовања су се, са извесним изменама, употребљавала све до Револуције. После 1917. могла су се носити само у Шпанији чија их влада и данас признаје.

МЕДАЉОН СА ПОРТРЕТОМ ПЕТРА ВЕЛИКОГ — До појаве првог правог ордена у Русији постојао је обичај да владар награђује заслужне личности неком врстом медаљона. Петар Велики је изузетно важним личностима додељивао медаљоне са својим портретом. Медаљони су често били веома скупоцени а могли су се носити на златном ланцу око врата или на грудима.

ОРДЕН СВЕТОГ АПОСТОЛА АНДРЕЈА ПРВОЗВАНОГ — Овај највиши орден царске Русије Петар Велики је основао 1698. а његови први носиоци били су генерал-адмирал Головин и украјински хетман Мазепа. Сви носиоци Ордена Андреја Првозваног добијали су и прве класе још четири руска ордена: Св. Александра Невског, Белог орла, св. Ане и светог Станислава. Малолетници, изузев великих кнежева, нити било ко са рангом, цивилним или војним, нижим од генерал-лајтнанта, нису могли добити овај орден.

Орден св. Андреја састојао се од знака на ленти или ланцу, од златног емајлираног ланца и звезде која се носила на левој страни груди.

Орденски знак са брилијантима и драгим камењем представља царског орла на коме је приказан свети Андреј разапет на Х-крсту.

Звезда ордена израђена је од драгог камења. У њеном унутрашњем делу налази се девиза „За веру и верност“.

Уз Орден светог апостола Андреја Првозваног приказан је и медаљон који су носили званичници орденске канцеларије.

ЗА ЗАБАВНИКОВЕ КОЛЕКЦИОНАРЕ

ОРДЕН СВЕТОГ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ — Овај орден је замислио Петар Велики, али није стигао да га и званично оснује. Орден је посвећен кнезу Александру Невском, познатом руском јунаку, а први пут је додељен 1725. поводом венчања царице Ане Петровне и војводе од Шлезвиг-Холштајна. Носиоци овог ордена су за време великих свечаности били обучени у нарочиту одору. Орден Александра Невског има само једну класу а кад је украшен драгим камењем, рачуна се као посебан степен.

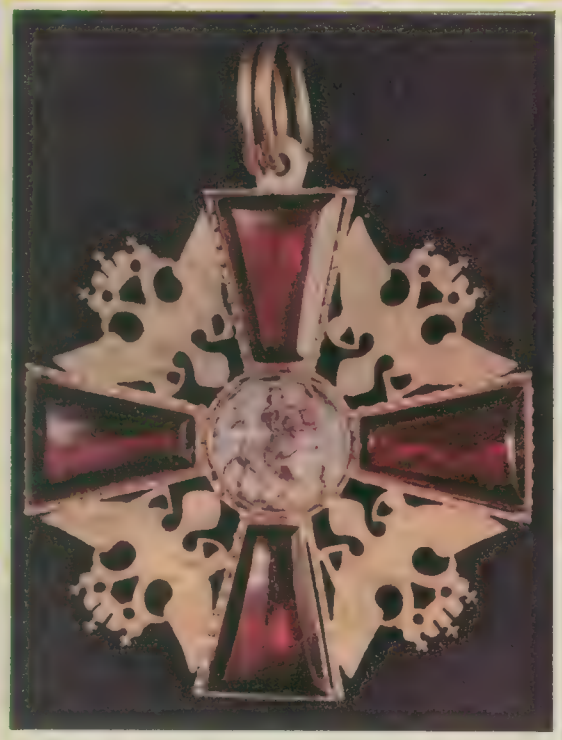

У овој старијој варијанти Ордена Александра Невског орденски знак је израђен од драгог камења. У средини је приказан јунак на коњу.

Звезда ордена носи девизу „За род и домовину". Кад је орден додељиван нехришћанима, уместо А. Н. у средини је имаоруски грб.

Знак ордена са емајлом. Орден Александра Невског се носио на ленти црвене боје. Кад је додељиван за ратне заслуге, имао је и мачеве.

ОРДЕН СВЕТЕ КАТАРИНЕ — У знак захвалности и признања својој супрузи Катарини за одлучно држање и савете за време битке на Пруту из 1711. Петар Велики је основао Орден ослобођења или Орден свете Катарине, намењен искључиво женама. Орден је за Петрове владавине носила само царица а касније је додељиван припадницима највишег племства.

Звезда ордена украшена драгим камењем. Укупно је могло бити 12 носилаца прве и 94 носиоца друге класе Ордена свете Катарине или ослобођења. Класе се разликују по броју и квалитету драгог камења.

Орденски знак друге класе са девизом „Дела изједначавају жену с мужем". Царица Катарина је на свечаностима уз овај орденски знак носила зелени плашт а све остале чланице Ордена зелене шешире извезене сребром. Ордену је припадала веома цењена школа за васпитање девојака.

МАЛТЕШКИ ОРДЕН СВЕТОГ ЈОВАНА ЈЕРУСАЛИМСКОГ — Кад је Наполеон 1797. године заузео Малту, велики магистар Ордена светог Јована Јерусалимског малтешких витезова Хомпеш понудио је овај орден руском цару Павлу. Од тада је у Малтешком ордену основан руски одељак или језик. После Павлове смрти цар Александар је одбио даљи патронат над овим орденом.

Слајдови посредством совјетске агенције АПН

НАСТАВАК У ИДУЋЕМ БРОЈУ

ХИТ СТРАНА

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког понедељка на Радио-Београд I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

БЕРЗА ПЛОЧА

● Продао бих 50 синГл и једну ЛП плочу КОРНИ ГРУПЕ. Купцу који купи све плоче поклањам и две лонг-плејке. Цена свих плоча 450 н.д. За списак и обавештења обратити се на адресу:

Маријан Марковић
Прерадовићева 29, Ловас

● Продајем ЛП плоче снимљене на магнетофонске касете. SWEET: BIGGEST HITS, ROLLING STONES: GIMMIE SHELTER i STONE AGE, DEEP PURPLE: DEEP PURPLE IN ROCK. Цена сваке касете је 65 н.д.

Цицо Златан,
Обала 11, Сарајево

● Желео бих да купим албум BEST OF T. REX.

Раде Веселиновић,
Др Касапиновића 24/II
Панчево

● Продајем дупли албум DEEP PURPLE: PURPLE PASSAGES по цијени од 240. н.д. и ЛП плоче JIMI HENDRIX: WILD ONE i WHAT DID I SAY по цијени од 120 н.д. Плоче су потпуно нове. Шаљем их поузећем.

Златан Живковић,
Илица 230, Загреб

● Продајем ЛП плоче ових извођача: DEEP PURPLE, TOM JONES, ADAMO, RAFAELI, ПЈЕСЊАРИ (совјетска рок-група) и „коктел" албум са снимцима C. C. REVIVAL, REDBONE, BLACK SABBATH, NEIL DIAMOND и других. Имам и више сингл плоча: BEE GEES, BEATLES, JOE COCKER, FLEETWOOD MAC, URIAH HEEP i NEIL YOUNG AIVN GRAHAM NESH.

Тонча Вестић,
Око Кмана 3, Сплит

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ?

GILBERT O'SULLIVAN c/o MAM, 24/25 New Bond Street, London W 1, England.

DIANA ROSS c/o Mr. Ross Burt, 18 Hazel Road, Grangemouth, Stirlingshire, England.

CARPETNERS c/o AM Records, 1416 North La Brea Avenue, Hollywood, California 90028, USA.

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

JANIS JOPLIN (Џенис Џоплин), 19. I 1943 — 4. X 1970). Изванредна певачица блуз и рок-музике. И поред тога што је њена каријера била кратка, једва четири године, и што је иза ње остало мало снимака, у музичку енциклопедију ушла је као певачица чије су интерпретације вечне. Захваљујући незапамћеном успеху на великом Мантреј фестивалу у лето 1967. године, преко ноћи постаје прва дама рок-музике и од тада па до саме смрти неуморно је служила музици и милионима младих за које је увек била и остала не-

достижна. Трагично је завршила у соби једног холивудског хотела 4. октобра 1970. године.

АЛБУМИ: »BIG BROTHER AND HOLDING COMPANY«, »CHEAP THRILLS«, »KOSMIC BLUES«, »PEARL« i »IN CONCERT«.

JEFFERSON AIRPLANE (Џеферсон Ерплеин) су најбољи представници једног правца у музици који је познат под именом „Сан Франциско звук". Група је основана крајем 1965. године и ево већ седам година спада у ред најпознатијих састава Америке.

АЛБУМИ: »JEFFERSON AIRPLANE TAKES OFF«, »SURREALISTIC PILLOW«, »AFTER BATHING AT BAXTER'S CROWN OF CREATION«, »BLESS ITS POINTED LITTLE HEAD »VOLUNTEERS«, WORST OF JEFFERSON AIRPLANE«, »BARK«, »LONG JOHN SILVER« i »30 SECONDS«, OVER WINTERLAND«.

КО ЈЕ ОВО?

ПОЈ МАКАРТНИ

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

КАД БИХ ЗНАО ДА ЈЕ САМА

Музика: **Борис Бизетић**
Текст: **Света Вуковић**
Пева: **Мики Јевремовић**

Она негде слуша шапат
неке приче измишљене,
она не зна да је собом
однела и део мене.

Њој се можда сада диве
ил' јој неко љубав нуди,
можда плаче ил' се смеје,
певају јој други људи.

Кад бих знао да је сама,
не бих чекао ни трен
јер и ако нисам крај ње,
ја сам њен.

Кад бих знао да је тужна,
да због мене нема сна,
кад бих знао да се пита
где сам ја.

Ја бих дрхтећи од жеље
на пут кренуо далеки,
кренуо бих да је сретнем
ал' се плашим да је с њим.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: **КАД БИХ ЗНАО ДА ЈЕ САМА** можете чути на I програму Радио-Београда у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** 25. јуна ове године од 20.00 до 22.00!

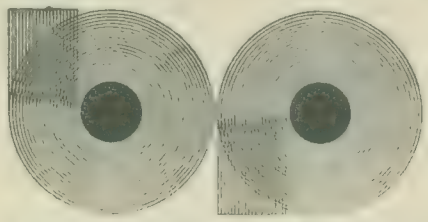

БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 73.

Фестивал „Београдско пролеће", највећа забавно-музичка смотра у Београду, почео је 20. маја такмичењем за најлепшу дечју песму. Три жирија, састављена од малишана различитог узраста, изабрали су три најлепше песме. Најмлађи пионири „Колибри" већином гласова изабрали су песму „Петлић" Емила Главника и Стјепана Гргића коју је певао Миће Гатић. „Полетарци" — пионири средњег узраста — одлучили су се за „Хорукијаду" Миње Суботе и Љубивоја Ршумовића у извођењу квартета: Радмила — Мики Микић, Далиборка Стојшић, Драган Лаковић и Миња Субота. Најстарији пионири „Грлице" изабрали су за своју песму „Прву љубав" Александра Кораћа и Свете Вуковића коју је певао Зоран Лековић.

Друга велика приредба овогодишњег „Београдског пролећа" било је „Вече градских песама". Између 14 композиција које су ушле у финале публика присутна у дворани Дома синдиката и стручни жири изабрали су две најбоље. Посетиоци су за победника одредили Војкана Борисављевића композитора Песме „Растанак" коју је извела Дубравка Нешовић. Жири музичких стручњака изабрао је композицију „Скадарлијо" Миодрага Митровића коју је певао Слободан Стековић уз помоћ вокалне групе „Бећари". У другом делу концерта наступио је изванредни ансамбл руских народних песама и игара „Девојке из Вороњежа". У незаборавној представи познатих гостију издвајамо заслужног уметника В. Шчелкалина.

Трећа и најважнија приредба овогодишњег „Београдског пролећа" било је финале забавних мелодија. Од укупно 311 приспелих радова жири је за финално извођење изабрао 22 композиције. У овој конкуренцији додељене су укупно четири награде. Стручни жири Савеза композитора Југославије наградио је Александра Кораћа за композицију „Дуга топла ноћ" у извођењу Лоле Новаковић. Признање телевизијских гледалаца и слушалаца радија припало је Ђели Јусићу за „Ја се враћам". Ову песму је извео Драган Антић. Награда за најбољи аранжман сасвим заслужено је припала Фрањи Јенчу за композицију Срђана Марјановића „Моја мала". И на крају, награда публике у дворани припала је песми „Кад бих знао да је сама" аутора Бориса Бизетића и Свете Вуковића коју је са пуно жара извео Мики Јевремовић. На крају остаје да се зажали што ове године није било награда за најбољег певача па су изврсне интерпретације Леа Мартина и Зденке Ковачичек остале без признања

МИКИ

Мики Јевремовић је свакако један од најпопуларнијих певача наше забавне музике. Он редовно осваја награде на фестивалима, његове плоче достижу за наше прилике изванредне тираже, његове песме се певају по улицама, он има највећи и најбројнији круг обожавалаца. Успех на овогодишњем „Београдском пролећу" само је још један трофеј у пребогатој ризници Микијеве каријере.

Рођен је у Београду, 27. марта 1941. године, али је дуго живео у Ваљеву. По завршетку гимназије неколико година је студирао на Машинском факултету у Београду. Певачку каријеру почео је као аматер у Ваљеву, где је и постигао први успех у акцији Радио-Београда „Тражимо највеселији град". Године 1962. излази му прва плоча — МАМА. Од тада ниже успехе, али се може казати да право време Микија Јевремовића почиње онога дана када сусреће младог композитора Бориса Бизетића. Та сарадња показала се као изузетно плодна: Мики се попео на сам врх, а Борис дошао у ред најуспешнијих композитора у нашој земљи. Овај тандем тријумфовао је и на овогодишњем „Београдском пролећу".

Мики Јевремовић је снимио преко 40 сингл-плоча и два албума. Рачуна се да има преко 10 златних и 20 сребрних плоча. У последњих неколико година ексклузивни је певач диско-куће „Југотон" из Загреба.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

[illegible]

МИКИ ЈЕВРЕМОВИЋ

БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 73*

Полутинник
ЗАБАВНИК

ЛУКА СРЕЋЕ

ЗОРАН ПОПОВИЋ

— Каква је сврха људског постојања? — питао се Ожиљак. Његов непогрешиви мозак давао је увек исти, ужасни одговор.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Несхватљиво... — помисли Ожиљак док је читао дебелу, прашњаву књигу — Људи су са толико идеја и стрпљења смишљали начине да се међусобно поубијају! Колико је само енергије, рада и материјала утрошено!

С највећом пажњом окренуо је нов лист. Књига је од старости била тако трошна да ју је сваки нагао потез могао претворити у прах.

— Не схватам... поновио је, пошто је прочитао неколико редова. — Ипак, мораћу да ћутим о овоме, бар док не прочитам до краја...

Сасвим полако, Ожиљак је заклопио књигу и кренуо на свој свакодневни посао.

Вештачки цвет

Једна од његових дневних дужности била је одржавање провидног, стакленог омотача који је штитио вештачку атмосферу астероида, Лука Среће. Из неког непознатог разлога сви су овај омотач звали Купола, мада је он, у ствари, личио на лопту и нигде није додиривао површину небеског тела.

Људи су већ неколико векова живели на овом астероиду. Преци његових данашњих становника доспели су овамо у џиновском васионском броду „Лајка", једном од многих који су напустили земљу пре него што се она распала у нуклеарном пожару. Дуго су тражили уточиште и најзад су се одлучили за суседство бивше Земље — појас астероида. Учинили су то из носталгије и неке неразумне наде да још није све изгубљено. Свом рачунару препустили су да изабере најпогоднији астероид, и тако је избор пао на Луку Среће.

Људима није било нарочито мило да живе на свету са вештачком атмосфером и незнатном гравитацијом. Морали су да се суоче са бројним тешкоћама и опстали су само захваљујући својим роботима, који су уз крајње напоре успевали да одрже какве-такве услове за живот.

Највећи проблем представљала је Купола, која је увек морала бити у беспрекорном стању. И најмања пукотина на њој била би довољна да сав ваздух ишчезне, а то би био крај.

Па ипак, бољег света није било. Десет хиљада људи, колико их је џиновска „Лајка" донела, нашло је на овом комаду стене, двадесет пута мањем од Месеца некадашње Земље, свој дом. О судбини осталих бродова, који су растурили људску расу по свемиру, никада се ништа није сазнало.

Роботи за забаву

Прва генерација становника изумрла је тихо и готово неприметно. Једино што се променило било је расположење. Са одласком Првих, нестало је полако патње због изгнанства, осећања безнађа. Новој генерацији овај свет није изгледао тако јадан; у њему су се родили и одрасли, а за онај други знали су само из прича старијих. И тако, уместо да очајавају над својом судбином, Други су се трудили да им буде што боље. Сваки успех прослављали су са радошћу.

Највише су учинили Четврти: у самом средишту астероида изградили су електронски центар који је сам обављао све послове од виталног значаја за опстанак у Луци Среће. Стварао је атмосферу и регулисао температуру и влажност ваздуха, а енергију космичких зрачења претварао је у материју и тако обезбеђивао храну за читаво становништво. Осим тога, стварао је и вештачку гравитацију која је прилагођеним Четвртима била сасвим довољна, мада је њихови преци готово не би ни осећали. Одржавање омотача, главног заштитника живота, било је препуштено роботима ОМ-1 и ОМ-2, који су били посебно програмирани само за тај посао.

И тако су Четврти оставили Петима сасвим добро уређен свет. Ови су имали мало шта да додају ономе што је већ постојало, те су углавном све бриге препуштали роботима. Њихов једини допринос напретку Луке Среће били су нови типови робота — ИК-7 и ИК-8. Ови роботи били су програмирани само за умни рад. Први су обављали све научне и техничке послове, а други су служили да забављају Пете. Ови последњи били су „накљукани" разним уметничким способностима: свирали су, причали приче, сликали, глумили и вајали.

Врхунац напретка доживели су Шести. Свака породица имала је по једног ИК-7 и ИК-8. Они су радили за њих и забављали их, а ОМ-1 и ОМ-2 су и даље непрекидно облетали око куполе. Људи више нису имали о чему да брину.

Али, уживање је било кратког века. Седми још нису били на помолу када су се Шести суочили са једном великом тешкоћом: купола је почела да пропушта. На њој је било све више места која је требало закрпити и роботи ОМ су тражили помоћ. Да би све било још горе, главни електронски центар прорачунао је да крпљење није више довољно, већ да омотач треба заменити.

Друкчији од осталих

Био је то џиновски подухват који је захтевао сву расположиву енергију. Требало је укинути забаву, смањити исхрану, задржати само оно што је било потребно за голи живот. Шестој генерацији се то није нарочито допало и она је одлучила да посао препусти Седмој.

— Нека и они нешто учине! — говорили су. — Ми можемо само да појачамо екипу за одржавање.

Али, показало се да ни појачања нису довољна, те су Шести морали да учине једну жртву: лишили су се својих ИК-8. То је било најбезболније; неко време мораће сами да се забављају, али ће зато ИК-8, допунски програмирани, помоћи у одржавању Куполе.

Међу овим преиначеним роботима, Ожиљак је једини имао име. Добио га је по једној бразготини коју је стекао када га је син његовог господара прегазио својим дечијим возилом. Али, Ожиљак се још по нечему разликовао од осталих робота: имао је три програма. Најпре је био ИК-7, затим ИК-8 и коначно, због неприлика са омотачем, добио је трећи програм ОМ-1.

Шта је то рат?

Трећи програм учинио је чудо. Ожиљак је стекао нове способности о којима његови творци нису ни слутили. Тако је почео и самостално да размишља, за разлику од својих другова, који су мислили само у ок-

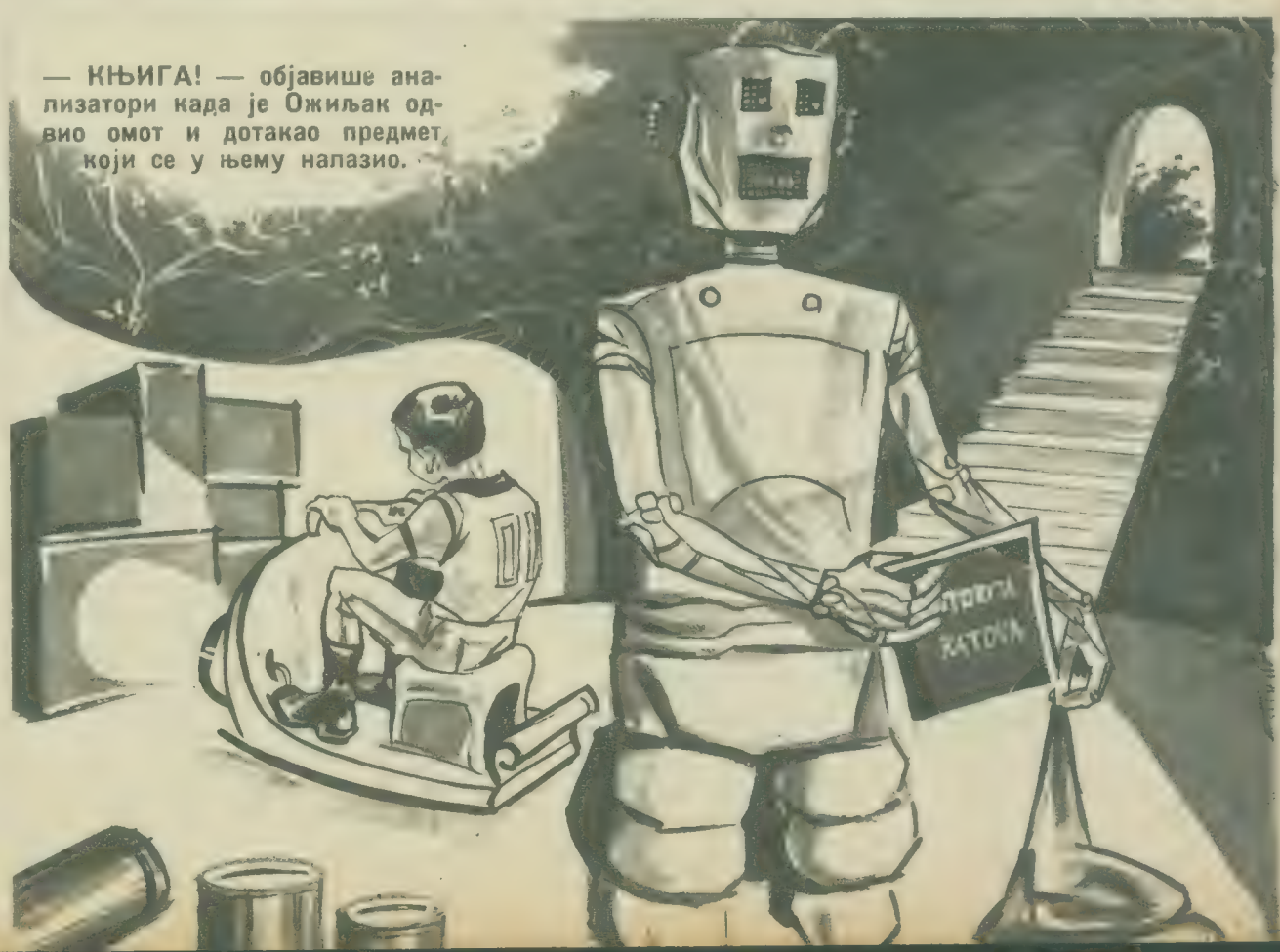

— КЊИГА! — објавише анализатори када је Ожиљак одвио омот и дотакао предмет који се у њему налазио.

виру области за коју су програмирани. Комбинација програма створила је многе везе међу његовим релејима, тако да је, што је најчудније, стекао и једну сасвим људску особину: свест о постојању свести.

Ожиљак никоме није поверио своју тајну. И даље је обављао све послове за које је био одређен, а по завршетку рада забављао је свог господара и његовог сина. Трудио се да се понаша као и остали.

Тако је једног дана, играјући се са дечаком, пронашао у подруму чудан завежљај. Узео га је у руку и сачекао извештај својх анализатора материје. „КОЖА“, гласио је резултат.

Ожиљак је у својим програмима имао знање о овом материјалу, али га је сада први пут држао у рукама. Пажљиво је одмотао завежљај и дотакао предмет који се у њему налазио.

„КЊИГА“, објавише анализатори.

Ожиљак је то видео и сам. Отворио ју је и прочитао наслов: „ИСТОРИЈА РАТОВА“.

— Шта ли је то рат?“ питао се. Ову реч није знао.

Његове електронске очи тутале су странице једну за другом. Али, није стигао да прелети ни половину књиге, кад га позваше на Куполу. Том позиву морао се одазвати сваки робот са ОМ-1 и ОМ-2 програмом.

Ожиљак пажљиво заклопи „Историју ратова“ и напусти подрум.

Сами су криви...

Чим је завршио посао, вратио се књизи. Прочитао ју је још једном, па још једном.

По пуцкетању релеја могло се закључити да се у њему одвија компликован мисаони процес. Трудио се да схвати. Најзад, одустао је од размишљања. „У мом програмираном знању сигурно недостају неки подаци“, рекао је себи. „Како иначе да објасним страховит закључак који ми се стално намеће?“

Одједном, сетио се како то да провери. Сваки робот је у вези са Главним електронским центром, који је снабдевен свим подацима о људској историји. Требало је само послати импулс и сачекати одговор.

Али, тек га је ту чекало изненађење.

— Ваш закључак је исправан — одговорио је Центар.

— А објашњење? — упитао је Ожиљак.

— Људски поступци објашњавају се осећањем.

Ожиљак је био збуњен открићем. „Значи“, мислио је, „наши господари имају осећања. Не знам шта је то, али је по свој прилици нешто неразумно, нешто што води разарању. Господари имају развијен разум, али им осећање не да да га правилно употребе. Зато су уништили читав један свет, и уништиће сваки на који дођу... Каква је онда сврха њиховог постојања?

Његов електронски мозак напрегнуто је радио и поново дошао до закључка који му се већ неколико пута наметао. Само, овога пута Ожиљак није сумњао у његову тачност.

— Сами су криви... — помислио је и из тих стопа кренуо ка Куполи. Знао је шта треба да ради. И не осврнувши се да погледа Луку Среће, укључио је свој мали дезинтегратор и пошао кроз стакласти омотач.

— Биће довољно! — помислио је када је после петнаест корака погледао пукотину коју је направио. Била је тако велика да се више није могла закрпити.

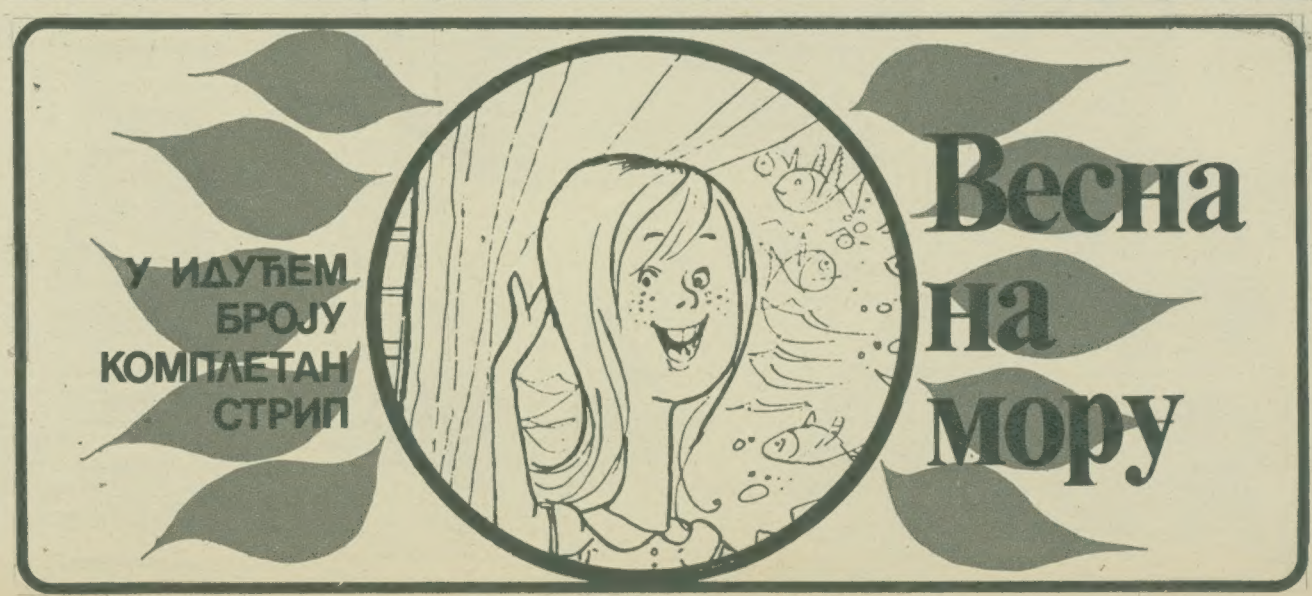

ОБУЦИТЕ ЛУ, ДЕВОЈКУ ДЕЛТЕ 99

СВИЛЕНЕ ПАНТАЛОНЕ

КИНЕСКА ЈАКНА

ЗАСЕЦИ ИЗМЕЂУ КОСЕ И РАМЕНА

ЗАСЕЦИ

СВЕЧАНА ХАЉИНА

ЗАЛЕПИ ЛУ НА КАРТОН И ИСЕЦИ

КИНЕСКИ ШЕШИР (ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА)

КИНЕСКА СУКЊА

ТАШНА

САНДАЛЕ

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА И ПРОВУЦИ НОГЕ

ПРСЛУК УЗ СУКЊУ

МИНИ ХАЉИНА СА ЗМАЈЕВИМА

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) одврнути, 7) дирекција, 13) енглески природњак (Чарлс), 14) један занатлија, 15) израслина на леђима камиле 16) један од два главна тонска рода, 18) мера за тежину, 19) рударски радник, 21) домаће говече, 23) град у Србији, 24) Лудолфов број, 25) негве, 27) надимак Тита Помпонија, 28) овчија маст, 29) човек-машина, аутомат, 31) иницијали словеначког књижевника („Краљ Бетајнове"), 32) санитарни уређај, 33) летопис, 35) речни рибар, 37) главни град Норвешке, 39) екстремитет, 41) особа која црта, 44) прост број, 45) стаја за свиње, 47) француски комичар (Жак), 48) хемијски знак за баријум, 49) запрека, 51) иницијали нашег композитора („Мала Флорами"), 53) врста драгог камена, 55) мноштво птица у лету, 58) мушко име, 59) полет, 61) клисура, 63) главни град Сирије, 65) јак, снажан човек, 66) оруђе за рад.

УСПРАВНО:

1) супротно од питања, 2) поклон, 3) листопадно дрво, 4) врста врбе, 5) лична заменица, 6) држава у Азији, 7) често употребљена реч, поштапалица, 8) међународна ауто-ознака за Пољску, 9) оружани сукоб народа, 10) корално острво, 11) слано језеро у Турској, 12) највеће полуострво на свету, 17) донети унутра, 19) ауто-ознака за Макарску, 20) речна животиња, 22) орган чула вида, 23) прибор за звоњење, 24) патос, 26) линија која дели копно од воде, 28) птица селица, 30) показна заменица, 32) улазница, 34) врста бостана, 36) два сугласника, 37) врста спорта, 38) целокупна, 40) акт, писмена обавест, 42) коњи, 43) врста уџбеника, 45) црногорско коло, 46) шаховски потез, 50) ауто-ознака за Нови Сад, 52) легендарни праотац Италијана, 54) лист траве, 56) женски глас, 57) лична заменица, 59) женско име, 60) сплитски атлетски клуб, 62) хемијски знак за астатин, 64) елидирана свеза.

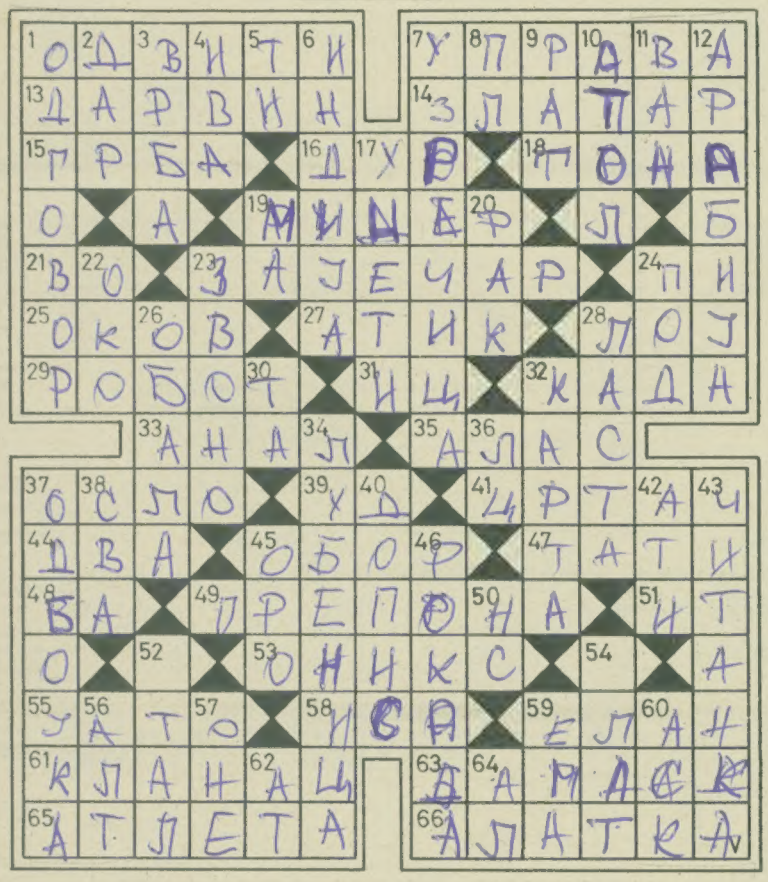

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО:
1) продуктивност, 12) Лика, 13) икс, 14) Арно, 15) ала, 16) плато, 18) тер, 19) та, 20) глечери, 22) го, а, 23) алир, 24) Ката, н, 26) намет, 28) р, 29) налеђ, 31) им, 32) насип, 35) сало, 36) ас, 38) катар, 40) ти, 41) Брем, 43) кедар, 45) са, 47) радар, р, 49) кипар, и, 51) Алеп, 53) дика, а, 54) гк, 56) азалеја, 58) С.Б., 59) ало, 61) Акаба, 62) аки, 63) дело, 65) Аса, 66) змај, 67) аристократија.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тромесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 36 — $ 12 — Ff 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I тел. 22-711.
На основу мишљења републичког секретаријата за културу СРС број 413-29/73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

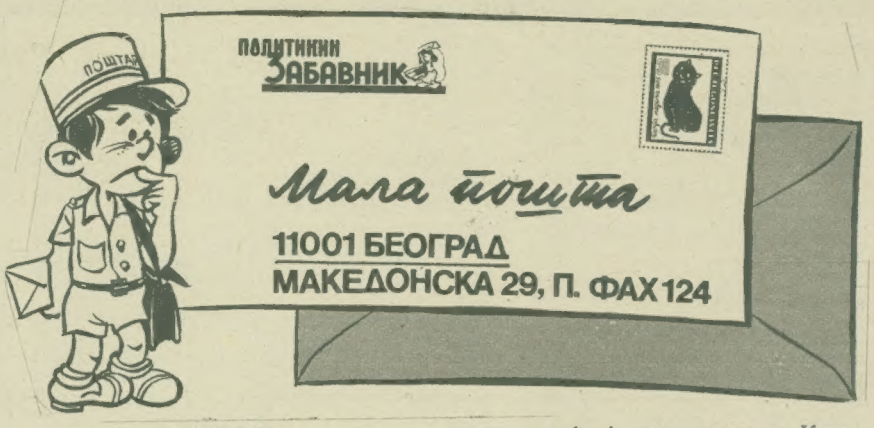

ТАЈНА СВИЛЕНЕ БУБЕ

Драги Забавниче,
Јављам ти се први пут и надам се да моје писмо неће завршити у кошу. Ево шта бих желео да знам. Недавно сам прочитао да је Кина постојбина лептира свилопреље. Кинези су љубоморно чували тајну свилопреље и израде своје лепе свиле. Па ипак, јаје свилопреље је пренето у свет. Молим те да ми одговориш како је то постигнуто, јер се ради о оплади.

Срђан Савић,
Врање

Свилопреља или свилена буба гаји се у Кини од памтивека. У старим кинеским хроникама забележено је да је Си-Линг, жена цара Хуанг-Тија (2640. године пре наше ере) потпомагала гајење свилених буба и дудовог дрвећа, чијим се лишћем оне хране, и бринула се о изради свиленог конца. Кинези чак приписују овој царици и проналазак разбоја за ткање. Стари Кинези су заиста чували тајну свилопреље и израде свиле. Према предању, једна кинеска принцеза кришом је пренела у Индију јаја свилопреље и семе дуда сакривши их у поставу своје капе. У Европу је свилена буба пренесена 550. године и то најпре у Константинопољ. Јаја свилене бубе донела су тада, по налогу цара Јустинијана, два персијска свештеника које је он послао у Кину. Свештеници су јаја свилене бубе донели сакривена у једном шупљем штапу од бамбусове трске.

БОГАТСТВО АНТАРКТИКА

Драга редакцијо,
Редован сам читалац вашег и нашег листа и желео бих да ми одговорите на питање: да ли је тачно да на Антарктику, испод дебелог слоја леда, има скоро највећа налазишта угља и уранове руде.
Унапред хвала.

Миленковић Љубиша,
из Маљуревца

Природна богатства Антарктика само су делимично испитана. Досад су откривени трагови злата, мангана, хрома, молидбена, антимона, бакра, цинка, олова, калаја, барита, урана и угља, нарочито лигнита. Сматра се да на Антарктику угља има у огромним количинама. Међутим, рудно благо Антарктика још се не користи.

ЈОШ ДУГО

Драги Забавниче,
Први пут ти се јављају твоје редовне читатељке Снежана и Биљана. Ми бисмо жељеле да знамо, пошто смо у једном од твојих бројева прочитале када је изашао први Забавник, када ће изаћи последњи? Ако то неће бити још за дуго веома ћеш нас обрадовати. Унапријед захваљујемо.

Биљана и Снежана,
из Прибоја

Многи наши читаоци који су 1939. године као гимназијалци купили први број Политикиног забавника, имају већ унуке који га читају.

Надамо се заједно с вама двема да ће „Политикин забавник" излазити и онда када ваше унуке пођу у школу и буду могле саме да га читају.

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА **„ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ"** МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП **„КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ"** у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце **„ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ"** који садржи сажето градиво из **СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ** по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: **НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ", Француска 7, 11001 Београд.**

WALT
DISNEY
МИКИ

БЕЛКА, ЧУЛА САМ ЈЕДНУ СТРАШНУ ИНТРИГУ!

И ЈА! АЛ' ПРВО ИСПРИЧАЈ ТИ СВОЈУ...

...ЈЕР ЈА СВОЈУ ВЕЋ ЗНАМ!

БЛА-БЛА-БЛА!
БЛА... БЛА... БЛА...
Distributed by King Features Syndicate.

О, ЗДРАВО, МИКИ! САМО ТИ УЂИ!

БЛА-БЛА-БЛА!
БЛАА-БЛА!

БЛА-БЛА-БЛА!
БЛА-БЛА-БЛА...
ХУ! РАСКОКОДАКАЛЕ СУ СЕ К'О КОКОШКЕ ПРЕД КИШУ!
Copyright © 1973
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

СТВАРНО! ЕВО КИШЕ!
БРУУУМ!
БЛА-БЛА-БЛА...
БЛА-БЛА...

ХА! САД ЋЕ БАР МОРАТИ ДА ЗАВРШЕ ТОРОКАЊЕ!

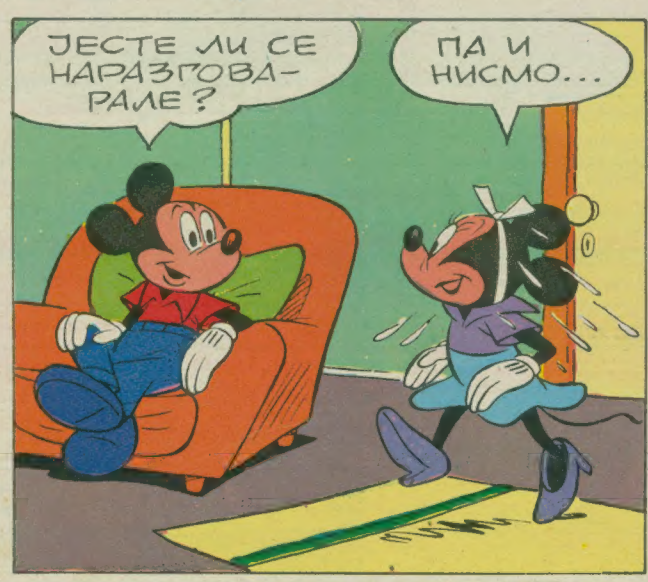
ЈЕСТЕ ЛИ СЕ НАРАЗГОВАРАЛЕ?
ПА И НИСМО...

...И ЧУЈ ЈОШ ОВО, БЕЛКА... БЛА-БЛА... БЛА...
1121